

NAČRTOVANE AKCIJE

Suha krajina bo že v nedeljo, 5. junija, sprejela prve brigadirje. V KS Struge bodo brigadirji nadaljevali z gradnjo vodovodnega omrežja, pričetega v lanskem letu, in zasutjem vodovodnih kanalov od Čateža do Kompol, za kar bodo opravili 22.000 delovnih ur.

Tudi v KS Dobrič bodo brigadirji kopal vodovodni jarek od Dobriča do Vrbovca v skupni dolžini 2350 m. V KS Ambus bodo napeljali vodovod do vasi Bakerc v dolžini 1300 m in opravili 8000 ur.

V Hinjah bodo z 8000 delovnimi urami dokončali vodovod do Lopate in uredili okolico rezervarja. Pričeli pa bodo tudi gradnjo nove ceste, ki bo povezala Prevoze z Zužembekom. Investitorji in izvajalci strokovnega dela bodo Hidrovd v Strugi, Vodovod Grosuplje, Vodovod Trebnje in noroemški Novograd.

Brigadirji bodo sodelovali tudi v udarniških akcijah, kjer bodo skupaj z občani urejali naselja in ceste. Na območju KS Hinje in Struge bodo odprli dva oddelka vrca za blizu 100 otrok. Medicinske sestre pa bodo v pomoč zdravstveni službi. Četa študentov višje šole za socialne delavce bo obiskovala socialno šibke in jim nudila pomoč. Tehnična četa bo pomagala pri adaptaciji stanovanjskih hiš in ureditvi sanitarij.

NOVOMEŠCANOM PLAKETA VARNOSTI

Na osrednji proslavi dneva varnosti pred kratkim v Ljubljani je občinski odbor Zveze rezervnih vojaških starešin Novo mesto dobil visoko odlikovanje „Plaketo varnosti“, ki jo podeljuje zvezni izvršni svet. V obrazložitvi je zapisano, da so Novomeščani dali izreden prispevek k varstvu socialističnih dobrin, vzgoji rezervnih vojaških starešin in preobvladnosti na področju varnosti.

Vse smo drago plačali

Janez Vipotnik govoril na slavu v Borštu

V nedeljo je bilo ob praznovanju letošnjih jubilejev v Borštu pri Podzemlju zborovanje, kateremu so prisostvovali Lojze Šterko, Vera Marentič-Novak, predstavniki agronomske fakultete, mnogi predvojni komuni-

Nov spopad z nerazvitostjo

V nedeljo bo zaživel brigadirsko naselje v Suhij krajini – Otvoritev bo ob 11. uri

Danes dopoldan je iz Novega mesta odpotovala na zvezno delovno akcijo „Kozjansko 77“ štiridesetčlanska brigada „Katja Rupe-na“. Pokrovitelj brigade, v kateri je 20 deklet in 20 fantov, v glavnem delavcev in dijakov, je straški Novoles.

Brigadirski pesem, znanilka napredka, pa se prve dni junija ne bo slišala samo na Kozjanskem, mladinska delovišča bodo namreč ponovno oživela tudi v Suhij krajini (slavna otvoritev akcije bo 5. junija ob 11. uri), v Slovenskih goricah (3. junija), Posočju (5. junija), Kožbani (3. junija) v Brkinih (5. junija) in na Goriškem (24. junija).

Medtem ko se je lani z brigadirskim življenjem spoznalo in se spopadlo z nerazvitostjo nekaj več kot 3000 mladih Slovencev in Slovenk, bo letos za krampe in lopate prišlo okoli 4000 parov mladih rok, pa ne samo iz Slovenije, zakaj na mladinska delovišča v naši republici bo prišlo veliko mladih iz bratskih republik, pričakujejo pa tudi nekaj gostov iz tujine.

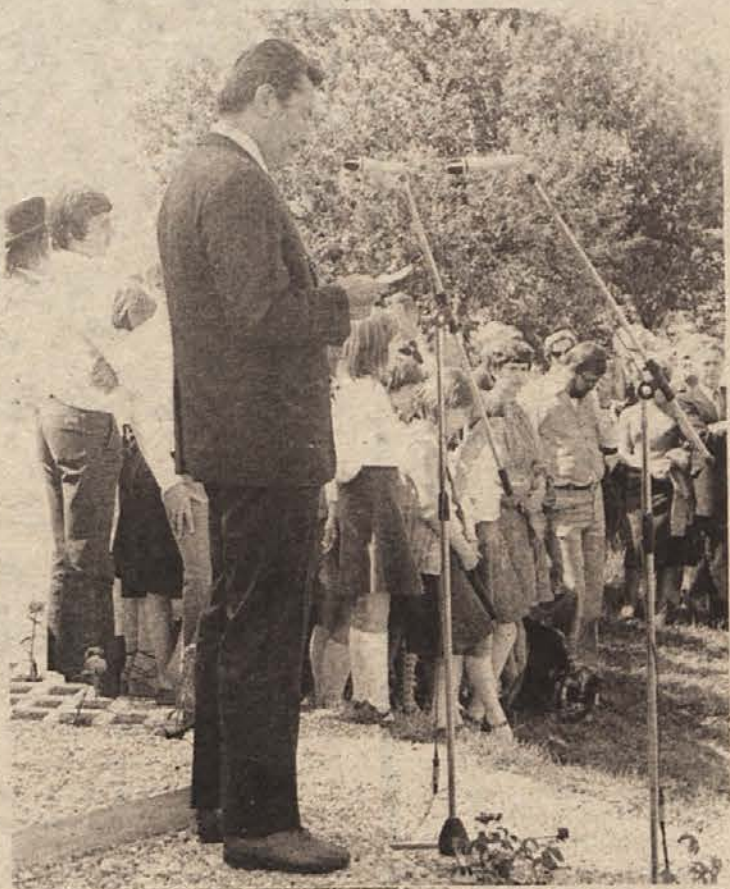
J. PEZELJ

sti, mladi in številni domačini to in onstran Kolpe. Slavnostni govornik je bil Janez Vipotnik, ki je odkril spominsko obeležje, posvečeno revolucionarnemu delovanju belokranjskih komunistov.

„Številne letošnje prireditve niso nikakršno pretiravanje. Dejstva so tu. Zadovoljstvo ljudi, mednarodni ugled Jugoslavije, trden položaj delavca. Vse, kar imamo, smo drago plačali,“ je poudaril govornik, potem pa je nadaljeval: „Viniška sovjetska republika, čeprav krafcotrjuna, prva partijska celica na Mlahah že 1932. leta, Društvo kmečkih fantov in deklet, Janez Marentič in Jože Berkopec, dejanja in imena, ki so tesno vezanzta del Slovenije. Leta 1937 je bilo tu že 17 komunistov.“

Potem ko je orisal revolucionarno delovanje v času NOB, je poudaril še prizadevanja Belokranjcev za dvig iz nerazvitosti. „Danes je v obeh občinah v družbenem sektorju zaposlenih nad 7000 delavcev, družbeni proizvod raste, vsak tretji občan je delegat. Treba je nekaj ukreniti, da bi poleg tekstilne industrije, ki je danes v nezavidnem položaju, presadili sem tudi druge panoge.“

I. VIZJAK

ZBOROVANJE V BORŠTU – Slavnostni govornik, član predsedstva SRS Janez Vipotnik, je govoril o prehojeni poti in velikem napredku Bele krajine. Ostalo je še veliko nalog. (Foto: Vizjak)

Stari odnosi so še na okopih

Medobčinski svet ZK za Dolenjsko je le delno zadovoljen z dosedanjimi prizadevanji za uresničevanje zakona o združenem delu in uvajanju novih odnosov

Vsebinske osme seje slovenskega centralnega komiteja ZK in devetindvajsete seje njegovega predsedstva je že v dobršni meri vtkana v življenje zadnjih tednov na Dolenjskem. Na to opozarjajo tudi prvi uspehi, ki so jih z organiziranim delom dosegli komunisti in drugi dejavniki pri spreminjanju družbenoekonomskih odnosov.

Na seji medobčinskega sveta ZK za Dolenjsko, ki je bila 27. maja v

bolj kažejo v manjših delovnih organizacijah in dislociranih delovnih enotah (teh je na Dolenjskem 90).

Zanimivo je, da so akcije na občinskih ravneh pretežno dobro zastavljene in da delo nikakor noče steči v tozidi. Marsikje se izgovarjajo na pomanjkanje strokovnjakov, druge spet dajajo v tem času prednost izključno dohodku, češ da vse drugo lahko počaka.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Nagrade mladim raziskovalcem

27. maja so podelili Krkine nagrade 77 študentom in dijakom za znanstveno raziskovalno delo

V impozantni avli tovarne zdravil Krka so letos že sedmič podelili Krkine nagrade. Tokrat so nagradili 55 jugoslovanskih študentov in 22 dijakov dolenjskih srednjih šol, med katerimi so se prvič pojavili dijaki črnomaljske gimnazije.

„Krkini delavci želimo z nagradami spodbuditi pri mladih študentih in dijakih že v času njihovega osnovnega izobraževanja zainteresiranost in odgovoren odnos do znanstveno raziskovalnega dela, pa tudi do usmerjenega izobraževanja, kar je pogoj za smotrn in skladen razvoj naše samoupravne družbe,“ je v uvodnem nagovoru dejal docent dr. Miha Japelj.

Lanski razpis sveta sklada Krkinih

nagrad je vzbudil pri študentih po vsej Jugoslaviji velik odziv. Med številnimi prejetimi raziskovalnimi nalogami so letos nagradili 55 raziskovalnih nalog iz področja kemije, farmacije, medicine, biokemije, biotehnologije in tehnologije, ekonimije in prava. To so bile pretežno diplome ali pa magistrske naloge. Za raziskovalne naloge iz področja naravnoslovnih in družbenoslovnih ved ter kulture pa so nagradili 22 dijakov dolenjskih srednjih šol.

Slovesnost, ki jo je začel in vodil glavni direktor Krke mr. ph. Boris Andrijič, je izvenela v prizadevanje, da bi dosegli kar najboljšo sodelovanje med univerzo, delovno organizacijo in prakso. Novomeška Krka je glede tega lahko primer za celotno jugoslovansko industrijo.

Novi podlistek – Rože in trnje

Natanko 110 let bo minilo letos, odkar se je na Dolenjskem naselil Janez Trdina, pisec znamenitih Bajk in povesti o Gorjancih, s katerimi je proslavil našo deželo in se vvrstil med najboljše slovenske pripovednike. Zato smo sklenili, da bomo začeli, ker se je iztekel naš sedanji podlistek, objavljati Trdinove Rože in trnje. To ni niti roman niti povest niti novela, pa kljub temu nenavadno zanimivo in še danes poučno delo o dolenjskih ljudeh, njihovih navadah, mišljenju, odnosu do cerkve in vere, poroke, vzgoje otrok, do izobrazbe, plesa, zabave, sejmov itd. itd. Gradivo za svoj spis je Trdina pričel zbirati takoj za tem, ko se je jeseni 1867 preselil z Reke v Bršljin in se naselil pri svojem nekdanjem reškem gospodarju Florjanu Virku, ki je po prihodu na Dolenjsko prav tako odprl gostilno, kakor jo je imel že poprej na Reki.

Cprav je spis Rože in trnje nastal pred sto leti in so se od takrat razmere na Dolenjskem močno spremenile, ne dvomimo, da ga bodo naši bralci brali z velikim zanimanjem, saj je bil Trdina izredno dober opazovalec, prodoren duh, in kljub temu da ni prav nič prizanašal ljudskim napakam, naklonjen preprestitemu dolenjskemu človeku, predvsem zato, ker je bil ta skozi stoletja tako hudo zatiran od tuje in domače gospode.

ODLOČNEJE V BITKO ZA PLOZOJAJ DELAVCA

Na posavskem posvetu o uresničevanju stališč in sklepov 8. seje CK ZKS ter 29. seje predsedstva CK ZKS, ki sta mu minuli teden prisostvovala predsednik komisije za družbenoekonomske odnose pri CK ZKS Tone Krašovec in predstavnica republiškega sveta Zveze sindikatov Tilka Blaha, so sklenili odločne poseči v zadnjo bitko za nove družbenoekonomske odnose v združenem delu, SIS in KS. Komisije za spremljanje uresničevanja ustave se bodo v posavskih občinah takoj sestale, v vsakem tozdu, krajevni skupnosti in SIS pa bodo ustanovili posebne delovne skupine, da bi pospešile uveljavljanje samoupravnih pravic predvsem pa dohodkovnih odnosov.

Več o posvetu na 3. strani.

V drugi polovici tedna
bo ponovno lepše, ven-
dar sprva razmeroma
sveže vreme.

USNJENI VRAGI NAVDUŠILI – Doslej največja športna prireditev na Dolenjskem, evropski polfinale v speedwaju za mladince do 21 let, in lepo sončno vreme so v nedeljo privabili na Stadion Matije Gubca v Krškem nad 15.000 gledalcev. Ob vzorni organizaciji je 16 tekmovalcev iz osmih držav, tudi Jugoslavije, z drznimi in atraktivnimi vožnjami navdušilo številno občinstvo, še posebej zmagovalec Lampenauer iz Zahodne Nemčije, medtem ko so se naši predstavniki Kozmus, Tominac in Djordjevič uvrstili povsem na koncu. (Foto: Pavlin)

supermarket

AVTOKAMP
BRAKO
prikolice

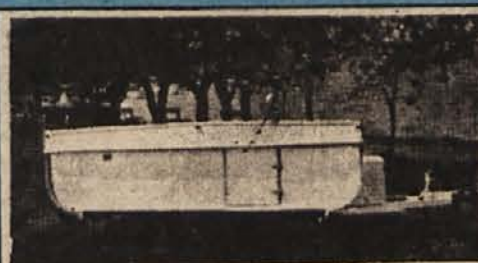
300 let

Ljubljana, Pasaža na Ajdovščini

Turistično tovorna prikolica TT-220-MINI

novost

KAMPER

SPECIAL

Petrošniško posojilo do 30.000 din – samo 10% pologa

Znanstveniki pravijo, da živimo zemljani na ladji, ki kroži v vesolju. Mi smo že vesolje. Energetski viri na tej ladji se izčrpajo, s temi viri moramo ravnati zelo previdno. Naše rezerve premoga, nafte, voda niso neizčrpne. Mislimo na bodočnost!

Tudi človeški rod je na eni sami ladji. Na tej ladji je štiri milijarde ljudi — kako se obnašajo? Ali delijo enim bel, drugim pa črn kruh? Ali sede eni v svojih kabinah, drugi pa se stiskajo v trebuhu ladje? Eni imajo 7000 dolarjev na leto, mnoge afriške dežele komaj 70 dolarjev. In velika 600-milijonska Indija ne živi veliko boljše. V povojni

rika ima atomske, elektronske strokovnjake. So dežele, kjer je kar 90 odstotkov ljudi še nepismenih. Čelo v južni Italiji jih je baje 30 odstotkov — če je res.

ŠE KAJ O NAFTI

Preselimo se malo stran, samo malo. Nafta je danes zlato sveta, to smo povedali že prej med vrsticami. Naše vprašanje: ali bodo Arabci uporabili nafto kot orožje, če bi se položaj na Srednjem vzhodu tako poslabšal? To orožje so izkoristili po letu 1973, po zadnji vojni z Izraelom.

Letos jeseni bodo stekli prvi hektolitri nafte iz angleških petrolejskih polj. Anglija bo okrog leta 1980 postala pomemben producent nafte. Nafta s petrolejskih polj Aljasko bo začela teči oktobra. V Mehiki so odkrili velikanske izvore nafte. Indonezija hitro širi proizvodnjo — tudi Nigerija. In potem so ameriški strokovnjaki izračunali, da bo morala Sovjetska zveza okrog leta 1980 sama uvažati nafto!

S kakšnimi kartami bo prišel v ameriško prestolnico Menahem Begin, verjetno novi izraelski premier? Ali je res tako črn, kakor ga prikazujejo? Je in ni. Mnogi opozarjajo v tej zvezi na De Gaulle. Francoski general je začel zelo vehementno. V trenutku, ko je postal predsednik Francije, so vsi govorili: na oblast prihaja fašist. Vendar je bil prav De Gaulle tisti, ki je priznal Alžirijo, ki je Franciji odprl vrata v arabski svet, v Afriko.

Ali bo Begin popustil v svojih zahtevah, da mora bodoča izraelska država zaobjeti vse območje stare Palestine? Noben arabski državnik ne bo mogel nikoli odpisati niti metra arabskega sveta. Američani, ki so skoraj absolutno na strani Izraela, pravijo: samo minimalne spremembe meja v korist Izraela. Samo kozmetične spremembe.

MIRAN OGRIN

Vsi na isti ladji

Evropi se je močno prebila naprej Skandinavija. In zatrjujejo, da življenjska raven na Norveškem v bistvu ni nižja kot v Zahodni Nemčiji. Najvišja na svetu pa je menda v Švici, čeprav je v Saudovi Arabiji še več denarja, vendar je ta strašno neenakomerno razdeljen.

V francoski prestolnici se je v ponedeljek začela tretja faza velike konference sever-jug. Bolj preprosto povedano: konferenca o sodelovanju med razvitimi in nerazvitimi deželami. Gre za prvi organiziran poskus, da premagamo prepad, ki loči oba sveta: razviti in nerazviti svet. Takoj po vojni smo govorili o dilemi vzhod — zahod. Zaradi teh krvavih nasprotij bi knalu prišlo do vojne. V zadnjem trenutku se je ta prepad razvil samo do stopnje hladne vojne. Sedanja dilema sever — jug je hujša kot prejšnja. Sever-jug so razvojne razlike, je prepad med bogatimi in revnimi.

Cela vrsta arabskih in drugih držav ima nafto — nekatere države Afrike, pa tudi Srednjega vzhoda, morajo varčevati celo z vodo! Ame-

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Na svečani seji centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije za predsedniku Titu tretjič izročili red narodnega heroja kot še eno priznanje naših delovnih ljudi, narodov in narodnosti za vse tisto, kar je naredil, kar je vezano na njegovo revolucionarno širino, demokratičnost in humanizem.

Uvodno razmišljanje na seji je dr. Vladimir Bakarič sklenil z besedami: „V imenu vseh, ki smo tukaj zbrani, pa tudi tisti, ki jih predstavljamo, mi d'ovolj, da Ti ponovim ti-

Zaobljuba Titu

sto, kar govori in poje naše ljudstvo: „Mi ti se kunemo, da sa tvoga puta ne skrenemo!“

Vso srečo ob njegovem prazniku je zaležela predsedniku Titu tudi Marica Lojen, učenka, mladinka, ki je kot zadnja nosilka štafete mladosti sklenila množično prireditev ob dnevu mladosti v Beogradu.

PREDAVANJE

V Ljubljani se je mudil Simon Wiesenthal, vodja mednarodnega dokumentacijskega centra na Dunaju. Kot gost Slovenske akademije znanosti in umetnosti je v Ljubljani predaval o svojem delu ter nevarnosti, ki jo danes še predstavljajo neofašistične sile.

Govoril je tudi o delovanju bivših nacistov in o razmerah v Avstriji ter pri tem poudaril, da danes mrtvi ne morejo voliti, lahko pa voljo o njihovi morilci...

POZIV VELJA

Jugoslavija je že pred leti pozvala vse države, s katerimi ima diplomatske in konzularne

stike, naj recipročno odpravijo vizume v medsebojnem potniškem prometu. Do zdaj je na poziv odgovorilo 47 držav. Jugoslavija pa je z njimi sklenila dvostranske pogodbe o odpravi vizumov. Poziv še velja...

PROBLEMI MLADINE

Na programsko-volilni konferenci se je stala Zveza socialistične mladine Jugoslavije ter zarisala svoje naloge za v prihodnje. Poudarili so, da ni dovolj, če mladina zgolj opozarja na svoje probleme, marveč jih mora pomagati tudi razreševati skozi vse razvejene oblike samouprave ter delegatstva. Za predsednika ZSMJ so izvolili Azema Vlasija.

OCENA

Ekonomski inštitut pravne fakultete v Ljubljani meni, da bi sleherni popuščanje pri izvajanju naše stabilizacijske politike lahko sprožilo nove valove nepotrebnih podražitev, izhod pa je v bistvu v doslednem selektivnem obnašanju tako pri zadrževanju, kot pri sproščanju sedanjih cen.

LOČEVANJE

Problem ni najbolj notranjepolitičen, vse-kakor pa je problem: največji jugoslovanski prizvajalec avtomobilov je pričel reklamirati prodajo svojih vozil tudi tako, da obljublja popust za nakup z devizami. Nič novega. Nov je pristop: devizne kupce vpisujejo na poseben spisek, zato pridejo do avtomobilov hitreje.

Zanimiv primer ločevanja ljudi na monetarni podlagi. Odgovorni zaenkrat molčijo... Kako dolgo še?

MILAN MEDEN

SCHMIDT V BEOGRADU — Kancler Helmut Schmidt si je med svojim bivanjem pri nas ogledal tudi veliko konferenčno dvorano Sava v Novem Beogradu. V teh prostorih bo sredi junija velika konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi. Konference se bodo udeležili tudi predstavniki Amerike in Kanade. Na konferenci bo sodelovalo 35 držav.

Moti neenotnost v obveščanju

Različni pristopi, zmeda v zbiranju podatkov itd. ter slab materialni položaj tiska

Mnenja o tem, ali sistem družbenega informiranja zaostaja za razvojem samoupravnih odnosov nasploh ali pa kaže resnično podobo sedanjega družbenega trenutka, so še vedno. Vendar pa je odločno več takih, ki pritrujejo prvi trditvi. To vprašanje si je moč zastaviti tudi drugače: ali informiranje omogoča delovnemu človeku uveljavljanje pravic, ki jih ima po ustavi, ali pa ga zaradi pomanjkljivih ali napačnih obvestil še ovira pri uresničevanju takšne delovne vloge.

Resnica je brzkone nekje v sredini. Družbeni sistem informiranja gotovo prispeva delež k osvoboditvi dela in delovnega človeka. Lahko pa razpravljamo o tem, če je ta vloga zadostna, oziroma zakaj ni in kaj je treba narediti, da bi izboljšali sedanje razmere.

Tako kot na drugih področjih je tudi družbeni sistem informiranja naredil velik korak naprej na poti podružbljanja. Toda rezerv je vseeno še precej, vplivanje delovnih ljudi in občanov mora zajemati še večje širine. To pa ne pomeni širjenja tovrstne mreže, ustanavljanja novih institucij, marveč predvsem povezovanje sedanjih elementov, ki štrlijo zdaj vsak zase. Najbolj izrazit primer neuskklaje-

in si ga zato preveč po svoje razlagamo.

Primerov lahko naštejemo nič koliko: kakšna naj bodo gradiva za delegate (že ušesa nas boljjo, ko vrtimo lajno o gorah papirja, pa se vse to komajda premika na bolje), glasila tozdov so po svoji vsebini uglašena skoraj na toliko frekvenc, kolikor je glasil, INDOK centri sicer doživljajo krepko preobrazbo in lovijo svoj pravi smisel, toda v 18 občinah o njih še razmišljati niso začeli itd.

Če to neskladje povežemo še s slabim gospodarskim položajem praviloma vseh sredstev javnega obveščanja (družbenega dogovora o oblikovanju cen dnevnikov in mladinske periodike se otepata še otroških boleznih in ne rešujeta krize, marveč jo le omilujeta), je ključ po odločnejši družbeni akciji v tej smeri še močnejši. (iz zadnje številke Komunist).

TELEGRAMI

ZDRUŽENI NARODI — tržaško vprašanje ni več mednarodno vprašanje. To je odslej stvar dveh držav: Italije in Jugoslavije. Tako sta sporočila generalnemu sekretarju svetovne organizacije ambasadorja Piero Vinci in Jakša Petriča. Vode na Jadranu se zdaj pomirjajo in morje, ki loči dve državi, postaja vse bolj most sodelovanja.

KINSHASA — Ali je vojne v Zair konec? Mnogi mednarodni opazovalci menijo, da se je z vrnitvijo predsednika Mobuta v Kinshaso končala vojna v pokrajini Shaba, na jugu Zair. Uporniške čete so marca prodre precej globoko v Zair, vendar so pred dnevi izgubile zadnje pomembnejše oporišče. Vsa Afrika se je oddahnila.

BEOGRAD — Kancler ZR Nemčije Helmut Schmidt je končal obisk v Jugoslaviji. Po razgovorih v Beogradu, kjer je imel dva pomembna razgovora s predsednikom Titom, je obiskal še Crno goru. Med njegovimi pogovori v Beogradu so se dogovorili o nadaljnjem sodelovanju na področju nuklearne energije. Naša država želi v korak z vsem ostalim svetom tudi v tehniki.

PEKING — V kitajskem glavnem mestu se tačas mudita kar dve naši delegaciji. Ena razpravlja o gospodarskem sodelovanju, druga pa o znanstveno-tehnični kooperaciji. Pred dnevi se je mudila pri nas delegacija vsekitajskega parlamenta, med svojim bivanjem pri nas je bila tudi v Sloveniji. Naši stiki z veliko deželo vzhodne Azije se vse bolj krepe.

WASHINGTON — V ameriških krogih menijo, da bo ameriški državni sekretar za zunanje zadeve Vance junija obiskal Srednji vzhod, septembra pa verjetno tudi Kitajsko. Predsednik Carter pa ima ta načrt: decembra v Egipt (in še kam), drugo leto morda, ponavljamo morda na Kitajsko. Še prej pa mora priti v Ameriko kaka ugledna kitajska osebnost. Poročajo, da bo Helmut Schmidt letos poleti obiskal ameriško prestolnico.

V AFRIKI JE VEDNO KAJ NOVEGA — Tako je dejal že Plinij starejši, živel pa je v starem Rimu pred približno 2000 leti. Tudi danes je v Afriki vedno kaj novega. V tej fazi, na žalost, nič razveseljivega. Prava prav nudi Afrika zelo žalostno sliko. Kako bo odjeknila v Somaliji pa v Etiopiji vst, da bo postala 27. junija bisha francoska kolonija Djibouti samostojna? Ali bo zagorel nov afriški ogenj? Kako in kdaj se bo ta del Afrike umiril?

ETIOPIJA JE POSLALA DOMOV ameriško, angleško in egiptovsko vojaško misijo. Sosednji Sudan pa je spodbil sovjetskim svetovalec nazaj v Moskvo! Kakor vedno, v Egiptu ni več sovjetskih vojaških strokovnjakov. V Libiji pa njihovo število narašča. V Etiopiji prihajajo zdaj tudi kubanski oficirji. Položaj v Afriki se nevarno zaostreje.

V PETEK SO VSE RAJDSKE POSTAJE sporile, da je bil poskus državnega udara v Angoli zatrt. To je bila, če dobro premislimo, kar ugodna vest. Druga stran medalje pa ni taka: doslej niso odkrili organizatorjev udara, še se skrivajo in počistijo v zadnjem trenutku pobili šest uglednih članov revolucionarne vlade.

IZ LUANDE, GLAVNEGA MESTA ANGOLE, poročajo, da so vsi Jugoslovanci na svojih delovnih mestih. Mednarodna letala pristajajo v Luandi že od ponedeljkove popoldne. Angolski predsednik Neto je dejal, da bodo pučisti obračunali brez ostene procesa — po najkrajši poti. V fazi revolucije ni izgubi.

Iz zadnjega PAVLIHE

VEDNO NEKAJ

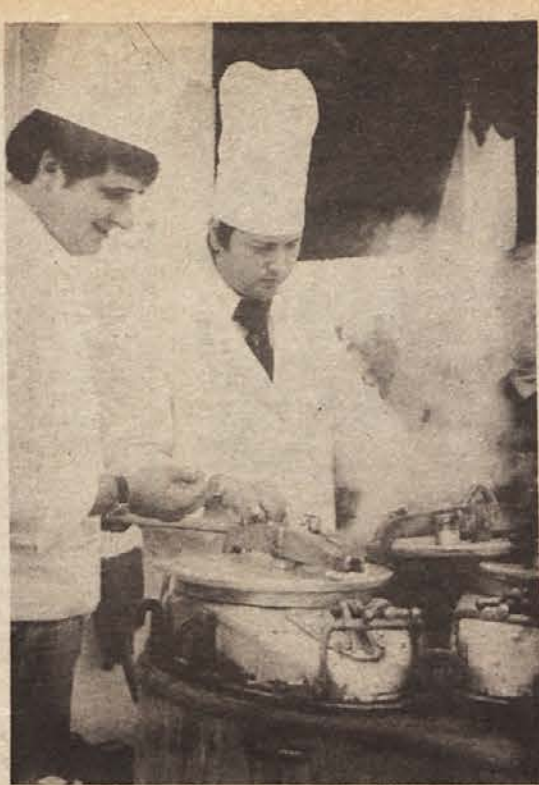
— KOMAJ SMO SE NAVADILI NA VEČJO STORILNOST, JE ZMANJKALO CEMENTA!

— In kaj pripravljamo novega za turiste? Prodavam ves zrak, sončka, vode... in vse to po lanskih cenah!

KLAVIRSKI VEČER — Novomeška Glasbena šola je ob 70-letnici rojstva Marijana Kozine pripravila v petek v Dolenjski galeriji nastop 23 mladih pianistov, ki so igrali skladbe domačih in tujih avtorjev. (Foto: Janez Pavlin)

PARTIZANSKI GOLAŽ — Na prireditvah v maju so v brežiški občini že dvakrat postregli z jedmi iz vojaškega kotla. Prvič so nasitili tekmovalce iz ekip prve pomoči na tržnici, prejšnji teden na dan mladosti pa so v Pišcah skuhalo mladino.

PROSVETNI DELAVCI NA ROGU — Jubilejno, deseto srečanje delavcev vzgojno-izobraževalnih ustanov novomeške občine je bilo letos na Bazi 20, in to v soboto, 28. maja. Govoril jim je Tone Fajfar, član izvršnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije. V kulturnem sporedu, ki je sledil, so nastopili pevci Dolenjskega okteta in recitator Jože Falkner. Srečanje je minilo v prijetnem tovariškem razpoloženju pri Lukovem domu. (Foto: Janez Pavlin)

PRIZNANJE IMV, NOVOLESU IN JURIJU LEVIČNIKU

Predsedstvo Gospodarske zbornice Slovenije je sprejelo predlog komisije za odlikovanja in priznanja za dodelitev 19 mednarodnih nagrad „Zlati Merkur“. Visoko priznanje bosta letos prejela tudi dva dolenjska kolektiva, Industrija motornih vozil in Novoles. Na predlog komisije bosta letos podeljeni tudi dve individualni nagradi, in sicer Juriju Levičniku, direktorju IMV Novo mesto, in Francu Nebcu, generalnemu direktorju Emone iz Ljubljane.

Sejmišča

NOVO MESTO: ta teden so cene pujsk om še nadalje popustile. Naprodaj jih je bilo 488 in še 46 od tri do pet mesecev starih prašičev. Rejci so prodali le 216 živali; pujski so veljali od 56 do 900 din, starejši prašiči pa od 910 do 1.200 din.

BREŽICE: na sobotni, redni tedenski sejem prašičev so tokrat rejci pripeljali nekaj manj živali. Naprodaj je bilo 480 pujskov in nobenega nad 3 mesece starega prašiča. Prodali so jih 315 po 38 dinarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Smrt za čebele in ribe

Prof. Janežič je v svoji knjigi, ki je izšla pred 26 leti, zapisal, da propade vsako leto zaradi rastlinskih boleznih in škodljivcev povprečno 15 do 30 odstotkov vseh kmetijskih pridelkov. Novije ocene so različne, toda tudi najnižja izkazuje izredno veliko izgubo, ki jo trpi kmetijstvo, in upravičuje uporabo kemičnih sredstev, brez katerih si danes uspešnega kmetijstva sploh ni mogoče predstavljati.

Menda nobena stvar na svetu nima samo dobrih strani. Kemični pripravki so zanesljivi, učinkoviti, žal pa tudi nevarni za naravo, človeka in živali, o čemer smo več pisali v eni prejšnjih števil, prav tako za čebele in ribe, o čemer bomo spregovorili danes.

Nekdaj po čebelarjenju in medu sloveča slovenska dežela zdaj uvaža to iskano živilo iz vseh koncev sveta, celo s Kube. K nazadovanju čebelarstva je gotovo pripomogla tudi nestrokovna uporaba kemičnih pripravkov, zlasti organskih fosforinih insekticidov, karbamatov in kloriranih ogljikovodikov. Teh pripravkov je cela vrsta, naj naštejemo le tiste, ki jih v kmetijstvu največ uporabljajo: ultracid, monitor, zolone, gusathion, folidol, paration, sevin, lindan, gamacid itd.

Uporabniki teh škropiv so po zakonu dolžni vse čebelarje, ki imajo panje v razdalji 3 km, obvestiti o škropljenju, da pravočasno zaščitijo čebele. Škropljenje v cvet pomeni seveda nevarnost za čebele, nevarni pa so tudi ostanki kemičnih sredstev, ki dlje časa ostajajo na rastlinah. Kar 56 različnih kemičnih pripravkov, ki so čebelam smrtonosni, našteva zdaj najnovejša strokovna literatura.

Kemični strupi pa so zelo nevarni tudi ribam. Primerov pomorov, ki so nastali zaradi nevarnega izlivanja neoparabljenih kemičnih pripravkov v potok ali ribnik, ne manjka. Ribe so nenavadno občutljive, že nekaj stotink miligramov fosforne kislote na liter vode je lahko usodno. Zakon o vodah izrecno prepoveduje tako početje in grozi z velikimi kaznimi. Spravimo odnosedom do narave poskrbimo za to, da jih ne bo treba izkoreniniti!

Inž. M. L.

Posavje: izgube naznanile preplah

Druženopolitični delavci Posavja so minuli teden na Skupnem posvetu na Čatežu ponovno premerili pot sedanjega razvoja samoupravnih odnosov in krepitve ustavnega položaja delavcev, tem pa so opozorili tudi na številne težave, s katerimi se ubada posavsko gospodarstvo.

Ob koncu minulega leta položaj se ni bil zaskrbljujoč, številke o izgubah v prvem četrtletju pa so že sprožile znak za preplah. V tem obdobju je poslovalo z izgubo 27 delovnih organizacij in tozdov, skupna vsota izgub v Posavju pa se je povzpela na 32 milijonov dinarjev.

Predstavniki področne gospodarske zbornice je opozoril na izjalovljena integracijska prizadevanja v različnih panogah. Med njimi je omenil kovinskopredelovalno industrijo, ki se ni združila niti v regiji niti nazven. Zaradi številnih slabosti v proizvodnji se tako Kovinarska Krško, Metalna Krmelj, Tovarna ustavnega položaja delavcev, ob tem pa so opozorili tudi na številne je še neuspehe pri povezovanju kmetijskih organizacij v Posavju, ki bodo zdaj verjetno iskale skupni jezik prek drugih partnerjev. Sicer pa je takih neuspešnih poskusov znotraj regije še več, na primer v trgovini, v transportu, zdravstvu, šolstvu ipd., medtem ko se je integracija posrečila v bančništvu in zavarovalstvu.

Zbornica je pripravila osnutek dogovora o skupnih vprašanjih razvoja regije, vendar se občine le počasi odzivajo in ne kažejo vne za sodelovanje, tako smo vsaj slišali na posvetu.

Tudi uresničevanje zakona o združenem delu ne gre gladko. Pojavljajo se podobne slabosti, kot jih opažajo v drugih regijah. Zlasti težko prodira ustanavljanje novih tozdov, kjer se mnogi sklicujejo na široko slovensko organiziranost. Predsednik komisije za družbenoekonomske odnose pri CKZKS Tone Krašovec je odgovoril, da so to izgovori, s katerimi branijo centralistične težnje, zatorej v bitki za samoupravo ne bi smeli popuščati.

Pri uvajanju dohodkovnih odnosov bodo zlasti samoupravno nerazvite organizacije potrebovale pomoč. V občinah je precej takih majhnih kolektivov, ki se sami ne znajdejo in ki jim bo treba ponuditi roko. Tam so navadno tudi žarišča izgub, zato jih je treba osvetliti z vseh strani.

JOŽICA TEPPEY

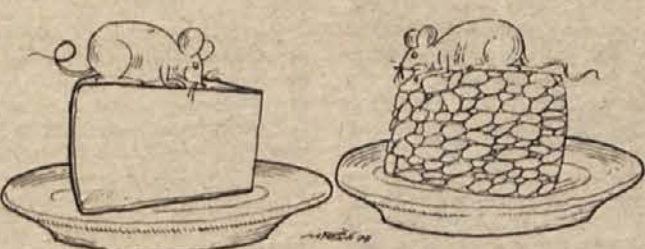

Avguštin Lah: od vsakega izmed nas je odvisno

Bakla kulture

Zdrave ribe v vodi so merilci zdravja v nas samih, kot so rdeči nageljni, ki kot slap padajo raz lesene ograje, znak naše notranje lepote in kulture. Človek pripada naravi, ne dimniki ne tehnološki procesi nas ne smejo zadušiti, uničiti, beton nas ne sme zasužnjiti. Vsak posameznik in vsi skupaj se potrudimo živeti vredno življenje, takšno pa je le kulturno in zdravo življenje...

S temi dramatičnimi stavki je dr. Avguštin Lah, podpredsednik republiškega izvršnega sveta in predsednik republiškega komiteja za varstvo okolja v slavnostnem govoru ob 25-letnici arboretuma v Volčjem potoku v nedeljo potkal na vest

DELITEV: Sir meni, luknje tebi...

(Privredni pregled)

slehernika, ki mu je pri srcu lepota, narava, življenje. Arboretumu in z njim povezanemu četrstoletnemu prizadevanju za zdravo in lepo človekovo okolje je izrekel veliko zaslužene hvale in priznanj, saj je ta ustanova žarišče hortikulture na Slovenskem in eno vse bolj redkih „zdravih src“ v zakajeni Evropi, kot je dejal dolgoletni ravnatelj, šrom po Sloveniji znani hortikulturni delavec inž. Miha Ogorevc.

Jubilej arboretuma v Volčjem potoku, ki sloni na stoletni tradiciji Souvanovega parka, nas obvezuje. Mnogo grehov je že bilo storjenih. V industrializaciji smo videli smo delo, delovno mesto, zaslužek, delovno in človekovo okolje nasploh pa smo podcenjevali. Od vojne sem smo pozidali in nepovratno zapravili eno sedmino slovenske orne zemlje. Skrčili smo si življenjski prostor, pozabili, denimo, na to, da samo za dihanje vsak človek potrebuje petero dreves. V novih naseljih marsikje ni več prave slovenske podobe, ni sozvočja z naravo.

Naj zato še močneje zagori bakla kulture okolja, kot je bilo slikovito rečeno na nedeljskem slavju, naj vnovič osveščen odnos do narave in življenja uspešneje premaguje miselnost „diskobara“ in na lažnih idealih sloneče potrošništvo.

M. LEGAN

POSLEJ TUDI MARELICE?

Znano je, da ima brežiška občina izredno ugodno podnebje za sadjarstvo. To želijo še bolj izkoristiti in zato napovedujejo nekajletne raziskave na območju Sromelj in Pišec, ki sta najbolj zavarovani pred mrzlimi severnimi vetrovi. Poskusili bodo, kako uspevajo mareljice, da bi jih pozneje v tih predelih zasadili večje količine in oskrbovali s pridelkom slovensko industrijo sadnih sokov.

DOSTI DELA JE

V obratu Saturnusa v Loškem potoku sestavljajo luči za avtomobile. Dela imajo dovolj. V novembru so imeli toliko naročil, da je 30-članski kolektiv delal kar po 12 ur na dan. Proizvode pošiljajo v glavnem Tamu v Maribor in Crveni zastavi v Kragujevac pa tudi tujinam.

Kolektiv tega obrata je lani vpisal 40.000 din posojila za ceste, za potresnike na Tolminkem so delali dve prosti soboti, razen tega pa so pripelali še dodatno v denarju po 20 din na zaposlenega.

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV IN PRODUKTIVNOST DELA
NOVO MESTO, ULICA TALCEV 3/II,
TELEFON 21-319

VABILO K VPISU V ŠOLE

in k udeležbi v drugih oblikah izobraževanja v šolskem letu 1977/78

1. VISOKA EKONOMSKO KOMERCIJALNA ŠOLA MARIBOR: prva in druga stopnja. Študij na drugi stopnji (3. letnik) bomo organizirali, če bo prijavljenih najmanj 30 kandidatov. Poleg ekonomske komercialne smeri bomo odprli tudi tehniško ekonomsko smer, na katero se lahko vpišejo diplomanti višjih tehniških šol ali prve stopnje tehniških fakultet.
2. VISOKA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA KRANJ — Šola bo odprla oddelek v Novem mestu, če bo okrog 40 prijavljencev.
3. OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE — 5., 6., 7. in 8. razred.
4. DRUŽBENO POLITIČNO IN STROKOVNO FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE PO NAROČILU
5. TEČAJI ANGLEŠKEGA IN NEMŠKEGA JEZIKA PO AVDIOVIZUALNI METODI PRIJAVE ALI NAROČILNICE SPREJEMAMO DO KONCA JUNIJA T. L.

„Dolenjka“
trgovsko podjetje
na debelo in drobno,
Novo mesto,

objavlja
prsto delovno mesto

poslovodje

za prodajalno „Mirna peč“ v Mirni peči
Pogoji: končana šola za prodajalce in po možnosti nekaj prakse.

Rok za vlaganje prijav je 8 dni po objavi.

„Dolenjka“,
trgovsko podjetje
na debelo in drobno,
Novo mesto,

objavlja

za TOZD „En gros-detajl“, Novo mesto, prsto delovno mesto

poslovodje

za prodajalno „Tekstil“, Novo mesto
Pogoji: poslovodska šola in 5 let prakse v stroki ali šola za prodajalce in 15 let prakse v stroki.

Rok za vlaganje ponudb je 8 dni po objavi.

Svet za medsebojna razmerja v združenem delu delavcev
MERCATOR Ljubljana, n.sub.o. — TOZD „STANDARD“
Novo mesto, o.sub.o.

razglašča prosta učna mesta za
25 PRODAJALCEV — VAJENCEV

v svojih prodajalnah.

Pogoj za sprejem: uspešno končana osnovna šola in primerno zdravstveno stanje.

Pismene ponudbe pošljite splošni službi TOZD Standard, Novo mesto, Glavni trg 3, do vključno 10. junija 1977.

Instalacijsko podjetje
Novomontaža,
Novo mesto, Adamičeva 2

razpisuje

več delovnih mest za KV elektroinstalaterje. Nastop službe možen takoj.

Stari odnosi...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Po mnenju medobčinskega sveta ZK tako ravnanje kaže predvsem to, da mnogim nič kaj ne dišijo novi odnosi. Odkritih odporov sicer ni, je pa dosti prikritih, in kakor je ugotovil sekretar Ljuzje Sterk, so ti še nevarnejši, ker so prefinjeni in obloženi z demagogijo.

Seveda pa so tudi dobri zgledi - delovne organizacije, kjer si prizadevajo odpraviti preživele odnose in dati prednost čimprejšnji uresničitvi zakona o združenem delu. Med take, ki so na tej poti prišli najdlje, štejejo med drugimi Labod, Krka, Novoles, Pionir in Beti, če omenimo le nekatere največje.

Med pomembne domače sklepe sodi dogovor, da bo akcija v naslednjih tednih usmerjena v temeljne samoupravne sredine. Ludvik Golob je poudaril, da mora biti edino vodilo v tej akciji resnično spremerjeni položaj delavca v združenem delu. I. Z.

PREKIPEVAJOČA MLADOST - Na Podstenicah se je za dan mladosti 25. maja zbralo nad tisoč mladincev in mladink iz vse novomeške občine. (Foto: Pavlin)

Bogati dnevi svobodne mladine

Množica prireditev v počastitev dneva mladosti ter jubilejev partije in tov. Tita

V partizanskih Podstenicah v Kočevskem Rogu je bila za dan mladosti osrednja prireditev v novomeški občini. Na mestu, kjer je bil 17. maja 1943 ustanovljen glavni iniciativni odbor ZSM, so nad 1000 mladih iz vseh osnovnih šol novomeške občine sprejeli v mladinsko organizacijo.

Na svečanosti je mladim govoril član sekretariata RK ZSMS Robi Kovšca, v kulturnem programu pa so nastopili harmonikarji Glasbene šole Marjan Kozina in recitatorska skupina novomeških srednjih šol. Praznik mladih pa so skrbno pripravili tudi na vseh osnovnih šolah. V Bršljino so bili pionirji iz nižjih razredov na obisku v kasarni „Milan Majcen“. Ogledali so si sodobno orožje in urjenje vojakov ter se po skupnem kulturnem programu pomerili še v rokometu. Šesti in osmi razredi pa so se udeležili pohoda k Beceletovi jami, kjer je bila svečanost pri spomeniku.

Tudi pionirji Gma in Stopič so ob dnevu mladosti pripravili športno srečanje z vojniki vojašnice v Pogancih. Peti in šesti razredi šole na Grmu pa so imeli na domačem stadionu atletska tekmovanja. Nižji razredi so ob tem dnevu podelili priznanja za Župančičevo bralno značko. V kulturnem programu je nastopila sopranistka Ileana Bratuž-Kacjanova. Pionirji Posebne šole v Šmihelu so obiskali spominska obeležja NOV v Bučni vasi, Bični vasi in Sentoštu. Na predvečer praznika pa so uspešno izvedli kviz: Tito, revolucija, mir.

Tudi v Skočjanu so imeli kviz, kjer so v znanju o Titovi življenjski poti tekmovali med razredi. Po tekmovalju in kulturnem programu so pionirji prisluhnili borcu Jožetu Tomažiču, ki je obujal spomine na srečanja s Titom.

Pionirji osnovne šole Katje Rupene so praznovali v zelenju v gozdovih in košenicah Marofa in okolice. Vsak razred je pripravil razredno prazno.

Šmihelski pionirji so na svojevrsten način s pohodom skozi Šmihel, opremljeni s transparenti, korakali na bližnje travnike, kjer so se igrali zabavne igre. Pohode v naravo, v Gorjance in okolico so si za praznovanje izbrali pionirji Šentjernejške šole.

Na Otočcu so ob tem dnevu pripravili športna srečanja med razredi in kviz tekmovanje: Tito, revolucija, mir.

Pionirji iz Šmarjete so se zbrali v zidanci Cirila Beretiča, kjer je bila v času NOV partizanska bolnišnica Krško in Vzhodnodolenjskega odreda.

V Žužemberku so si ogledali film Titov delovni dan, potem pa so odšli k bližnjim spomenikom, kjer so imeli spominske svečanosti. Mladinci osmih razredov pa so bili na ekskurziji v Muzeju NOB v Ljubljani. Tudi v Mirni peči so imeli praznove, posvečeno jubilejnim partijem in Tita, ter športna medrazredna srečanja.

Vrsto praznov so imeli tudi v Brsnicah, podobno pa so praznovali še v Vavti vasi in na Prevolah.

JANEZ PAVLIN

Ni vse zlato, kar se sveti

Nepravilnosti iz sevniške Lisce pred posavskim sodiščem združenega dela - Res „prenagljeno“ izvedensko mnenje kranjskega inštituta - Spore odpraviti doma, v tovarni

Minuli ponedeljek je bil za nekatere vodilne delavce v sevniški Lisci slab začetek tedna. Na dveh obravnava posavskega sodišča združenega dela v Brežicah so morali braniti oceno delovnih mest, zoper katero so se pritožili delavci te tovarne.

Na obeh hudo mučnih razpravah se je izkazalo, da bi v Lisci spore prav lahko razrešili že doma. Prihranili bi si neljube scene in v izbruhu jeze izrečene besede. Na partijskem sestanku je namreč direktor delovne skupnosti skupnih služb Franc Ogorevc vrgel v brk pred dvema mesecema v Zvezo komunistov

sprejetemu mlademu delavcu Marjanu Knezu dobesedno: „V času vojne bi se takega člana postavilo pred bukev in ustrelilo - nihče ne bi vprašal zakaj!“ Povedati je treba, da je Marjan Knez med drugim prizadeven kulturni delavec, predsednik konference mladih delavcev pri občinski konferenci ZSMS in da je v tem času postal celo predsednik osnovne organizacije sindikata tozd Krojilnica.

Sodišče združenega dela je v obeh primerih tako glede pritožbe delavke v ekonomatu in v primeru rezalcev (33 zaposlenih) odločilo, naj postopek miruje, kar pomeni, da morajo sporne zadeve glede ocenitve delovnih mest razčistiti doma in sicer v roku enega meseca. Če delavci ne bodo zadovoljni z rešitvami, se bodo lahko spet obrnili na sodišče.

Primer pritožbe rezalcev je zanimiv še zaradi tega, ker je sodišče zaprosilo za izvedensko mnenje univerzo v Mariboru, njen inštitut za organizacijo dela v Kranju. Le-ta je ugotovil, da so posamezni ocenjevalni elementi nevzdržni, vendar jih je predsednik Liscine strokovne službe Zvone Kranjc odločno branil in si dovolil izreči celo prenekatere pikro na račun strokovnosti „kranjskih fantov“. Menda ne daje znanstvena ustanova svojih izvedenskih mnenj kar tja v en dan!

Sodišče je prisluhnilo tudi besedam Marjana Kneza, ki je dejal, da zaradi neurejenih razmer v tozd Krojilnica ne trpijo le odnosi, temveč tudi delovna storilnost. V razpravi na sodišču so se izkazale tudi druge pomanjkljivosti. Stvari, ki bi jih težko pripisali sicer uglednemu sevniskemu podjetju.

ALFRED ŽELEZNIK

PLAKETA NOVOMEŠKI KRKI

V torek so bila v prostorih slovenske skupščine vročene plakete in diplome za dosežene rezultate pri razvoju inventivnega dela na področju tehnoloških inovacij in zaščita pravic industrijske lastnine v Jugoslaviji. Med nagrajenimi je bila tudi novomeška Krka. V obrazložitvi je rečeno, da je Krka med prvimi sprejela in tudi dejansko uveljavila pravilnice, ki urejajo nagrajevanje izumiteljev, novotarjev in je pri svojem dosedanjem delu na tem področju posvečala posebno pozornost množični inventivni dejavnosti.

Vezisti in kurirji

Področni odbor vezistov NOV za Dolensko je pred kratkim pod predsedstvom Riharda Romiha sprejel nekaj pomembnih sklepov. Eden od teh nalaga občinskim ZZZB NOV, da ustanovijo skupne komisije za kurirje in veziste, v komisijah pa oblikujejo sekcije posebej za kurirje, veziste in delavnice, ki so delovale med narodnoosvobodilnim bojem. Posebna komisija pripravlja pravilnik, ki ga bo organizacija partizanskih vezistov sprejela do jeseni.

22. julija bodo dolenski vezisti in kurirji gostje zborovanja slovenskih ptt podjetij na Snežniku. Zborovanje bo ob vsakem vremenu, na kar udeležence še posebej opozarjajo. Svojo udeležbo bodo vezisti in kurirji najavili tako, da bodo izpolnili prijavnice in jih oddali svoji najbližji pošti. Prevoz zanje bo posebej organiziran in brezplačen.

Področni odbor je tudi sklenil, da bo spodbudil dolenske radioamatere, naj tekmujejo za prehodni pokal v počastitev dneva vezistov - 26. septembra.

PROSLAVA ZA OSKRBOVANCE DOMA

V soboto popoldne so na dvorišču doma počitka za oskrbovance doma in druge občane pripravili proslavo v počastitev Titovih in partijskih jubilejev. V kulturnem programu so sodelovali pevski zbor novomeškega društva upokojencev ter metliški pionirji z recitacijami. Proslava je lepo uspela in pokazala, da si oskrbovanci žele še več takih in podobnih prireditev.

MLADI O OBRAMBNIH PRIPRAVAH

V soboto, 4. junija, se bo ob 10. uri začela v veliki dvorani izvršnega sveta skupščine SRS druga seja republiške konference ZSM Slovenije. Delegati republiške konference ZSMS bodo razpravljali o vlogi in nalogah Zveze socialistične mladine Slovenije pri usposabljanju in aktivnostih mladih v obrambnih pripravah ter ob koncu imenovali odbor za pripravo X. kongresa ZSM Slovenije.

PLAKETA ZSMS ZA KIC GRM

Včeraj dopoldan so v veliki dvorani skupščine SR Slovenije podelili za uspešno delo v Zvezi socialistične mladine Slovenije plakete in priznanja Republiške konference ZSMS. Plaketo je dobil novomeški kmetijski razobraževalni center, priznanje za uspešno in poštvalno delo v ZSMS pa Novomešan Boris Petančič. Zlata značka mladih družbenopolitičnih delavcev sta dobila, kot so nam sporočili iz republiške konference ZSMS, Crnomalčan Silvester Miheličič in Novomešan Marjan Pavlin.

OBISK V POBRATENIH RONCHIIH

Konec tedna bo odšla delegacija metliške občine na obisk v pobrateno italijansko mesto Ronchi dei Legionari, s katerim so povezani že deset let. Na obisku se bodo z italijanskimi predstavniki pogovarjali o letovanju otrok iz metliške občine v Ronchih in njihovih v Metliki. Radi bi tudi utrdili stike obeh mest na kulturnem in športnem področju.

Pomoč neuvrščenim

„Medicina in tehnika“ na zagrebškem velesjemu

Na deveti mednarodni razstavi „Medicina in tehnika“ in na tretjem mednarodnem sejmu laboratorijskih opreme na zagrebškem velesjemu je posebno pozornost obiskovalcev vzbujal nastop Interesne skupnosti proizvajalcev medicinske opreme Jugoslavije. Velik interes je vzbujala teledirigirani rentgen niške Elektronske industrije.

Organiziranih je bilo tudi več strokovnih srečanj. Posebnega pomena je bila okrogla miza na temu: „Možnost sodelovanja zdravstvenih dejavnosti Jugoslavije z neuvrščenimi državami in državami v razvoju in možnosti jugoslovanskih strokovnjakov pri opremljanju zdravstvenih ustanov“. V sklepu je poudarjeno, da še zdaleč niso izkoriščene vse možnosti. Jugoslovanske izkušnje v izvedbi bi se kako s prispevkom uporabili v deželah tretjega sveta. Ne gre samo za kadrovsko pomoč. Poudarjeno je bilo, da je potrebno predvsem razviti vsestransko sodelovanje.

JANKO ŠALC

115 NOVIH MLADINCEV

Za dan mladosti so 25. maja sprejeli v mladinsko organizacijo 115 učencev 7. razredov osnovnih šol. Vsi višji razredi metliške OS so ta dan odšli na izlet na Petročar, kjer so pripravili kulturni program in svečan sprejem pionirjev v ZSMS. Učenci OS iz Podzastavja pa so imeli športni dan ob Kolpi.

BRESTANICA:

KONCERT POBRATENIH

V nedeljo, 5. junija, bo ob 16. uri na brestanski grad koncert v počastitev jubilejev in krajevnega praznika Brestanica, na katerem se bodo sodelovala pobratena moška plesna zborja iz Zagorja in Brestanice. Če bo slabo vreme, bo prireditev v dvorani DPD Svoboda v Brestanici.

Po Titovi poti do tovariša Tita

Polona Mlinar, mladinka 7. razreda osnovne šole Baza 20 iz Dolenskih Toplic, se je v četrtek vrnila z desetdnevnega pohoda „Po Titovem rojstnem kraju“. Kot edina iz Dolenski je bila izbrana med deseterico slovenskih pionirjev, ki so se v Zagreb priključili še 87 pionirjem iz vseh jugoslovanskih republik in avtonomnih pokrajin. Povedala je:

„Na pohod smo odšli 17. maja. Najprej smo si ogledali Pionirsko mesto v Zagrebu, nato Stubico, Tuhejske Toplice, Poznanovac, Titovo rojstno hišo in Dom borcev in mladine v Kumrovcu ter Jastrebarsko. Prenočevali smo pri pionirjih doma, v pionirskih domovih, v vojašnici in lovski koči. Vsi smo bili kot eden, navezali smo trdna prijateljstva in poznanstva. Na predvečer dneva mladosti smo se z vlakom odpejali v Beograd. Najbolj sem se veselila srečanja s Titom. V poslopju zveznega izvršnega sveta smo ga dolgo čakali. Le malo je imel časa, da je pokramljal z nami in sprejel kurirčkovo torbo s pozdravi slovenskih pionirjev.“

Besede cenejše od zdravljenja

Zdravstveno vzgojen občan preprečuje bolezni - Delovni sestanek v Dol. Toplicah

V prostorih topliškega „Roga“ je bil 25. in 26. maja drugi delovni sestanek razširjenega republiškega kolegija za zdravstveno vzgojo pri Zavodu SRS za zdravstveno varstvo v organizaciji Zavoda za socialno medicino in higieno iz Novega mesta.

Sestanek je bil namenjen nadaljnemu usklajevanju in usmerjanju, metodologiji in organizaciji dela na tem področju.

Drugi dan sestanka, na katerem so izmenjali mnenja in praktične izkušnje, je imel novomeški zdravnik dr. Božo Oblak zanimivo predavanje o zdravstvenovzgojnem delu v dolenski zdravstveni regiji. V njem je poudaril velik pomen Higienskega zavoda in Rdečega križa, ki sta v preteklosti organizirala številne tečaje prve pomoči, tečaje kuhanja in šivanja, šole za starše in odrasčajočo mladino, predavanja na vasi o potrebah malih asancij in druge akcije. Poudaril je tesno sodelovanje med organizacijo Rdečega križa in zdravstvom. Dr. Oblak je spregovoril tudi o programu zdravstvene vzgoje v šolah in o še vedno premajhnem zanimanju sindikalnih organizacij in

TOZD za posamezne teme s tega področja.

Na sestanku in v referatu dr. Oblaka je bilo nekaj več rečenega tudi o tisku in RTV, ki se do zdravstvene vzgoje in izobraževanja obnašata vse preveč senzacionalistično in tako dosežeta pri prebival-

Spoprijeti se z ovirami

Julija začne veljati novi zakon, ki omogoča svobodno odločanje o rojstvu otrok - Kako smo pripravljani nanj?

Koordinacijski odbor za načrtovanje družine pri republiški konferenci SZDL je 26. maja zasedal v novomeški tovarni zdravil. Obravnavali so priprave na uresničevanje nove zakonodaje, ki prinaša bistvene novosti zavarovancem, po drugi strani pa zavzujajo tudi zdravstveno službo.

Kakor je na seji poudarila predsednica koordinacijskega odbora Ziva Beltram, gre pri zakonu o zdravstvenih ukrepih pri uresničevanju pravice do svobodnega odločanja o rojstvu otrok za korenite spremembe dosedanje zakonodaje. Medtem ko v javni razpravi zakon ni doživel veliko pripomb, pa računajo, da obstaja tih odpor v nekaterih sredinah in pri

stvu pogostokrat nasproten učinek od želenega.

Udeleženci posvetovanja so svoje delo sklenili z mislijo, da je potrebno na področju zdravstvene vzgoje in izobraževanja angažirati še mnogo več zdravstvenih delavcev, saj zdravstveno vzgojen in izobražen državljani lahko prepreči dobrušno število bolezni. V to delo pa je potrebno vključiti tudi druge dejavnike, predvsem organizacije splošnega ljudskega odpora, civilne zaščite in druge množične organizacije.

L. V.

posameznikom in da utegne zaradi tega priti do ovir.

Pojavlja se vprašanje, kako je zdravstvena služba pripravljena na dodatno delo, ki se ji obeta z novimi pravicami občanov. Predvsem pa so ljudem še potrebna pojasnila. Možnost, da žena (tudi mladoletnica) sama odloča, ali bo rodila ali ne, je potrebno smatrati za iskanje manjšega zla v prepričevanju kriminalnih splavov in za željo, da se s čim manj posledicami strokovno opravi splav v zdravstveni ustanovi. Še vedno pa je naloga in skrb predvsem v preventivi, v razširjanju kontracepcije, da do splavov sploh ne bi prišlo. Nič manj pomembna naloga pa ni spolna vzgoja otrok od predšolske dobe do polnoletnosti in svetovanje pred sklenitvijo zakonske zveze.

R. B.

Splošno gradbeno podjetje „PIONIR“ Novo mesto, delovna skupnost skupnih služb, vabi k sodelovanju:

1. VARNOSTNEGA INŽENIRJA ali GRADBENEGA INŽENIRJA z opravljenim strokovnim izpitom iz varstva pri delu in najmanj 5 leti delovnih izkušenj;
2. DIPLOMIRANEGA GRADBENEGA INŽENIRJA z opravljenim strokovnim izpitom iz varstva pri delu in najmanj 3 leti delovnih izkušenj;
3. več EKONOMSKIH TEHNIKOV za delo v računovodstvu in finančni službi.

Kandidati bodo pridobili lastnost delavca v združenem delu za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s pogojem trimesečnega poizkusnega dela. Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov SGP „PIONIR“ Novo mesto. Ponudbe z življenjepisom, opisom dosedanjega dela in dokazili o izobrazbi zbira kadroviski oddelék 8 dni po objavi oglasa.

ZARES DAN MLADOSTI

Zelo smo se razveselili povabila Občinske konference ZSMS, da se udeležimo programa v kočevskih gozdovih, posvečenega dnevu mladosti.

25. maja popoldne smo se zbrali pred šolo herojine Milke Kerin in se z avtobusom odpeljali do živejtem naproti. V Kočevju smo doživeli pristen sprejem. Ob zubljih velikega kresa se je sredi mogočnih gozdov začel program, za katerega smo izbrali venček gorenjskih narodnih. Spomine na vojne dni je obudila recitacijska skupina, za prijeto razpoloženje pa je poskrbel zabavni ansambel. Pesem mladih je motila globoko tišino kočevskih gozdov.

Veselih obrazov, na katerih je zarla ljubezen do Tita, smo se kasno vrnili domov.

FOLKLORNA SKUPINA OŠ Milke Kerin Leskovec pri Krškem

MLADI FILATELISTI RAZSTAVLJAJO

Pionirji filatelisti iz OŠ Gm in Katja Rupena že dlje časa uspešno sodelujejo na filatelističnih razstavih v občinskem in republiškem merilu.

Na letošnji prvi razstavi v Ribnici v počastitev 70-letnice telovadnega društva Sokol je razstavljal svojo zbirko z naslovom „Sport v SSSR“ Borut Pavlič. Z isto zbirko je sodeloval tudi na razstavi v Kočevju. Sašo Fujs, Rasto Božič, Igor Grča in Smiljan Pavišič pa so se s svojimi znankami udeležili medrepubliške razstave v Karlovcu. Med najboljšimi so bili mladi filatelisti tudi na VI. republiški filatelistični pionirski razstavi v počastitev dneva mladosti. Ob praznovanju letošnjih jubilejev so prisedli v Novem mestu tri samostojne razstave.

Prav vsi pionirji filatelisti pa se vestno pripravljajo na medrepubliško razstavo, ki bo 28. avgusta v počastitev 90-letnice telovadnega društva Sokol, današnjega Partizana.

BORUT PAVLIČ
Predsednik fil. krožka, OŠ Gm

OBISK ROJAKOV IZ KATINARE

V nedeljo, 29. maja, so Žužemberk obiskali učenci v spremstvu staršev iz zamejske šole Katinara pri Trstu. Pri spomeniku na Cviblju smo jim pionirji naše šole prisedli lep kulturni spored in jim podarili nekaj številčkov šolskega glasila „Z bregov Krke“. Po programu smo jim učencem literarno-novinarskega krožka postavile nekaj vprašanj, na katera so nam zelo radi odgovorili.

Gostje, s katerimi smo navezali priske prijateljske stike, so nam na koncu zapeli še nekaj svojih pesmic. Vsi želimo, da to ne bi bilo zadnje srečanje.

DINA LEGAN, 8. c
OŠ Žužemberk

PRAZNOVANJE DNEVA MLADOSTI

Na naš dan smo se učenci OŠ Podbočje zbrali na Planini, kjer so bili učenci sedmih razredov sprejeti med mladince. Tovarišu Titu smo poslali brzozjavno čestitko z najlepšimi željami. Na travniku smo imeli športni dan. Bilo je zelo veselo. Igre, letanje in sveži zrak so nam razpredli mreže v želodcih. Šolski se zakurili in spekli okusne čevapčiče.

Po domovih smo se razkropili šele pozno popoldne.

ALOZIJA KUNTARIČ
OŠ Podbočje

DRUGAČE POČASČEN PRAZNIK

V letu Titovih jubilejev so po vsej domovini pohodi, zborovanja, proslave. Krajani Bučne vasi pa se nimamo prostorov za proslave, zato smo ta dan pripravili drugače: KS in KORK sta organizirala očiščevalno akcijo. Na pomoč so priskočili mladinci iz vasi, pionirji, podmladkarji in taborniki iz osnovne šole Bršljan.

Zbrali smo se na postajališču Kamence. Bilo nas je kar precej. Takoj smo si razdelili delo po skupinah. Prva skupina je začela delo ob cesti proti Bršljanu, druga proti Paglju, tretja pa se je raztegnila od priključka na avtomobilsko cesto do zbirališča. Vrečke, košare in kartoni so bili hitro polni. Toda, joj! Ko smo le malo pogledali za bližnje grmovje, smo odkrili prava smetišča. Sreča, da so organizatorji in tovaršice imeli avtomobile. Pri najbližjih hišah so si izposodili grablje, lopate in vile. Odpadke smo kar grabili in metali na traktor. Že na počivališču pri mostu je bil traktor prvič poln. Voznik je odpeljal trikrat. Škoda, da nas je preganl dež.

V sredo, 25. maja, pa je bil lep dan. Sonce je pozdravilo zelenje, pozdravilo je cvetje in vse ljudi, ki so praznovali z nami!

BRIGITA KAVŠEK
osnovna šola Bršljan

Učenci nižjih razredov OŠ Katja Rupena so na dan mladosti opravili kolesarske izpite. Vso pot so najprej prevozili skupno in se z njo dodobra spoznali. Vsi, ki so voznijo uspešno opravili, so dobili kolesarske izkaznice. (Foto: S. Pelko)

Poti do „vrhov“ še slabše

Cesta, kolovoz ali kozja steza? Asfalt le vroča želja?

Ko je bilo uredništvo v gosteh v Šentlovrencu, smo dosti govorili, pa tudi novinarja sama sta lahko preizkusila luknjičavo „cesto“, da ne rečem kolovoz, od Krtiline do Šentlovenca. Prav ta cesta je zelo pomembna, saj služi, kadar pride do zastojev in nesreč na avtocesti, kot obvoz, pa tudi sicer, saj povezuje Dolenjsko z Zasavjem in Štajersko pa tudi s Suho krajino.

Domačini moramo pogoltniti na račun te kozje poti marsikatero pikro. Ne da nam želodci ne bi mogli prebraviti, pri vsaki nesreči, ki jih na tem odseku ni malo, nas stisne pri srcu. Naj bo šofer še tako previden, na taki cesti se lahko pripeti vse. Tudi naš krajan Franc Lavrh, šofer pri SAP, ki velja za vestnega in dobrega voznika, je že doživel najhujše. Pa ne, kot menijo nekateri, ker je blizu gostilna. Vinski hlapi pa voznika in zraka menda ne morejo opijaniti.

Pa ne da bi samo kritizirali. Že več kot dve leti plačujemo samoprišpevek. „Da“ za asfalt še vedno odzvanja v naših ušesih. Vaščani smo izdelali tudi načrt za razširitev ceste za vasjo, ki je zelo ozka, pot do dovoljenja in ustreznih organov

pa je menda še slabša kot naša kozja steza. In če prispevamo že 4,5 odstotkov, bi prispevali še kak dinar, pa tudi rokave bi zavahali.

V enem letu so se na tem cestnišču zgodile tri težje nesreče in razbita pločevina gotovo tudi nekaj stane. Človeško življenje je vredno še mnogo več. Res, da smo invalidi in starejši že „odbrenkali“ svoje, toda ljudje smo, ki bi radi dočakali vsaj en dan asfalta od Krtiline do Šentlovenca.

JOŽE KOVAČIČ
Krtina 3

STARA CERKEV: USPEŠNA AKCIJA

21. maja je bil v organizaciji krajevne skupnosti in ob sodelovanju podpolkovnika Boška Stjepiča in njegove enote, gasilskih društev iz Stare cerkve in Ložin ter osnovnošolske mladine organiziran obrambni dan z namenom, da preverimo našo pripravljenost v primeru vojne nevarnosti in elementarnih nesreč. Že minuto po tem, ko je sirena naznanila nevarnost, so učenci zapustili šolo in poiskali varno zavetje. Z vseh strani so zareggle strojnice in puške na zamišljenem bojišču. S požarom sredi vasi je hitro opravila pionirska gasilska enota, enote civilne zaščite pa so pomagale pri evakuaciji ranjenecv.

Akcija je pokazala veliko disciplino in znanje. Prinesla nam je spoznanje, da je pripravljanje na obrambo istočasno boj za mir.

ANGELCA BLATNIK
Stara cerkev 39

HALO, LOŠKI POTOKI!

Loški potok ima slabo telefonsko zvezo s svetom. Pošta jo še vedno vzpostavlja le ročno, in sicer samo ob delovnikih od 8. do 14. ure. Tako imajo Potočani po 14. uri s svetom le eno telefonsko zvezo, in sicer iz Zdravstvene postaje. Zdaj bo tudi pošta dobila prostore v novi zgradbi. Krajerna skupnost bo plačala polovico stroškov za postavitev nove avtomatske telefonske centrale s 100 priključki, ostalo pa PTT.

M. G-č

LOŠKI POTOK: OBUDILI SO SPOMINE

Mladina Loškega potoka je proslavila svoj praznik in počastila letošnje jubileje ob spomeniku štirim ustreljenim loškim učiteljem, Ladu Cuku, Janku Benedičiču, Dorerju in Pavlu Šilovcu, ki so padli zverinsko ubiti pred 35 leti. Po krajši slovesnosti so se vsi povzpeli še k partizanski bolnici v Ogencu, kjer je iz dajalska roka pokončila isti dan 13 ranjenih partizanov. Spomine na te dogodke je obudil Franc Zbačnik.

Obe slovesnosti sta bili uvod v krajevni praznik, ki ga bodo krajani Loškega potoka praznovali 31. julija.

MARJAN TRATAR

32 let v službi krajanov

Ob upokojitvi Jožeta Žiberta, dolgoletnega vodje krajevnega urada s Studenca pri Sevnici

Na slovesnosti smo v prisotnosti članov sveta krajevne skupnosti,

delegacij, predstavnikov družbenega in političnega življenja, predstavniki

kov občinske skupščine in občinskega komiteja SZDL Sevnica pred dnevi proslavili upokojitev našega dolgoletnega člana, tajnika v narodnoosvobodilnem odboru Zavrtaec – Studenec ter matičarja in tajnika naše krajevne skupnosti tovarša Jožeta Žiberta.

Jože je moral med okupacijo kot zaveden Slovenec deliti usodo številnih taboriščnikov. Deportiran je bil v taborišče v Dresdenu, kjer je dočkal svobodo v posebnem političnem zaporu. V težkih časih po osvoboditvi se je ves posvetil skupnim naporom za naš lepši vsakdanjik. Aktivno je sodeloval pri elektrifikaciji naših krajev, bil je pobudnik in organizator gradnje ceste Zavrtaec-Rovišče, Studenci smo pod njegovim vodstvom prisostvovali zborom v Okroglicah, Kočevju, Crnomlju, Straži, Ostrožnem in Velenju, organiziral je praznovanje občinskega praznika, poleg tega pa je uspešno opravljal številne odgovorne funkcije. Kot strokovnjak je bil imenovan za sodnega in upravnega cenilca, bil je tudi dolgo let član in predsednik nadzornega odbora pri kmetijski zadrugi. Teško bi našli vse odgovorne naloge, ki mu skoraj niso dovoljevale počitka. Njegov dom je bil vedno odprt in Jože je imel vselej za vsakogar dobro dobro in koristno besedo.

Vsi si iskreno želimo, da bi slavljence vsaj delček moči, ki mu je po toliko letih dela še ostala, posvetil naši krajevni skupnosti. Sprejemamo odgovornost, da bomo delo, ki ga je tako uspešno začel Jože, nadaljevali.

JOŽE MLAKAR, predsednik sveta KS

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA SENOVO

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE! SREČNO!

rtv antena

- Bi radi odšli vitki in mladostni na dopust?
- Bi radi nekaj storili za svoje telo?
- Bi radi preiskusili svoje zmogljivosti?

prva knjižica o trimu

Kupite pri vašem prodajalcu časopisov posebno izdajo TRIM ANTENA RTV, narejeno po televizijskih trimskih oddajah z raznimi novimi testi in nasveti strokovnjakov!

TRIM antena RTV

pisma in odmevi

NEVARNA HITROST

Število motornih vozil hitro narašča, gneča na cestah je čedalje večja, zato se tudi nesreče množijo. Omejitve hitrosti so na nakaterih odsekih nujne, žal pa jih vozniki premalo upoštevajo. Med najbolj nevarne odseke sodi cesta Krško-Brestanica. Tam so nezgode zelo pogoste.

Med črne točke prištevajo v krški občini še nekaj križišč. Najbolj nevarno je križišče na Drnovem ob priključku na magistralno cesto Ljubljana-Zagreb. Kljub temu, da je križišče opremljeno z vsemi potrebnimi znaki, vozniki tega ne upoštevajo ali pa spregledajo, zato je nesreč precej. Problematično križišče je tudi na Cesti krških žrtev, čeprav ima semafor. Dogaja se, da vozniki pogosto prevozijo rdečo luč. Nesreče povzročijo največkrat vozniki, ki pripeljejo iz drnovske smeri in ki ne odstopijo prednosti vozilom s prednostne ceste.

ČESTITAMO!

Zelo smo zadovoljni, da je med letošnjimi Tomšičevimi nagradenci tudi NOVOMEŠČAN, novinar in kulturni urednik našega Dolenjskega lista Ivan Zoran.

Tovariša Zorana, ki nas že vrsto let uspešno seznanja s kulturnim barometrom zlasti Dolenjske poznamo kot dobrega in skromnega tovarša, ki zelo pridno suče svoje novinarsko pero. Visoko priznanje je istočasno tudi priznanje Dolenjskemur listu, ki ga tako radi prebiramo. Zato se pridružujemo vsem iskrenim čestitkam, ki jih je tov. Zoran že sprejel, z željo, da bi njegovo delo bilo tudi v bodoče kar najbolj uspešno.

Bralci Dolenjskega lista in njegovi prijatelji

„Boljševik“ kot prvi ilegalec

Kako je nastajal in kaj pomeni „Boljševik“, prvo glasilo okrožnega komiteja KPS Novo mesto

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Neposredno pri razmnoževanju ni sodeloval, skupaj z Nikom Cerničem, imenovanim Amerikane, pa se je udeleževal sestankov s tovariši iz Novega mesta na Gorjancih ali v okolici Novega mesta.

Pred objavo je bila izvršena redakcija posameznih člankov. Pri skupnem prebiranju so tekste popravljali, dopolnjevali, in če niso ustrezali, tudi odklonili.

KAKO JE NASTAJAL „BOLJŠEVIK“

Vse delo so razumljivo vsi, opravljali brezplačno. Tudi komunisti in njihovi simpatizerji so časopis prejemali zastonj. Začetna sredstva (250 din) za kritje materialnih stroškov so dobili iz Ljubljane, delno pa so prispevali denarna sredstva tudi izdajatelji sami. Iz varnostnih razlogov so kupovali papir po različnih trgovinah v Novem mestu in okolici v manjših količinah.

„Boljševik“ je bil razmnožen na šapirografu. Priprave za razmnoževanje je izvršil na svojem domu Lakner sam. Ker se je način dela razlikoval od današnjega, saj pisalnica stroja niso premožili, je potrebna naslednja obrazložitev: S posebnim kemičnim črnilom vijoličaste barve je Lakner s spreminjeno pisavo izpisal posamezne strani bodočega „Boljševika“ na papir, kar je nato odtisnil na kožo. S pripravljenim - z odtisi na koži, papirjem in valjarjem - so oddli Tone Bele, Franc Lakner in Vinko Preželj med razvaline gradu Luknja nad Prečico in tam razmnožili prvo številko. Po končanem delu so priprave in približno 60-100 izvodov časopisa odnesli v Laknerjevo hišo, ki je stala na današnji Zagrebski cesti v bližini samopostrežne trgovine. V tej takrat dokaj odmakrjeni hiši so bili sestanki novomeških komunistov, tu je bila javka za kurirje in prenočišča za ilegale. V njegovi sobi v pritličju, od domačih imenovani „konzulat“, je poleg drugih prejel tudi Edvard Kardej. Na vrhu poleg hiše je imel Lakner iz betona ulit majhen bunker, v katerem je hranil priprave za razmnoževanje in literaturo. Primerilo se je, da je neka ženska pri obdelovanju njihovega vrta naletela na zakopano pločevinasto škaflo, v kateri je imel Lakner spravljen ilegalno literaturo, in o najdbi obvestila orožjanke, vendar zaradi tega razen poizvedovanj drugih posledic ni bilo. Tega dogodka se spominjata tudi Laknerjevi sestri Linca in Lili, ki sicer z bratovo ilegalno dejavnostjo nista bili seznanjeni.

IZGUBLJENE ŠTEVILKE

V letu 1932 so zanesljivo izšle najmanj štiri številke, od katerih pa nobena ni ohranjena. To potrjujejo navedbe v dveh dokumentih (fond Komunistične internacionale, arhiv CK ZKS) iz leta 1932. V prvem z dne 12. septembra, ki ga je napisal takratni od Kominterne postavljeni sekretar CK KP Jugoslavije Sommer (Milan Gorkič-Josip Čičinski) po razgovoru s predstavnikom slovenskega okrožnega komiteja, piše na 2. strani fotokopije originala: „... Komite v Novem mestu izdaja svoj list „Boljševik“. Izšlo so tri številke po 100 izvodov...“.

V drugem dokumentu - poročilu okrožnega komiteja Slovenije, ki ga je prejel vodstvo KP Jugoslavije na Dunaju 25. novembra, podpisal pa Boris Kidrič - je na 3. strani prepisa originala navedeno: „... Posamezna okrožja smo opremili s tehničnimi aparati. Dolenjsko okrožje je že izdalo 4 številke svojega glasila...“.

Verodostojen dokaz, po katerem bi lahko ugotovili celo točen čas začetka izdajanja, je bil še leta 1953 ohranjen v Združenih državah Amerike. 7. aprila tistega leta je Laknerjev stari brat Adolf, ki je iz ekonomskih razlogov emigriral v Novi svet že v letih pred 1. svetovno vojno, v pismu sestrama Linci in Lili, poslano iz Milwaukeeja v ameriški državi Wisconsin, zapisal: „... Pred vojno sva si s Francetom dopisovala... Imam še vedno prvo številko lista, ki ga je po mojem mnenju sam izdal...“.

Laknerjeva žena Danica, ki hrani to pismo, bo poskusila pri Adolfovih potomcih, kajti njega ni več med živimi, zvedeti, če je ta številka še ohranjena. Možnosti so sicer majhne, kajti njihov oče je že tedaj z grenkobo sporočal, da otroci ne razumejo slovenskega jezika.

„Boljševik“ je bil v letu 1932 eden od treh partijskih listov v Sloveniji in edini pred vojno sploh, ki ga je izdajalo okrožno vodstvo. Skupaj s ciklostiranim glasilom pokrajinskega vodstva „Rdeči prapor“ (izhajal od marca) in tudi ciklostiranim glasilom „Rdeči signali“, ki so ga izdajali študenti-komunisti ljubljanske univerze od novembra, je bil na pokrajinski partijski konferenci v Goricanah 16. septembra 1934 omerjen med uspehi, ki jih je partija dosegla v obdobju obnavljanja svojih vrst.

DVE ŠTEVILKI OHRANJENI

Za leto 1933 sklepamo, da so bile razmnožene najmanj 3 številke, od katerih

sta dve dokaj dobro ohranjeni. Ohranil ju je, kot je že povedano, danes upokojeni kovač Alojz Kozan, rojen leta 1909 v Pribincih, ki je bil že decembra 1932 zaradi trošenja letakov ob petnajsti obletnici oktobrske socialistične revolucije skupaj s sodelavci zaprt v Črnomlju, po prihodu iz zapora pa sprejet v partijo. Do 17. aprila 1933 je bil konfiniran v domači vasi, nato pa zaprt v Novem mestu, kjer je bil 19. maja pred okrožnim sodiščem po zakonu o zaščiti države obsojen na 4 mesece zapora. Tako „Boljševik“ kot ostalo ilegalno literaturo je dobival od Marentičevega sodelavca Nika Cerniča iz Boginje vasi. Temu pa jo je prinašal Srečo Preželj, oziroma jo je Cernič dobival v Novem mestu, kjer se je oglasal na javki pri Preželjevi materi. Zaradi varnosti je ilegalno literaturo skrival v zapuščenem seniku, v zidanci ali hlevu. Že po končani vojni jo je našel njegov sin in jo nato prenesel v hišo. Tako se je ohranil neposreden dokaz o delu novomeških komunistov, ki je bilo sicer doslej že omenjeno (Janez Vitkovič: „Pazi, da ne pride v roke sovražnikom!“ Ljudska pravica - Borba 1954, št. 228; Bogo Komelj: Napredni tisk Dolenjske, Dolenjski list 1954, št. 43 - Dolenjska prosveta 1955, št. 1; Miloš Jakopčič: „Nahrbtniki so nam kar goreli na hrbtih...“ Dolenjski list 1969, št. 20).

Ohranjeni številki „Boljševika“, obe formata 21 x 34 cm, sta razmnoženi na belem brezlesnem in brezčrtnem papirju. Na desni strani naslova je izrisan znak srpa in kladiva. Obe številki - ena ima 6, druga pa 4 strani - sta še vedno skoraj v celoti čitljivi.

O razmnoževanju v letu 1934 ni primarnih podatkov. Po navedbi v zapisniku partijske konference za novomeško in belokranjsko okrožje - bila je na Gorjancih pred goričansko konferenco - se da celo sklepati, da je list izhajal le v letih 1932 in 1933, saj je za ti leti posledno zapisano: „... Izdajal se je list „Boljševik“, katerega smo razširjali tudi v Beli krajini...“.

Vendar sklepamo, da se je delo, čeprav ne tako intenzivno, nadaljevalo vsaj v prvi polovici 1934.

Medtem ko so v prejšnjem letu razen v Luknji delali tudi na Laknerjevem stanovanju, oziroma je Lakner razmnoževal sam, so eno številko razmnožili pri Miklavžu na Gorjancih. Poleg Laknerja in Beleta je pri zadnjih številkah sodeloval še Srečo Preželj, ki je jeseni 1933 odslužil vojaški rok.

Z izbiro Gorjancev naj bi bilo olajšano razpečevanje v Beli krajini, kajti odnašanje lista iz Novega mesta je bilo vse bolj tvegano. Obenem je bilo zamišljeno, da bi v primeru, če bi bilo Novomeščanom delo onemogočeno, odnesli priprave za razmnoževanje Belokranjci ter sami nadaljevali delo.

Tako so spomladali ali poleti 1934 Tone Bele, Srečo Preželj in Franc Lakner razmnožili zadnjo številko „Boljševika“, polovice kože (okoli 1 m) in papir pa v škafli za bonbone zakopali pod Trdinovim vrhom, že na hrvaški strani, v smeri vasi Gaj. Ob tej priložnosti, ki so s polnimi nahrbtniki časopisa čakali na prihod Belokranjcev, je prišlo do srečanja z dvema orožjnikoma, ki sta bila na obhodu. V pogovoru z njima so se izdajali za izletnike in srečanje se je srečno končalo. Po tem dogodku je „Boljševik“ prenehal izhajati, koža in papir pa sta ostala na Gorjancih.

Na tem mestu naj bo omenjeno, da je imel „Boljševik“ starejšega brata, ki se je sicer imenoval „Mladi boljševik“. Izdajal ga je CK SKOJ v Zagrebu v srbohrvaščini in slovensščini. Edina znana številka - slovenska izdaja - pa je izšla avgusta 1925.

„Mladi Boljševik“ je pričel v srbohrvaščini ponovno izhajati maja 1930 na Dunaju.

VSEBINO OCENJEVAL TUDI KIDRIČ

Vsebino „Boljševika“ v celoti lahko le delno rekonstruiramo na podlagi ohranjenih številke. Poleg člankov, napisanih po gradivu pokrajinskega partijskega vodstva, so vanj pisali tudi oblikovalci lista sami ter študent agronomije Janez Marentič. Po mnenju Franca Laknerja so se nanašali „na naše krajevne prilike oziroma na politične dogodke, ki so takrat najbolj zanimali našega dolenjskega človeka“.

Časopis so razširjali med komunisti in njihovimi simpatizerji na območju novomeškega in belokranjskega okrožnega komiteja, pošiljali pa so ga tudi pokrajinskemu partijskemu vodstvu v Ljubljani. Tako se Tone Bele spominja razgovora z Borisom Kidričem, ki je kritično spregovoril o vsebini „Boljševika“. Med drugim je menil, da nekaterim člankom manjka znanstvena podlaga in duh marksizma, obenem pa da so napisani preveč udarno, česar se je treba izogibati, saj je pretirana udarnost značilna za fašistično izrazoslovje.

V ohranjeni šteti številki iz junija 1933 so objavljeni trije članki. Srečo Preželj, ki je po več desetletjih prebral list, pri katerem oblikovanju je sodeloval, je po vsebini in načinu izražanja ugotavljal njihove avtorje. Prvega, katerega začetek

delno čitljivega naslova se glasi „Kmet, delavec, obrtnik - ...“, naj bi napisal Lakner. V njem je prikazano brezizhodno stanje „malega človeka“, ki najbolj občuti posledice svetovne gospodarske krize, oblast pa razen obljub o boljših časih ne ukrene ničesar. Zato je treba iskati rešitev v enotnem nastopu delavcev, kmetov in obrtnikov, ki so v večini. „Zavedajmo se, da smo mi tisti, ki ustvarjamo. Zavedajmo se svoje moči!... Združimo se v eno fronto, mi proletarji! Uničimo naše zatiralce! Ustanovimo svojo delavsko državo, v kateri bomo sami vladali... Ustanovljajmo revolucionarne odbore po mestih, trgih in vaseh... Sledili bomo sovjetski Rusiji, kjer cvete danes red in blagostanje...“.

Poziv na ustanavljanje revolucionarnih odborov in pričakovanje skorajšnjega obratna z izkoriščevalskim razredom korenini v pozivu na oboroženo vstajo, ki ga je nepremišljeno sprejel centralni komitej KP Jugoslavije v na videz brezizhodnem položaju po uvedbi šestojanuarske diktature.

POKAZAL PRAVE VZROKE REVŠČINE NA VASI

Obsežnejši članek „Kmetija - dolg - birič - cesta!“ naj bi napisal Janez Marentič. Vsebinsko je vezan na prejšnjega in govori o neusmiljenem izkoriščanju kmečkega prebivalstva ter procesu propadanja kmetij. V nasprotju s trditvami, da je iskati vzroke za propadanje v slabem gospodarjenju, pijačenju in željah po lepem oblekah, vidi pisec vzroke za to v družbenem redu, kateremu služijo vojaštvo, žandarmerija, šola in cerkev. K temu pripomorejo prekupčevalci kmečkih pridelkov, banke z oderuškimi obrestmi, drobljenje kmečkih posestev, bolezni in davki ter razne pristojbine. Razumljivo je, da država takšnega stanja ne bo spremenila, ker to ne bi bilo njeg v korist. Pomagati si morajo kmetje sami in pod vodstvom komunistične stranke v zvezi z delavci „strmoglavitih današnjih družbeni red in vpostaviti naš red, v katerem bo vsakdo, kdor bo delal, lepo živel brez mučne skrbi, kaj bo v bodoče“.

Na koncu je odločno zavrnil podtikanja komunistom, češ da bodo vzeli kmetovo zemljo, in zagotovil, da bo ostala zemlja kmetova last. V novem družbenem redu ne bo ukrenjeno nič proti volji in proti koristim kmečkega prebivalstva.

VIZIONARSKI ČLANEK O VLOGI NACIZMA

Naravnost vizionarski je zadržal članek, zlasti če upoštevamo, da je minilo le par mesecev, odkar je 30. januarja 1933 Hitler postal kancler nemškega rajha. Nosi naslov „Hitler - rešitelj velepesestnikov in bogatinov na zapadni Evropi“. Napisal naj bi ga Tone Bele, česar pa on sam izrecno ne potrjuje, ker se ne spominja, izjavlja pa, da dopušča to možnost in da s ponosom prevzema avtorstvo. Ker je za enega prvih zapisov na Slovenskem sploh, v katerem je z jasno besedo nakazan pomen Hitlerjevega prihoda na oblast ter predviden skorajšnji svetovni spopad, ga navajamo v celoti:

„Rudeča pošast“ ogroža Evropo (Evropa so namreč velepesestniki in bogatini, „rudeča pošast“ pa zavedno in izkoriščano delavstvo), središče te zavedne pošasti pa je Nemčija. O Bog, pošli nam rešitelja in res, neskončno dobri Bog je poslal zelo nepopolnega rešitelja - Hitlerja. Boj komunistom! Boj marksizmu - Hitler zagrmil in zamahne s sabljo, pa že leži marksizem na tleh, da ni sluha ne duha po njem. Evropa je rešena, o Bog bodi zahvaljen. Tudi mi marksisti hvalimo Boga, da smo se na tako hiter način skoro brez muk preselili k Bogu, k onemu Bogu, ki je poslal nad nas tako strašno šibo.

Komunisti smo uničeni, Hitlerjaci so zmagali! Evropa je rešena! Kako blagodejno zvane te besede; za Evropo tako lepe besede (Evropa šteje par tisoč ljudi - vsi drugi, posebno marksisti pa nismo ljudje, ampak „rudeča pošast“ ali pa „rudeča nevarnost“). Kolikokrat so nas že pokopali, pa nas je vedno več, dan za dnem nas ubijajo, vse ječe po vseh državah so prenapolnjene, da že ni več prostora za vedno prihajajoče nove trume - konec marksistov! Če hoče krojač narediti obleko, mora imeti ves potrebni material (blago, cvrn, šivanko itd.). Če Hitler hoče preživljati vse delovne množice, ki se pehajo za njim (tudi marksiste) čeprav so napravili križ čez nje, mora imeti potrebni material. Ta material pa je pri velepesestnikih in pri industrijskih velekaptalistih. Ta material se mora vzeti, da se z njim morejo preživljati obubožane množice! Kako bo Hitler - hlapec prodavec, ki izvršuje voljo velekaptalistov to napravil? Ne bo ničesar napravil! Kaj naj tudi napravi - rešitelj? Odkod Hitlerjeve množice? Mi vemo, kako velekaptalist uničuje malega posestnika in obrtnika, mi vemo, kako polagoma propadamo in nam preostajajo samo gole roke. Ti od kapitalistov razlašeni, naglo na cesto vrženi mali posestniki in obrtniki se ne

morejo takoj zavesti kaj se je z njimi zgodilo in kam spadajo. Take nezavedne množice je nabral Hitler z najrazličnejšimi obljubami, katerih pa ne bo mogel izpolniti. Ko se bodo množice strezile, zavedle (kajti jesti je treba) bodo trumoma prihajale v komunistične tabore (Komunisti bodo namreč zopet od mrtvih vstali). Komunisti (ta rudeča trdoživja pošast) pa se ne bomo dali podkupiti in zadovoljiti z drobtinami kot so to storiли socijaldemokrati in Hitler ampak bomo vzeli vse takoj, čisto vse!

Kapitalisti potrebujejo Hitlerja, kot so potrebovali nekoč socijaldemokrate, da si podaljšajo življenje. Vemo, da se je to moralo nujno zgoditi, da je to zadržna karta kapitalistov - zadržaj poskus! Vemo pa tudi, da ta poskus ne bo preprečil ampak pospešil naš prihod!

Živela revolucija! Živela zveza evropskih socijalističnih republik!

„Hlapec prodavec“ Hitler je prišel na oblast ob podpori velikega finančnega in industrijskega kapitala, ki se je zbal dokajšnje moči nemške komunistične stranke in armade brezposelnih. Z v prvih mesecih je njegova vlada sprejela ukrepe, ki so imeli za cilj uničenje komunizma in uvedbo totalitaristične ureditve Nemčije: najprej je bil razpuščen in zatem zažgan rajsttag, takoj po volitvah v rajsttag 5. marca 1933 pa je bilo razveljavljenih vseh 81 komunističnih mandatorov, komunistična stranka pa postavljena izven zakona. Delavski sindikati so bili razpuščeni, vendar je brezposelnost naglo upadala, kajti gospodarstvo se je že vključevalo v priprave na spopad, ki ga je sprožila nacionalsocijalistična Nemčija.

List se zaključuje s pozivom: „Agitirajte za našo stvar! Ustanovite tudi pri vas komunistično stranko. Bodite pripravljeni na oboroženo vstajo! Pričajute svobodo pod okriljem komunizma - stranke dela in poštenja!“

RESNICA O „RUSIJI“

V osmi številki iz istega leta sta objavljena dva članka. Daljši, Življenje v Rusiji in življenje pri nas, ki naj bi ga napisal Lakner, predstavlja odgovor na protikomunistično propagando, ki je prikazovala komuniste in družbene razmere v Rusiji v najtemnejših barvah. V nasprotju s tem je prikazano zlasti gospodarsko stanje prve kmečko-delavske države, kjer je poznajo gospodarske krize, brezposelnosti, lakote ali revščine. Delovno ljudstvo je deležno brezplačnega zdraviljenja, tudi šolanje je brezplačno.

Vse najslabše pišejo o komunizmu in Rusiji tudi naši od tovarnarjev in raznih bogatajev plačani časopisi, ki se zavedajo, da predstavlja komunistična revolucija zanje propad in smrt. Toda delavci, kmetje in obrtniki bodo, ko spregledajo laži izkoriščevalcev, postali komunisti. In čim

več komunistov bo, prej bodo buržoi strnoglavljeni in ustvarjena bo komunistična družba.

Potem ko prikaže brezbriznost države do brezposelnih in gladujočih, nadaljuje: „O, da bi smeli mi delavci pogledati v poslovanje državnega gospodarstva. Vsi od kralja preko ministrov in višjih uradnikov do davkarja bi viseli na vrvi, kajti ni eden od teh ni pošten, vsakdo nam goljufa, eden bolj drugi manj, kakor so korita razdeljena. In mi te pijavke redimo na sebi! Pa le molčati moramo in hvaliti njih početje sicer te zapro. Kje pa je torej pravica, pri nas ali v Rusiji? Dobro premisli, tovariš, potem se pa odloči ali greš z nami v boj za pošteno kmečko-delavsko komunistično stranko, ali boš lizal podplate svojim tiranom, ki te bodo popolnoma izželi in na koncu, ko boš uboobožal spodili na cesto!“

Tudi ta članek zaključuje poziv za organiziranje komunističnih odborov in na pripravljenost na boj za delavsko svobodo, ko bodo dani pogoji. „Dol s srbskim kraljem in ministri, to so roparji, ki kradajo naš težko zaslužen denar!“

Iz članka veje neomajno zaupanje v Sovjetsko zvezo, prvo deželo socializma, kjer so že v prvi petletki dosegli velike uspehe na gospodarskem področju, kazalo pa so se že napake, ki so se razbohotile v obdobju kulta Stalinove osebnosti.

V članku „Kje naj bi vzela država denar za pomoč brezposelnim in potrebnim“ je nakazano, kako bi lahko zbrali potrebna sredstva za ublažitev bede ljudstva. Kralj, ki ima 70 milijonov dohodkov na leto, bi lahko shajal z 10 milijoni. Zmanjšati bi morali izdatke za vojsko in žandarmerijo, zmanjšati plače ministrom in poslancem, velepodjetnikom pa nabiti davke v korist brezposelnih. Pisec se je zavedal, da so ti predlogi v danih razmerah neuresničljivi, saj „kedar je še podaril volk ovci življenje“. Zato sledi zaključek: „Združimo se, da uničimo in pobijemo zatiralce! Dol z buržuji, dol z goljujivo srbsko vlado!“

O vsebini številki, ki niso ohranjene, ni znanega ničesar. Tone Bele se spominja le, da je napisal tudi članek, v katerem je razčlenil vlogo in delovanje Društva narodov, za katero je bilo že tedaj jasno, da zaradi prevlade imperialističnih interesov naglo bližajočim se svetovnim dogodkom ne bo kos in da ne bo opravičilo svojega obstoja.

SPOMINI SO ZBLEDELI

Doslej zbrano gradivo in pričevanja omerjenih neposrednih ustvarjalcev tega edinega predvojne partijskega ilegalnega lista na Dolenjskem ni dalo odgovorov na vsa vprašanja. Zlasti nezadovoljivo je pojasnjen sam začetek razmnoževanja, ki kakor je razvidno iz obeh poročil iz leta 1932, zanesljivo sega v začetek tega leta. Razen Toneta Beleta, ki se natančneje spominja razprave o poimenovanju lista, ni nikogar, ki bi povedal kaj določnejšega o samih začetkih. Ne da se ugotoviti tudi vrstni red kraja razmnoževanja posameznih številki, tako da ostane v večavi le, da bi list razmnoževan v razvalinah gradu Luknja. Novem mestu in na Gorjancih, prebrali pa so ga komunisti in njihovi simpatizerji po oži Dolenjski in Beli krajini.

Nadaljevanje prihodnje

Handwritten text on the title page of the 'BOLJŠEVIK' newspaper, dated June 2, 1933. The page contains several lines of cursive handwriting, some of which appear to be corrections or additional notes related to the publication details. A signature is visible at the bottom of the page.

Naslovna stran 8. številke „Boljševika“ iz leta 1933 (fotokopija).

kultura in izobraževanje

podčrtano

Vključevanje staršev, predstavnikov republikanskih organov in ustanov ter drugih v razreševanje zadev, ki so rešljive v vsakdanjih tovariškimi stiki med pristojnimi, ne vodi k sprejemljivemu izidu, ampak lahko kvečjemu povzroči napihanje in zaostrovanje problemov, da ne rečemo politično nerazpoložene.

Tako se smiselno glasi tisti del sklepa, s katerim se je novomeški partijski komite 26. maja ograbil od sestanka, sklicanega 18. maja na Zavodu za izobraževanje kadrov, ker je šlo po sodbi komiteja za nesprejemljiv način reševanja sicer pereče problema.

Ob soočenju

tike. Še več: komite je ocenil, da je bil ta sestanek (njegovo vsebino smo prejšnji teden komentirali pod naslovom „Rešitvi je ime center“) tudi politično neodgovoren poskus „parcialnega reševanja vprašanj usmerjenega izobraževanja in drugih vprašanj mimo odgovornih struktur“ ter je sklicatelju izrekel kritiko.

Prav ta „inkriminirani“ sestanek pa je spodbudil komite, da se je odločil vzeti dosedanje priprave na prehod v usmerjeno izobraževanje pod drobnogled. Soočenje z njimi ni bilo nič kaj razveseljivo, še manj pa je navduševala ugotovitev, da rojevanje usmerjenega izobraževanja kasni tako v novomeški občini kot na Dolenjskem. Za zamujanje je več razlogov, precejšno krivdo bi lahko odmerili tudi komunistom in osnovnim organizacijam, ki so premalo naredili za to, da bi od višjih partijskih teles sprejete sklepe in stališča o reformi srednjega šolstva presadili s papirja v življenje.

Akcija, kakršno pomeni uvedba usmerjenega izobraževanja, ne dovoljuje čakanja, še manj pa malodušja. Navsezadnje so tu tudi roki, po pretreku katerih je treba pokazati rezultate. Ob tem se je tudi novomeški komite globoko zamislil in sprejel sklepe, ki nalagajo takojšnje rešitev posameznih nalog, pa naj so jih dolžni izvesti komunisti v srednjih šolah, izobraževalni skupnosti ali v združenem delu.

Se v tem šolskem letu oziroma do 1. julija naj bi v Novem mestu — tako nalaga komite — ustanovili izobraževalni center tehniških strok in oblikovali skupnost usmerjenega izobraževanja. Pri razpredanju mreže usmerjenega izobraževanja bo kajpak nujno uskladiti potrebe in možnosti dolenjske in posavske regije, pri čemer lahko prav Novomeščani ponudijo več za vse sprejemljivih predlogov.

I. ZORAN

Vladimir Lakovič in Božidar Jakac. Ti in drugi umetniki pa so pripravljali tudi likovne predloge za propagandne lepake.

Fotografije, ki kažejo delo v partizanskih tiskarnah, so nepogrešljiv del razstave. Nepoznavalec postane šele od tu dalje bolj pozoren na vse tiske, saj se mu nehote vsili vprašanje, kako so mogla v takratnih razmerah in s preprostimi sredstvi nastati dela, ki imajo še danes neopovljivo tehnično in umetniško vrednost.

Srečanje z ekspoziti na tej razstavi vrne obiskovalca v čas, ko so naši ljudje vztrajno dobivali bitko za osvoboditev izpod tujejarja in

Razstava v Dolenjski galeriji: pano s fotografijami, ki kažejo delo v partizanski tiskarni na Rogu in partizanske tiskarje.

resnično ljudsko oblast. Bitko pod Titovim vodstvom. Zato je razstava vernih dokumentov kot neposrednih prič iz tega časa tudi lep prispevek k praznovanju partijskih in Titovih jubilejev. Odprta bo do 1. septembra.

I. ZORAN

„Naša beseda 77“ tokrat z Dolenjci

„Naša beseda 77“ je za nami. Na zaključni prireditvi od 26. do 28. maja v Medvodah in Pirničah so se predstavile mladinske skupine z najboljšimi recitali, gledališkimi in drugimi predstavami. Navajeni smo že, da na zaključnih srečanjih ni Dolenjcev. Tako so tudi Medvode in Pirniče minile brez naših.

Žirija je za zaključno prireditev izbrala 16 predstav — najboljše od 62, kolikor se jih je zvrstilo na področnih srečanjih. „Naša beseda 77“ v nasprotju s prejšnjimi leti tokrat ni obšla Dolenjcev. Gledališka skupina KUD Maks Henigman iz Dolenjskih Toplic je pripravila „Babilonski stolp“ Duška Roksandića, mladi gledališčniki iz Mirne peči so naštudirali Neila Simonsa „Zares čuden par“, oder mladih iz kostanjevške osnovne šole pa znano Baumovo igro „Čarovnik iz Oza“.

Čeprav se Dolenjci niso prebili v vrh, jim je treba priznati voljo in veselje do amaterskega snovanja. Po njihovem letošnjem nastopu seveda še ne moremo napovedovati velike pomladi, prav gotovo pa bomo o njih še slišali, se pravi o teh in drugih skupinah. In tako naj bi tudi bilo, saj se ne bi smeli zadovoljiti le s tem, da bi tudi v prihodnje Dolenjce, Belokranjce in Posavce zastopali le dve skupini iz novomeške in ena iz krške občine.

I. Z.

Železniške nagrade

Dolenjski, belokranjski in posavski osnovnošolci, ki so se udeležili tradicionalnega literarnega in likovnega natečaja v počastitev dneva železničarjev, partijskih in Titovih jubilejev, niso ostali brez nagrad. Lahko celo rečemo, da sta žirija, ki sta jima predsedovala pisatelj Tone Svetina in akademski slikar Jože Spacal, med prispevki, poslanimi s slovenskega juga, izbrali več nagrade vrednih del kot na prejšnjih natečajih. Sicer pa člani žirije niso imeli lahkega opravila, saj so morali najboljše prispevke izbrati med pošiljkami 9115 slovenskih osnovnošolcev (3922 jih je poslalo literarnega samoupravnega vsakdanjaka, ne pa nekaj nepotrebnega, celo vsiljenega).

Nezanimanje delavcev je poleg vsega tudi slaba spodbuda amaterskemu odrin in drugim skupinam pri nadaljnjem delovanju ter iskanju novih oblik in vsebine, kar jim veleva tudi usmeritev Zveze kulturnih organizacij, pod okriljem katere delajo.

I. Z.

Priča boja in novega življenja

V Dolenjski galeriji bo do 1. septembra odprta razstava partizanskega tiska pod naslovom „Vse za zmago“ — Srečanje z dokumenti, ki jih hrani oddelek NOB

V mali dvorani Dolenjske galerije pravkar odprta razstava prikazuje pod naslovom „Vse za zmago“ več kot 200 primerkov najrazličnejšega partizanskega tiska, nastalega pretežno na Dolenjskem, kjer je delovala tudi znana Partizanska tiskarna. Kot pravi Anton Štamphar, ki je razstavo uredil, v vitrinah ni vsega, kar bi sodilo v tak prikaz. Tega pa tudi ni mogoče zahtevati, saj je razstava pripravljena izključno iz fonda, ki ga hrani Dolenjski muzej oziroma njegov oddelek NOB ter nekaj tudi Dolenjska galerija, pa še iz tega je narejen le izbor.

Ekspoziti imajo trajno in neprecenljivo dokumentarno vrednost in so še dandanes neusahljiv vir za preučevanje zgodovine NOB. Pretežno so originali, kar velja tako za lepake in grafike kot za glasila, priročnike, objave pomembnih sklepov in drugih dokumentov. Poleg so kajpak brošure, ki so jih izdajale najrazličnejše ustanove in organi, kakor je pač narekovalo življenje v takratnih razmerah. Za „pokušino“ je ohranjen tudi izvod glasila (kajpak v nemščini), ki ga je izdal na belokranjskih tleh ustanovljen avstrijski partizanski bataljon.

Likovni del pričujoče razstave zavzemajo originalne partizanske grafike, ki so jih izdelali France Mihelič, Nikolaj Pirnat (avtor grafične mape „Domovi, ječe, gozdovi“),

Srečanje s Stiplovškom

V sodelovanju s Posavskim muzejem iz Brezic je pripravila krška galerija razstavo olj, grafik in risb Franja Stiplovška (1898–1963), slikarja, ki je prav v Krškem preživel svoja najplodovitejša umetniška leta. Razstavo, ki je posvečena tudi 500-letnici Krškega, bodo odprli jutri ob 18. uri.

Srečanje s Stiplovškovi deli je vselej pomenilo prijetno doživetje. Posavec slikar ni bil blizu samo zato, ker je med njimi živel in deloval. Trdnjše vezi z njimi je kot slikar spletel prek svojih olj, grafik in risb, ki mu jih je navdihovala povezanost z domačo zemljo, s kraji ob Savi in z ljudmi. Prav ta navezanost je iz Stiplovška naredila prvega slikarja Posavja.

Ko bomo po desetih letih v krški galeriji spet pričeli razgrniti nekatere

rih značilnih in najkvalitetnejših Stiplovških del, se bomo morali (vsaj bežno) pomuditi tudi pri nekaterih dejstvih, ki nas vselej znova prepričajo, da je Stiplovška osebnost celovita le v povezavi z vsemi področji, na katerih se je v življenju razdaljal.

Plod njegovega dela je tudi Posavski muzej. Danes ga upravičeno štujemo za pionirja posavskega muzealstva. Sam je pripravil načrte za stalne zbirke in občasne razstave. Kot muzealec se je najbolj posvetil etnološkemu oddelku. Morda zato, ker je v „pričah“ slovenske starožnosti dobil navdih kot slikar in grafik.

I. Z.

Franjo Stiplovšek: AVTO-PORTRET

Zaprta vrata

S citati iz govorov in dokumentov popestren recital delavskih in revolucionarnih pesmi, ki ga je ob letošnjih partijskih in Titovih jubilejih pripravil amaterski oder v Brezicah, je naletel na slabo zanimanje, lahko bi tudi rekli na zaprta vrata. To tembolj preseneča, ker je amaterski oder, prepričan, da bo tako ustregel delovnim organizacijam, poslal kolektivom več kot 30 ponudb, odgovor s povabilom pa le na dve. Po premieri v „Orlicih“, breziškem tozdu Jutranjke, kjer so izvajalci recital predstavili na srečanju slovenske in hrvaške mladine, je amaterski oder nastopil le še za kolektiv Petra. Tak „posluš“ so kolektivi pokazali kljub temu, da je na ponudbah amaterskega odras pisalo, da nastopajo izvajalci brezplačno.

Ob tem ni treba ugotoviti, kdo si je prisluzil črno piko, čeprav bi ne smelo ostati samo pri njej. Zadeva je že zdaj zrela za politično presojo, saj se z njo kaže povsem nasproten odnos do kulture, za kakršnega smo se lani vsi zavzemali v Sloveniji pa tudi v breziški občini. Hkrati je to opozorilo, da akcija „Človek, delo, kultura“ še ni povsod dosegla osnovnega namena: naj bi namreč delavci spoznali, da je kultura neodtujljiva sestavina njihovega samoupravnega vsakdanjaka, ne pa nekaj nepotrebnega, celo vsiljenega.

Nezanimanje delavcev je poleg vsega tudi slaba spodbuda amaterskemu odrin in drugim skupinam pri nadaljnjem delovanju ter iskanju novih oblik in vsebine, kar jim veleva tudi usmeritev Zveze kulturnih organizacij, pod okriljem katere delajo.

I. Z.

Praznik posavskega petja

V Leskovcu pri Krškem bo v nedeljo jubilejna 5. revija posavskih pevskih zborov

oktet Boštanjski fantje (Jože Pfeifer) in združeni moški zbor Artiče — Globoko (Miha Halter).

Medobčinske revije vsako leto prireja Posavska pevska zveza, ustanovljena pred petimi leti. Iz obsežnejšega kataloga, ki so ga prireditelji pripravili za nedeljsko srečanje v Leskovcu in v katerem so s fotografijami in krajšim opisom delovanja predstavljani vsi sodelujoči zbori, lahko povzamemo, da je jubilejna revija največja do zdaj.

NAJDIŠČE PRI DOMU POČITKA

Prejšnji teden je TGP začel dela z gradnjo novega prizidka metliškega doma počitka. Pri izkopu jame za temelje so naleteli na dele stare lončene posode ali drugih predmetov in Zavod za spomeniško varstvo je na tistem mestu ustavil nadaljnja dela. V Metliko je prišla skupina strokovnjakov in si ogledala izkopanine in gradbišče. Kako bodo potekala dela naprej, bo znano v kratkem.

„VEČER PRI STARIH MOJSTRIH“

V torek, 7. junija, bo ob 20. uri v zgornjem hodniku kočevske gimnazije prireditvi „Večer pri starih mojstrih“, ki ga skupaj prirejata MKUD Matej Bor in glasbena šola. Javnosti se bo prvič predstavil gimnazijski deklinski oktet „Polyphonia“. Vstopnine ne bo.

FILMI ERNESTA ADAMIČA

Drevi ob 17.55 bodo začeli na ljubljanski televiziji prikazovati štiri filme (Otok galeb, Puščica nad gladino, Stehanjav, Kraški kamnarji), ki jih je bil posnel nedavno umrli znani slovenski filmski delavec in režiser Ernest Adamič. Izbor je vzlet iz obsežnejšega Adamičevega opusa.

OBISK S TRŽAŠKEGA

4. in 5. junija bo v breziški občini v gosteh dramatska skupina Prosvetnega društva Prosek — Kontovel s Tržaškega. 4. junija bodo na Bizeljskem gostovali v Zemljakovu dramo „Odločitev“, 5. junija pa v Dobovi s Baumovo mladinsko igro „Čarovnik iz Oza“.

Kulturni novorojenec

S kulturnega zemljevida Slovenije je izginila še ena bela lisa. Za to so poskrbeli „Posavska srečanja“, nova slovenska revija za kulturo in družbeno vprašanja, ki so jo začeli izdajati občinske konference ZSMS Brežice, Krško in Sevnica ter Klub posavskih študentov.

Izd prve številke so „krstili“ mimoli petek s pogovorom, na katerem so izdajatelji, člani uredniškega odbora ter javljenci javni družbenopolitični in kulturni delavci izmenjali misli o vsebini, namenu in pomenu revije, ob tem pa poskušali začrtati pot, ki naj bi novorojenca obvarovala vsega hudega in ga pripeljala v zrela leta.

Kot zvezo iz uvodne besede, ki jo je podpisalo uredništvo, rojevanje „Posavskih srečanj“ ni bilo brez zapletljivjav. Čeprav je bilo Posavje načelno „za“, se je konkretna pomoč reviji le počasi izcimila, povrhu pa je bila do zadnjega začinjena še z nezaupanjem. Upati smemo, da posledje tega ne bo več, da se bodo misli in pogledi na „Posavska srečanja“ izčistili, torej da bo revija postala nepogrešljiva kulturna publikacija vseh treh posavskih občin.

To pa nova slovenska revija tudi hoče biti, akoravno so prvo

številko napolnili predvsem študenti. Vsebinska zasnovaja namerje narekuje, da bo (še nadalje) v različnih tematskih poglavjih obravnavala večplastnost družbene dejavnosti, tako probleme amaterskega in profesionalnega kulturnega življenja, družbene aktivnosti in proizvodnje. Zdrujevala bo ustvarjalne moči v regiji, jih predstavljala domačemu občinstvu, hkrati pa bo odprta dosežkom s področij, ki v posavski regiji niso dovolj razvita. Svoj regionalni okvir bo poskušala prerasti zlasti s kakovostjo. Tako ne bo samo enkratno prizadevanje ali doživetje, ampak — kot ji je napisal na pot Beno Zupančič — ena stalnih pomembnih prvin celotne družbene in kulturne podobe Posavja.

Ker hočemo o vsebini „Posavskih srečanj“ pisati v posebnem sestavku, naj na koncu pričujočega zapisa ugotovimo le še to, da je Novo mesto s pojavom te revije postalo še bolj osamljeno, še bolj žalostna in še bolj bela lisa. Se bo zganilo in pomislilo na kakšen zbornik ali revijo vsaj zdaj, ko so se njegovim okoljevalcem „Kočevskim razgledom“ in trebanjski „Samorastniški besedi“ pridružila še Posavska srečanja?

I. ZORAN

Na prvem koncertu, ki se bo začel ob 18. uri, bodo po tri pesmi zapeli: mešani zbor „Viktor Parna“ iz Krškega (zborovodja Adolf Moškón), moški oktet senovske Svobode (Janez Zupančič), moški zbor „Primož Trubar“ iz Loke pri Zidanem mostu (Janez Jencič), moški zbor Kozjanski odred iz Sro-njemelj (Olga Kalan), mešani zbor senovskega društva upokojencev (Janez Zupančič), ženski zbor breziškega tozda Orlica (Olga Kalan), gasilski moški

zbor iz Sevnice (Viktor Krenčič) in moški zbor brestaniške Svobode (Janko Avsenak).

Drugi koncert bo ob 20. uri, sodelovali pa bodo: moški zbor DPD bratov Milavcev iz Brezic (Franci Baškovič), Kostanjeviški oktet (Mirko Gorenšek), moški zbor Orlica iz Pišec (Stane Ostreljč), ženski zbor tozda Libna iz Krškega (Mirko Gorenšek), mešani zbor „Rudi Rožanc“ iz Zdol (Janez Zupančič), moški zbor „Planina“ iz Cerkelj ob Krki (Stane Fux),

PEDAGOŠKI KOTIČEK

O MLADIH IN STARIH

Pogosto slišimo pritožbe mladih, da jih odrasli ne razumejo. Vemo tudi, da so mladi dobri opazovalci in pomankljivosti očem težko prikriti predvsem ljubijo resnico in zavračajo bi navščinu, nasilje ter vse, kar o mnogih življenjskih vprašanjih, o politiki, umetnosti in še o čem. Mladi naj se potrudijo, da razumejo, kaj gre za njihove duševne stiske. Mladi pa bi morali biti do starejših bolj strpni...

Današnja mladina ni več zaprta v ozek krog dogajanj. In vendar ji nekaj močno primanjkuje: trdne ideje. Mladi namreč šele razvijejo v življenju, oblikujejo si svoj nazor, pogled na življenje. Ni jim namreč, kakšno bo njihovo mesto v družbi, in iščejo opore v vzorih. Dvigniti so za vse, kar je lepo in človeku vredno. Na življenje skušajo

gledati čim bolj stvarno, seveda pa se jim to ne poseči vedno.

Zofija Gregorc v reviji Otrok in družina 1977, št. 4, str. 4

DELOVNA VZGOJA V DRUŽINI

Delovna vzgoja ima velik pomen za otrokovo osebnost, za osebnost bodočega državljana naše družbene skupnosti. Od njega bo odvisna njegova prihodnost in sreča, njegov standard, ugled in položaj v družbeni skupnosti...

Kaj tedaj storiti, če je otrok povsem nezainteresiran do delovnih obveznosti in če zavrača delo? Predvsem otroka nika ne silimo z delom in ga ne kaznujemo z delom; tako bi stvari samo poslabšali in bi storjeno pozneje le težka popravili. V začetku se moramo zadovoljiti tudi z delno opravljenim delom: tisto, kar je dobro napravljeno, pohvalimo, ne omenjajmo pa napak, površnosti in malomarnosti. Otroki se silno občutljiv na tak način reagiranja odraslih.

Dino Martinović v navedeni reviji, str. 14. (Prevod: D. K.)

» KOVINARSKA « KRŠKO
TOVARNA INDUSTRIJSKE OPREME IN KONSTRUKCIJ

**čestita
vsem sodelavcem**

**za občinski
praznik**

— proizvajamo posode za kurilno olje, opremo za zaklonska, silose, konstrukcije —

EM

ELEKTRO IN SPLOŠNA MONTAŽA
HIDROMONTAŽA
MARIBOR

Obveščamo vse investitorje, projektantske organizacije in druge naročnike, da poleg osnovne montažne dejavnosti izdelujemo neselektivno opremo za vse panoge gospodarstva:

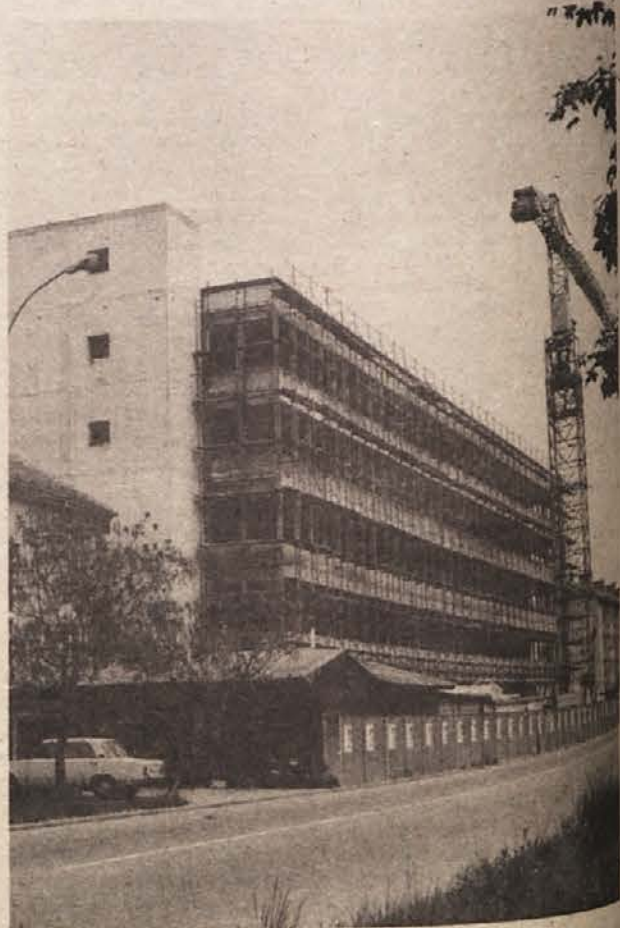
- gradbene jeklene konstrukcije in ostale konstrukcije vseh vrst v varjeni in vijalni izvedbi;
- rezervoarje vse vrste;
- tlačne posode in izmenjevalce za visoke temperature in visoke pritiske;
- silose s pripadajočimi konstrukcijami;
- cevovode vseh premerov za različne pritiske;
- druge naprave iz različnih materialov.

Proizvajamo po lastnih projektih ali projektih naročnikov. Opremo transportiramo z lastnimi specialnimi transportnimi sredstvi.

Izvajamo protikorozijsko zaščito ter kontrolo varjenja.

Zahtevajte naš katalog in reference!

TELEX YU 31-119
TELEFON: 062/25-841
21-637
23-251
24-892

GRADITELJI,

IGM »SAVA« KRŠKO
ZA VAS !!!

— Vrtni robniki dimenzij 5 x 25 x 100 cm so izdelani v enem kosu, so lahki in so izredno uporabni za urejanje poti na vrtovih, dvoriščih itd.

VSE ELEMENTE NUDIMO FCO NALOŽENE NA KAMION!

Nudimo vam tudi ostale storitve našega podjetja, od načrta za hišo, materiala in izdelkov do prevoza in montaže.

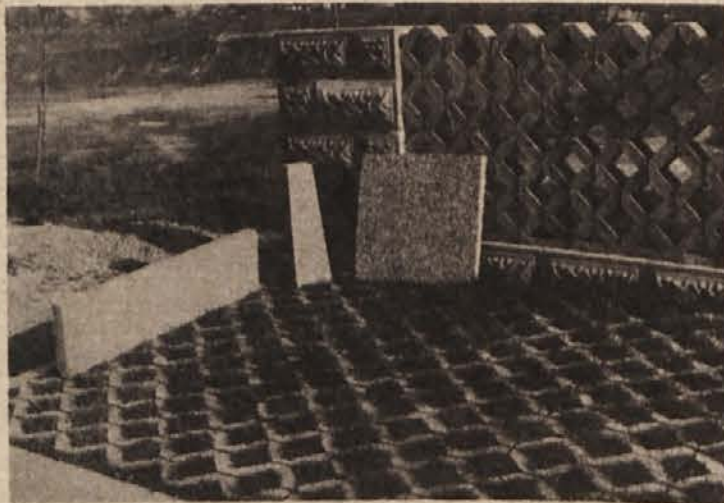
INFORMACIJE:

Po telefonu na upravi podjetja: (068) 71-035 in 71-733 ali v obratu cementnin, Brege.

TRAVNATE PLOŠČE dimenzij 60 x 40 x 10 cm so po svoji obliki skonstruirane tako, da omogočajo čim večjo ozele-nitev tlakovane površine. Prenesajo vse obtežbe vozil, zato so primerne za tlakovanje dvorišč, dovoznih poti v garaže, parkirnih prostorov in za oblaganje brežin.

TLAKOVALNE PLOŠČE dimenzij 50 x 50 x 5 cm izdelujemo v zarižani in v kulir izvedbi ter služijo za tlakovanje raznih površin: dvorišč, poti, za oblaganje spodnjega dela fasade ...

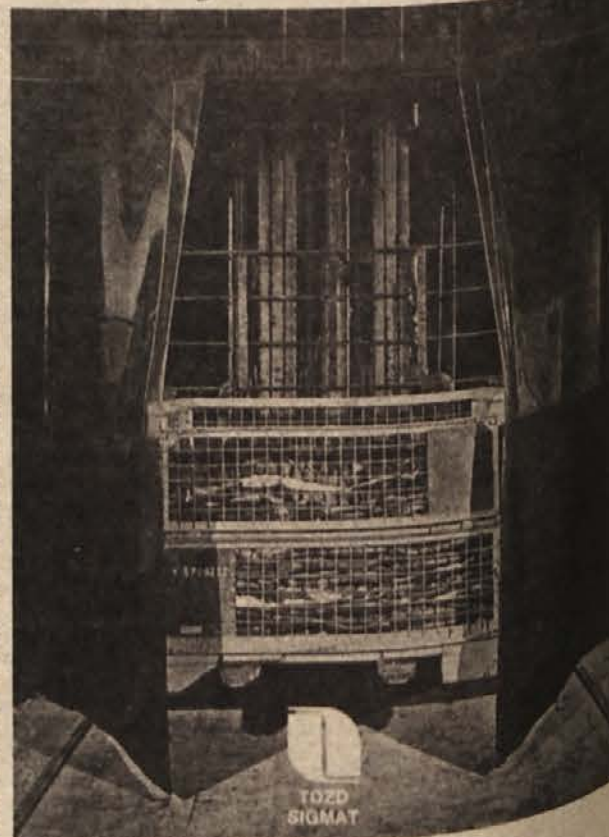
CESTNI IN VRTNI ROBNIKI — Cestne robnike izdelujemo v dveh dimenzijah: veliki — 15 x 25 x 100 cm in mali 12 x 20 x 100 cm. Namenjeni so za obrobo cestnišč, ureditev pločnikov, ureditev uvoznih poti na dvorišča in za zaključke dvorišč ...

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

NOVOLES
TOZD „SIGMAT“
BRESTANICA

industrijska nihalna vrata

ČESTITAMO ZA PRAZNIK!

V SRL pomembna zmaga novomeških igralcev, ki so sedaj na devetem mestu - Dobri Sevnici

V minulem rokometnem kolu ekipe z Dolenjskega niso olusile poraza. Sevnici so doma povsem zaslužen premagali

TRJE SREBRNI V ENEM TEDNU

Dolenjski jadralski piloti so te dni dosegli še nekaj lepih športnih uspehov: do konca maja so preleteli 5249 km (poprečno v zadnjih 6 letih do konca maja: 3768 km), od 24. do 30. maja so kar trije jadralski - Marjan Moškon, Peter Dular in Srečo Petric, izpolnili manjkajoče pogoje za jadralsko srebrno C značko (lani je to značko osvojil samo en jadrlec - Vojko Grobovec), izboljšana pa sta bila tudi dva dolenjska rekorda: Srečo Kotnik je postavil rekord v doseženi višini - 3550 m (prej Jože Uhan leta 1971 - 3200 m), Franc Stariha pa v trajanju leta - 8 ur in 45 minut (prej Tone Lovšin leta 1971 - 7 ur in 20 min.).

V petem dolenjskem jadralskem prvenstvu v preletenih kilometrih so se do torka jadralski razvrstili v I. kategoriji: 1. Tone Gorenc, Mirna, 648 točk; 2. Franc Klemenčič, N. m., 354; 3. Zmago Kastelic, N. m., 321,5; 4. Franc Stariha, Semič, 202; 5. Belizar Keršič, Ljubljana, 118. Druga kategorija: 1. Srečo Kotnik, 973; 2. Jože Barbo, 254,5; 3. Marjan Moškon, 118. Tretja kategorija: 1. - 2. Peter Dular in Srečo Petric, 118; 3. Vojko Grobovec, 114. GENERALNA UVRSTITEV (stejejo 3 najboljši preleti): 1. Kotnik, 777 točk; 2. Gorenc, 648; 3. Klemenčič (2 preleta), 354; 4. Kastelic (2 preleta) 321,5; 5. Barbo, 254,5; 6. Stariha (1 prelet) 202; 7. - 10. Keršič, Moškon, Dular, Petric (vs po en prelet) 118; 11. Grobovec (1 prelet) 114 točk.

V dolenjski ligi nič novega

Favoriti zmagujejo še naprej - Prvi točki igralcev iz Podbočja, ki so premagali Žužemberk - Dekliška vrsta Dolenjske na domačem igrišču razočarala

Tudi v četrtem kolu dolenjske košarkarske lige ni prišlo do presenečenj, saj so prav vsi trije favoriti ponovno zmagali (s tekme emič - Beti po krivdi sodnikov niso dobili rezultata). Najbrž je bilo najbolj zanimivo v Podbočju, kjer so se domači igralci pomerili z Žužemberkom. Gostje, ki so še lani dokaj uspešno igrali v drugi slovenski košarkarski ligi, so bili kos domačim le v prvem polčasu.

Najbolj „žalostno“ pa je bilo v Novem mestu, kjer je Novoles dobesedno pregazil ekipo iz Črnomlja in dokazal, da je medobčinska zveza naredila pri sestavljanju lige napako. Bržkone bi bilo dosti bolje, ko bi v dolenjski ligi dovolila nastop vsaj še eni ekipi iz novomeške občine, za kaj tekma, kakršna je bila med Črnomljem in Novolesom, pač ne more prinesiti kakovosti. Ne bi bilo napak, ko bi že sedaj začeli razmišljati, da bi v prihodnje v dolenjski ligi igrala kadetska ali mladinska reprezentanca Dolenjske.

NOVOLES - ČRNOMELJ 201:61 (85:19) Novolesova ekipa je minulo soboto nastopila brez treh najboljših igralcev, pa je vseeno katastrofalno premagala vrsto iz Črnomlja, ki bi s vsem mestu, najbrž izgubila vsa srečanja tudi v občinski ligi.

SPORTNI KOMENTAR Po pikniku nov klub?

Kje so že časi (več kot deset let bo že tega), ko so Novomeščani nedeljske dopoldneve prenašali na nekdanjem kopališču na Loku (sedanje, ki je v plevelu, bo vsak čas razdrla voda) in bodrili na veslaških tekmah svoje prijatelje in znance. Takrat je Novo mesto slovelo po vrsti odličnih veslačev, postavljalo se je z mladinskim državnim prvokom, stvi itd. In ko so odnehali najboljši prizadevni (odgovorni za ta ni, namenjeni mladini, trohneli v čolnarni na Loku. In po dolgih letih se bo odločilo, ali bo nekdo veslaško mesto ponovno dobilo nov klub. Ne veslaškega, pač pa klub kajakave. Kajakavski klub Rašica bo namreč, predvsem na predlog pečičice Žužemberčanov, v nedeljo pripravil na Krki prvi turistični kajak-kanu maraton od Dolenjske pri Žužemberku do Otočca.

Rovinjčane, Novomeščani so močno presenetili v Ajdovščini, Brežičani so igrali neodločeno s Slovenj Gradcem, Ribničani pa so prvenstveno srečanje odigrali šele včeraj.

SEVNICA - ROVINJ 27:25 (15:15)

Domači rokometiši so si nove prvenstvene točke zagotovili šele v zadnjih minutah srečanja. Rovinjčani so bili deset minut pred koncem srečanja prepričani, da bodo osvojili točke (vodili so 22:24), do konca tekme pa so dosegli samo en zadelek. Sevnici so pred koncem zaigrali odlično, predvsem Svažič, dosegli pet zadetkov in zaslužen zmagali.

Sevnica: Možič, Jenčič, Ganc 4, Juršič 3, Guček 4, Svažič 10, Novšak 1, Trbovc 5, Sirk.

MLINOTEST - KRKA 28:29 (13:12)

V Ajdovščini so bili vsi prepričani, da bodo prvenstveno tekmo 21. kola dobili domači igralci. Stojšino va četa pa je prišla k Mlinotestu po točke. Novomeščani so dobro igrali, predvsem v finišu, ko so znali izkoristiti vse napake, in nova zmaga jih je uvrstila na deveto mesto.

Krka: Košak, Grabrijan 2, Petančič 1, Ristič 8, Turk 3, Cvelbar 1, Pungercič 12, Hudelja 2, Marn.

BREŽICE - SLOV. GRADEC 24:24 (12:14)

Čeravno oslabiljeni, so domači rokometiši prikazali eno najboljših iger. Srečanje se je končalo neodločeno, če pa bi bili domači igralci bolj natančni pri streljanju sedemmetrovk, bi lahko slavili tudi zmago.

M.

OBETAVNA VRSTA - Novomeška mladinska atletska vrsta je na ekipnem atletske državnem prvenstvu osvojila odlično četrto mesto in dokazala, da je ta čas novomeška atletika na najboljši poti, da se čez leto ali dve uvrsti v sam republiški vrh. Na današnjem posnetku so mladi Novomeščani s svojim trenerjem Marjanom Špilarjem, ki ima veliko zaslug za mladinski uspeh.

Bolezen „odvzela“ tretje mesto

Okrnjena vrsta novomeškega atletskega kluba je v finalu atletskega pokala Slovenije osvojila šesto mesto - Na področnih prvenstvih najboljši Novomeščani

Novomeški članski atletske vrste športna sreča že dlje časa obrača hrbet, konec minulega tedna pa jo je pustila ponovno na cedilo. Novomeščani so se namreč finala atletskega pokala Slovenije udeležili brez svojega najboljšega moža Janeza Pence, razen tega pa v Celje ni odpotoval tudi nadarjeni Kranjčič.

Tako se niso mogli potegovati za višje mesto, čeravno so se v obeh dnevih borili, kot da jim gre za tretje mesto. Marsikdo je pričakoval, da bodo člani ponovili velik uspeh novomeških mladincev, ki so teden predtem v zveznem finalu osvojili četrto mesto, ter prehiteli jugoslovanske atletske „velikane“, kot na primer vrsto Rdeče zvezde, Dinamo, Splita itd. Navzlic skromnemu šestemu mestu pa Dolenjci niso izgubili volje, že zato ne, ker izhajajo iz novomeške atletske šole. Nekateri rezultati - 800 m: 5.

Ekipni vrstni red pri moških: 1. Kladivar 416,5, 2. Olimpija 279,5, 3. Triglav 152,5, 4. Gorica 131,5, Velenje 118,6, do 7. Novo mesto in Maribor 94,5 itd. Ženske: 1. Kladivar 256, 2. Olimpija 234,5, 10. Novo mesto 18 itd.

PRVENSTVO NOVEMU MESTU

Na minulem področnem prvenstvu v atletiki za osnovnošolce so brez težav zmagali člani reprezentance novomeške občine. Zmagali so v domala vseh disciplinah, kar dokazuje, da na novomeških osnovnih šolah z bodočimi atleti dobro delajo.

Končni vrstni red: pionirke: 1. Novo mesto, 2. Trebnje, 3. Grosuplje; pionirji: 1. Novo mesto, 2. Trebnje, 3. Grosuplje, 4. Metlika.

1. GIMNAZIJA N. MESTO

Pred kratkim so se na novomeškem Stadionu batstva in enostnosti na področnem atletske prvenstvu za srednje šole pomerile ekipe iz Novega mesta, Črnomlja, Brežic in Krškega. Brez težav sta zmagali obe novomeški gimnazijski ekipi, za katero so nastopali povečini člani novomeškega atletskega kluba.

Vrstni red - moški: 1. gimnazija Novo mesto 644 točk, 2. TSS Novo mesto 531, 3. gimnazija Brežice; ženske: 1. gimnazija Novo mesto 544, 2. AESC Novo mesto 342, 3. gimnazija Brežice 327 itd.

Krško: množično na bazenu

PK Celulozar pripravil v počastitev letošnjih jubilejev in dneva mladosti otvoritveni miting

Krški plavalni klub Celulozar je poskrbel, da je bil jugoslovanski otvoritveni plavalni miting zares kvaliteten. Nastopili so skoraj vsi najboljši plavalci in pavalke iz Srbije, Hrvaške in Slovenije, ki so z množičnostjo (okoli 600 nastopajočih) in dobrimi rezultati počastili dan mladosti in jubileje, ki jih praznujemo v letošnjem letu.

Rezultati: ml. pionirji C - 50 m kralj: Kapušin 41,9 (Br); 50 m prsno: Brumen (Fuž) 54,2; 50 m delfin: Sirovec (Med); ml. pionirke C: 50 m kralj: Vrhunc (Lj) 44,4; 50 m delfin: Prezelj (Lj) 51,5; ml. pionirke B: 100 m kralj: 2. Škafar (Cel) 1:19,0; 50 m delfin: 2. Škafar (Cel) 39,7; ml. pionirji A - 200 m kralj: 1. Koprivnik (Cel) 2:29,5; 100 m hrbtno: 1. Koprivnik (Cel) 1:19,0; mladinci in člani - 100 m kralj: 1. B. Petrič (Tr) 58,6; 400 m kralj: 1. B. Petrič (Tr) 4:19,4; 200 m hrbtno: 2. Škafar (Cel) 2:39,7. (iz-

SPORT OD TU IN TAM

KRMELJ - Na hitropoteznem turnirju v počastitev letošnjih jubilejev je med dvanajstimi igralci brez težav zmagal Sribar. Vrstni red: Sribar 11 točk, Prosenik 8, Markovič in Erman 7, Žvar 6, Debelak in Zupan 5,5 itd. (B. D.)

SEVNICA - Na rednem mesečnem hitropoteznem turnirju za april je zmagal R. Blas. Nabral je 14,5 točk. Sledijo: Tavčar in Maurer (12,5), Prosenik 9 itd. Nastopilo je 18 igralcev. (B. D.)

SEVNICA - Na sindikalnih športnih igrah gradbeniških tozdog zasavskega „Betona“ je med šahovskimi ekipami zmagalo Zasavje (Trbovlje), ki je nabralo dvanajst točk. Pri posameznikih je med devetimi šahisti zmagal Rajevc (7), za njim pa so se uvrstili Drobež (6), Končan in Leopold (5,5) itd. (B. D.)

TEK MLADOSTI

Občinska zveza za telesno kulturo ter OK ZSMS Brežice sta pripravila 9. tek mladosti po brežičkih ulicah. Udeležilo se ga je 314 tekmovalcev iz osnovnih in srednjih šol, mladinskih aktivov, TVD Partizan ter gostje iz Sentjerneja. Športniki so se pomerili v sedmih, športnice pa v šestih disciplinah.

Rezultati - zmagovalci: Butara in Lopatič (OŠ Cerklje), Zakmajster in Špeljak (OŠ Bizeljsko), Ivanšek in Pleterski (gimnazija Brežice) ter P. Bučar (Sentjernej); zmagovalke: Loparič, Senica in Držič (OŠ Brežice), Urbanč (OŠ Cerklje), Sekranja (gimnazija Brežice) in Vide (Sentjernej).

Ekipni zmagovalec med osnovnimi šolami je postala osnovna šola Artiče, za njo pa so se uvrstili Bizeljčani in tekmovalci iz Pišec. V skupini mladincev so bili najboljši domači gimnazijci, pri članih pa so ekipo zmago slavili gostje in Sentjerneja.

V. PODGORŠEK

BAČNIK VODI

V Straži pri Novem mestu postaja šahovska igra vse bolj priljubljena in domači klub ima z organizacijami pogostih turnirjev na veselje organizatorjev vse več dela. Pred kratkim so Stražani pripravili „kategorni“ turnir, po osmem kolu brez poraza vodi Bačnik, ki je zbral 7,5 točke. Za njim so Medved (7), Zadravec (5,5), Kregar (5 točke) itd.

DOLENJSKA - MENGES 54:81 (31:28)

Novomeščanke so dobro igrale samo v prvem polčasu, ki so ga tudi dobile. V nadaljevanju pa so povsem zanemarile obrambo, v napadu igrale nepremišljeno in izgubile skoraj vsako drugo žogo. Ker se po napakah niso vračale v obrambno polovico, so gostje, za katere so sicer igrale kar tri članice, brez težav dosegle koše in upravičeno močno zmagale. Bržkone bodo morale poslej članice Dolenjske, če bodo hotele doseči še kakšno zmago, odpraviti našete napake.

Dolenjska: D. Hrovat 6, J. Hrovat, Oberč, Vesel, Žagar 2, Tomšič, Galič 24, Znidaršič 16, Bilobrk, Kure 4, Senica 2.

INVALIDI TEKMOVALI

LJUBLJANA IN KOČEVJE

Pred kratkim je bilo v Kočevju področno prvenstvo v kegljanju, ki ga je organiziralo v sodelovanju z republiško zvezo za šport in rekreacijo invalidov Društvo invalidov Kočevje.

Tekmovanja so se udeležili ŠD „Invalid“ (Ljubljana), ŠD „Invalid“ (Ljubljana-Siška), Temeljna organizacija slušno prizadetih Ljubljana, Delovno-varstveni zavod Ponikve, ŠD „Invalid“ (Črnomelj) in Društvo invalidov Kočevje. Nastopilo je 61 invalidov. Prvenstvo je potekalo po kategorijah invalidnosti. Končni rezultati:

Kategorija A: 1. Mitič (ŠDI Ljubljana) 358 podrtih kegljev, 2. Janez Knaus (DI Kočevje) 350. Kategorija B: 1. Grurič (DI Kočevje) 412, 3. Sušnik (DI Kočevje) 376 itd. Kategorija C: 1. Vidmar (ŠDI Ljubljana) 366. Kategorija D: 1. Vidmar 451, 2. Repar 448, 3. Mišič 414 (vs DI Kočevje). Kategorija E (ženske): 1. Luznar 374 (ŠDI Ljubljana).

Doklova druga

Tudi na letošnjem republiškem prvenstvu v gimnastiki za ženske so Novomeščanke dosegle lep uspeh, čeravno bi bil lahko še lepši, če njihova najboljša tekmovalka ne bi imela smole. Doklova je namreč že na samem začetku napravila hudo napako in po njej se je lahko potegovala le za drugo mesto in ga je tudi dosegla. Tokrat se je izkazala pri mladinkah Kavškova, ki je po odlično opravljenih vajah dobila najboljše ocene in zaslužen dosegla prvo mesto. Pri mladinkah so bile zelo dobre tudi ostale telovadke, tako da je novomeška vrsta osvojila dobro drugo mesto.

Rezultati - mladinke I. razred: 1. Kavšek (Novo mesto) 36,50, 2. Bežjak (Zelena jama) 36,30 itd; ekipno: 1. Partizan Zelena jama 142,15, 2. Partizan Novo mesto 137,50; članice, zvezni razred: 1. Zupančič (Sp. Šiška) 37,00, 2. Jasna Dokl (Novo mesto) 36,85 itd.

PELI DISKVALIFICIRANA

Letošnje druge ljubljanske konjeniške prireditve so se s svojjo Peli udeležil tudi Sentjernečan Jože Antončič. Žal tokrat Antončič ni imel sreče, saj je bila Peli v drugem teku na 1600 m diskvalificirana. Če ne bi bilo smole, bi najbrž Antončič zmagal, saj je bil po prvem teku na prvem mestu, in sicer z odličnim kilometrimskim časom 1:22,5.

RALLY VOZNIC USPSEL

II. ženski rally, na katerem je nastopilo 170 voznic, je v celoti uspel, za kar gre veliko zaslug organizatorjem. AMZS je v sodelovanju s petimi društvi in pokrovitelji, med njimi tudi AMD Novo mesto, pripravil mikanov prireditve, ki so jo ogledali tudi Novomeščani. Tekmovalke iz Novega mesta so namreč vozile Mkozi Dvor, Žužemberk, Ivančno gorico in Ljubljano. Novomeščanka Kersnikova je bila četrta.

OBETAVNA TROJKA - Sekretariat predsedstva Slovenske kolesarske zveze je upošteval predlog republiškega kapetana Dušana Janežiča in uvrstil v republiško mladinsko reprezentanco tri novomeške kolesarje: Franci Zrimšek, Stane Mijajlovič in Ivan Turk so se udeležili tridnevne mednarodne kolesarske dirke v Braunschweigu. (Foto: Janez Pezelj)

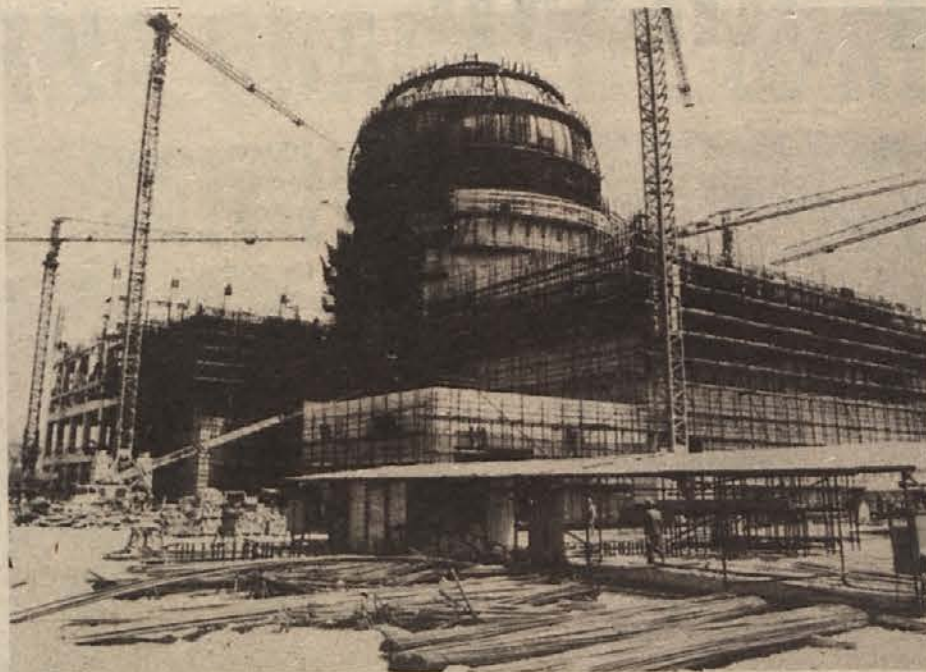
OBČINA KRŠKO PRAZNUJE

7. junij

SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO

- IZVRŠNI SVET OBČINE
- OBČINSKA KONFERENCA ZKS
- OBČINSKA KONFERENCA SZDL
- OBČINSKI SINDIKALNI SVET
- OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
- OBČINSKA KONFERENCA ZSMS
- TER VODSTVA OSTALIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV V OBČINI

ČESTITAJO
ZA PRAZNIK VSEM OBČANOM
IN DELOVNIM ORGANIZACIJAM
TER JIM ZELJO VELIKO
DELOVNIH USPEHOVI!

NUKLEARNA ELEKTRARNA — impozantnost sredi krških polj

DELAJSKI DOM — eden najlepših objektov v Krškem je dograjen

Naš občinski praznik je posvečen spominu prvih padlih krških borcev ter vrnitvi izgnancev na rodno grudo. Oba dogodka sta svojevrsna mejnika v naši zgodovini. Prvi simbolizira junaštvo prvih upornikov proti okupatorju in tragičnost mladih življenj, darovanih za svobodo. Z drugim se končuje štiriletno izgnanstvo Slovencev, ki so jih nacistični zločinci iztrgali iz domače zemlje in jim namenili narodni pogin. Med obema mejnikoma pa je čas neusmiljenega boja na življenje in smrt, čas, ko se je odločala in odločila usoda slovenskega naroda.

Letos praznujemo naš občinski praznik še posebno slovesno zato, ker slavimo jubileje tovariša Tita, obletnico ustanovitve KPS in 500-letnico mesta Krško.

Naši delovni ljudje so sredi velikih naporov in prizadevanj za ostvareitev nalog pri razvijanju samoupravnih odnosov, razvijanju materialne osnove samoupravljanja in razreševanja zapletenih problemov našega bodočega razvoja. Te naloge opravljamo z različnimi rezultati. Dosegli smo pomembne uspehe, prav tako pa se srečujemo tudi s težavami in problemi. Pri tem pa je pomembno, da si vztrajno utirajo pot novi socialistični odnosi, materialni napredek in boljši življenjski pogoji naših delovnih ljudi.

Ob letošnjem prazniku želim vsem delovnim ljudem veliko nadaljnjih uspehov pri ostvarjanju naših skupnih ciljev.

Predsednik
skupščine občine Krško
SILVO GORENC, dipl. polit.

že izdelana dokumentacija, delno pa so tudi že zagotovljena finančna sredstva za nadaljnje gradnje.

Predračunska vrednost I. etape znaša:

gradbeni objekti z inštalacijami	17,099.897,00
uvozna oprema in montaža	
domača oprema in montaža	
toplovod z ogrev. in zunanja ured.	3,441.147,00
skupaj osnovna sredstva	27,124.044,00
obratna sredstva	4,316.434,00
skupna investicija:	31,737.478,00

Financiranje investicije I. etape:	
Rudnik rjavega premoga Senovo	27 %
LB Podružnica Krško	20 %
Skupne rezerve občine Krško	23 %
tuji krediti	12 %
finančna sredstva Papirkofekcije	6 %
prenešena o. s. Papirkontekcije	12 %

Papirkofekcija je poleg navedenih sredstev k I. etapi prispevala še celotno že ustavljeno tehnologijo proizvodnje in celotno tržišče tako, da je nov obrat kartonaže lahko takoj po montaži strojev začel z normalnim delom in proizvodnjo.

Ko govorimo o temeljni organizaciji združenega dela Papirkofekcija moramo seveda omeniti tudi obrat tiskarne, ki deluje v sklopu te TOZD. Ta obrat ima v svojem programu proizvodnje tiskanje in vezavo vseh vrst tiskovin, brošur, časopisov, revij, katalogov in prospektov v eno in večbarvnem tisku v knjigotiskarski in offset tiskarski tehniki.

KOLEKTIV ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA TOVARNE CELULOZE IN PAPIRJA „DJURO SALAJ“ KRŠKO ČESTITA VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA PRAZNIK OBČINE KRŠKO!

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA „DJURO SALAJ“ TOZD PAPIRKONFEKCIJA

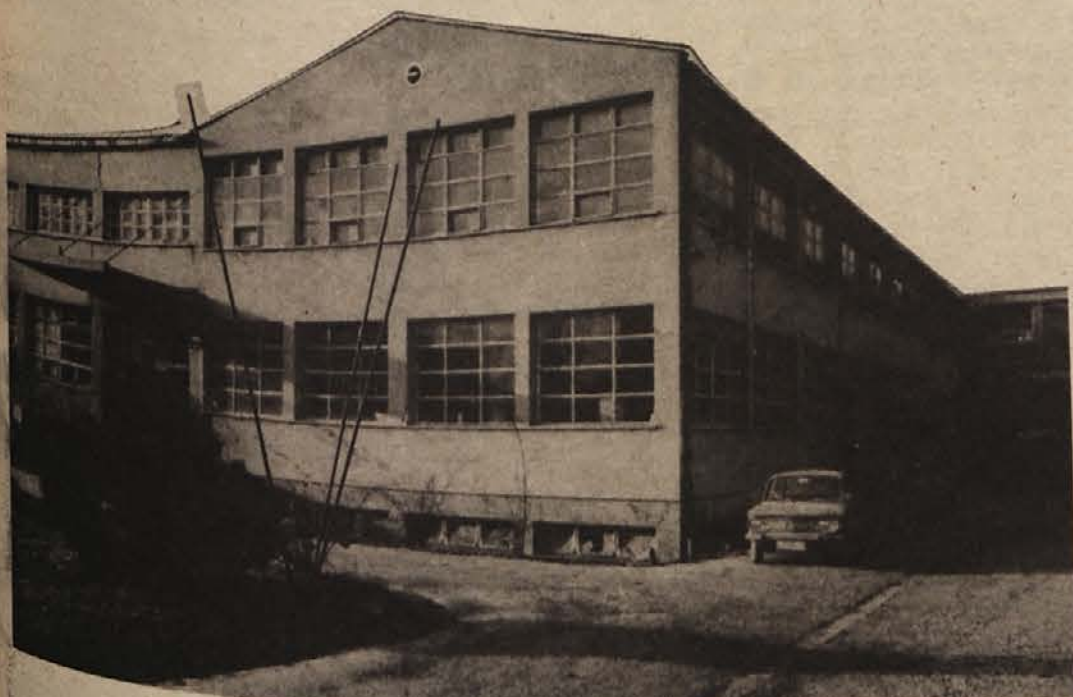
Temeljna organizacija združenega dela Papirkofekcija se je združila s tovarno celuloze in papirja „Djuro Salaj“ Krško kot sedma temeljna organizacija, s ciljem razvoja vseh treh dejavnosti

- tiskarne
- kartonaže in
- konfekcije papirja.

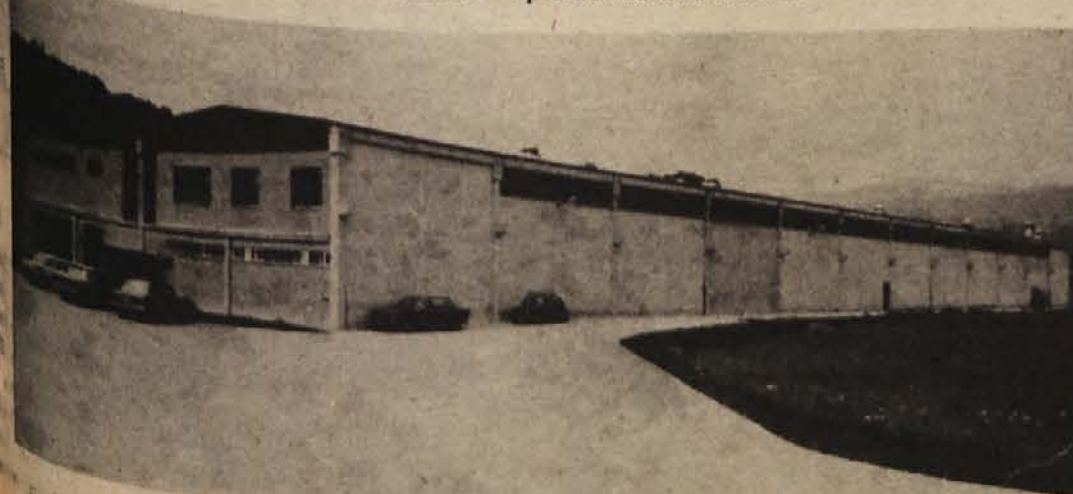
Rezultati tega združevanja se kažejo v dokončani prvi etapi z gradnjo nove tovarne embalaže na Senovem.

26. aprila letos je TOZD Papirkofekcija Krško prevzela od Rudnika Senovo kot investitorja prve etape bodoče TES (Tovarne embalaže Senovo). Delovna skupnost Rudnika Senovo že več kot 20 let išče nadomestno zaposlitev za svoje delavce in za okoliško podbohorško prebivalstvo, kajti zaloge premoga iz leta v leto bolj vsihajo.

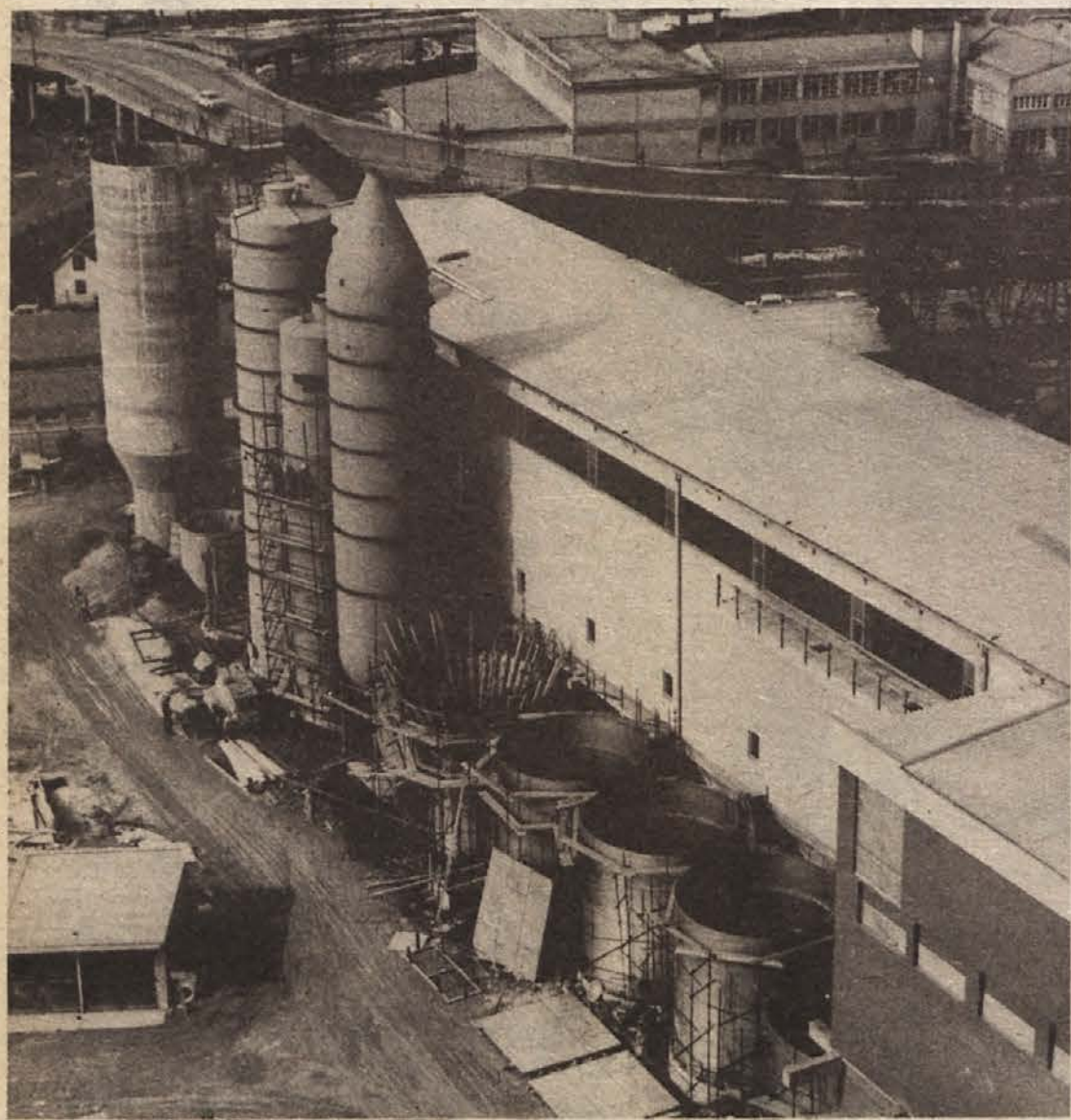
Rudnik Senovo in Papirkofekcija Krško sta se po uvodnih razgovorih v soglasju s tovarno celuloze in papirja „Djuro Salaj“ odločila izdelati investicijski program za gradnjo tovarne embalaže. Tržne analize so namreč pokazale, da se bo povpraševanje po embalaži iz valovite lepenke povečalo, to pa je bil dokaz, da bosta do leta 1978 potrebna v Sloveniji še dva stroja za izdelavo valovite lepenke. Problem je nastajal, kje dobiti potrebne količine papirja za 60.000 ton valovite lepenke, ki naj bi jih oba stroja proizvedla. Zaradi premajhnih kapacitet Kartonažne tovarne iz Ljubljane bo potrebno zapeljati tudi II. etapo izgradnje tovarne na Senovem. Za to in tudi za vse naslednje etape izgradnje je

PAPIRKONFEKCIJA — uprava in tiskarna v Krškem

TOVARNA EMBALAŽE — nova delovna mesta za rudarje na Senovem

Med največje objekte, ki smo jih zgradili, uvrščamo nedvomno izgradnjo magnefitne celuloze v tovarni „Djuro Salaj“ v Krškem.

Letošnje praznovanje občinskega praznika je še posebno pomembno, ko praznujemo tudi 500-letnico Krškega. V tem jubilejnem letu je potekla tudi 30-letnica obstoja naše delovne organizacije in delovanja gradbenega sektorja Krško na tem področju. Ob tem se spomnimo prehojene poti od obnove med vojno uničenih objektov pa do izgradnje velikega števila raznih objektov, ki so bili potrebni za razvoj in napredek tega kraja. Med največje objekte, ki smo jih zgradili, uvrščamo nedvomno izgradnjo magnefitne celuloze v tovarni „Djuro Salaj“ v Krškem. O tem, v lanskem letu največjem gradbišču v okviru naše ožje domovine je bilo kaj malo povedano. Najbrž zato, ker je gradnja potekala brez zastojev, bila pa je zaključena en mesec pred

predvidenim rokom. Vsekakor posebna redkost v naši praksi.

- Z deli smo pričeli konec aprila
- Gradbišče je obsegalo nad 30 Objektov, oz. sklopov objektov:
 - industrijski objekti od 5,0 do 50 m
 - vodna gradnja
 - tehnološki objekti (temelji, kanali)
- Posebnosti gradnje na izredno zgoščenem kompleksu rušenje starih objektov delo ob normalni proizvodnji ostalega dela tovarne neposredno z montažo opreme zaposlenih 100 – 250 in 400 montažerjev delo najmanj 9 ur, nočna izmena, sobote in nedelje
- v letu 1975 smo napravili

- li za 30.000 (30 milijonov Ndin)
- v letu 1976 bo realizacija 150.000 (150 milijonov Ndin)
- v letu 1977 pa 7.000 (7 milijonov Ndin)
- Fizični obseg
 - izkopano na d 100.000 m³
 - vgrajenega betona nad 20.000 m³
 - vgrajene armature 1.600 ton
 - vgrajeni opaži 58.000 m²

Ta izgradnja obsega bistveno povečanje proizvodnje celuloze, saj se bo sedanja letna kapaciteta 57.000 ton povečala na 161.000 ton. V to etapo spadajo še objekti III. papirnega stroja s kapaciteto 400.000 ton, ki pa je začel obratovati že v septembru 1975. Ob tej izgradnji pa je pomembno poudariti nekatere bistvene značilnosti:

- da je investitor v izredno kratkem roku realiziral investicijo. Tako je preteklo od odločitve o gradnji do končnih aranžmanov z zunanjimi in domačimi partnerji,
- izbor in sklenitev pogodb z zunanjimi in domačimi dobavitelji nad 3000 ton najsodobnejše tehnološke opreme
- izdelava projektne dokumentacije
- pridobitev vseh potrebnih soglasij in dovoljenj
- izbor in sklenitev pogodb za gradbena, obrtniška in instalacijska dela
- sklenitev pogodb za montažo opreme do dograditve objektov in pričetka obratovanja manj kot 2 leti.

- Da bo pri 100-odst. povečani proizvodnji za 50 % manjše onesnaženje odplak in delno ozračja glede na sodoben način z regeneracijo in sežiganjem odplak v pridobivanje tehnološke in energetske pare ter kemikalije,
 - da bo zaposleno le 1200 na 1500 novih delovnih moči glede na sodobno avtomatizirano tehnologijo
 - da je kvaliteta in arhitektura izgrajenih objektov bistveno izboljšala zunanjo podobo, s tem, pa tudi počutje zaposlenih.
- Ob vseh teh ugotovitvah, ki so za naše prilike verjetno redke, občutimo zadovoljstvo, da smo tako aktivno in pomembno sodelovali ter pripomogli k izpolnitvi programa in želja delovnega kolektiva tovarne celuloze.

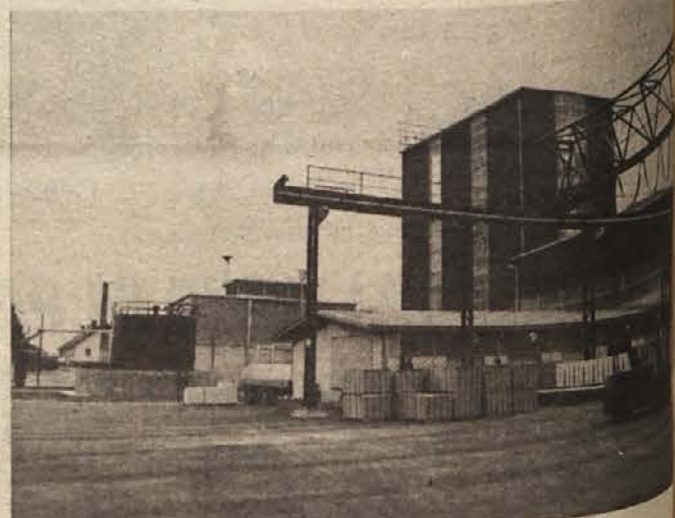
Ob tej izgradnji pa smo obenem preizkusili naše moči, dokazali sposobnost hitre gradnje in opravili izpit poslovnosti, ko smo objekte zaključili do dogovorjenih rokov.

Tudi v letošnjem letu nadaljujemo intenzivno izgradnjo prav na območju naše občine. Tako sodelujemo pri graditvi večine objektov. Med najpomembnejše pa gotovo sodi izgradnja poslovnega centra z objektom „Delavski dom“.

Tudi na tem gradbišču sodelujemo s prakso hitre graditve, saj bo te dni ob dovršitvi del poteklo le dobrega pol leta od pričetka del na tem objektu. Gradnja tega objekta je bila že dolgo v naših željah, saj se zavedamo, da potrebujemo tudi takšen objekt za naš napredek. Zato smo zastavili vse svoje sposobnosti in prizadevnost, da kar najhitreje zgradimo prepotrben objekt. Delali smo tudi ponoči in v mrazu, prenehali nismo ob dežju, na gradbišču pa nismo mirovali niti ob sobotah in nedeljah. Vse to smo storili, ker smo želeli ponovno dokazati našo sposobnost, predvsem pa izpolniti našo obljubo, da bo objekt pripravljen za občinski praznik 1977.

Pred nekaj meseci je bila na tem mestu še njiva...

Nova tovarna silikatne opeke v Brežicah

Pa kaj bi še besedili, pogledjmo objekt, ki ga pred nekaj meseci še ni bilo, danes pa bo že v njem svečana seja ob praznovanju občinskega praznika!

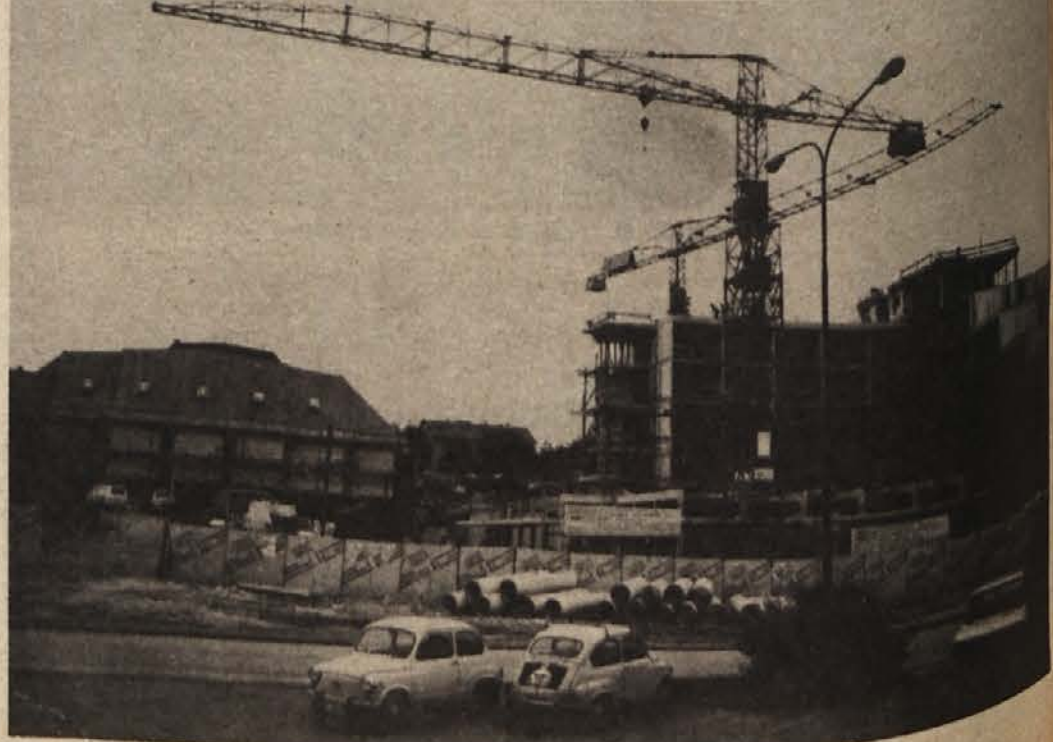
Razen navedenih objektov imamo v letošnjem programu izgradnje še precej objektov predvsem na območju naše občine, občine Brežice, v Nerezinah

in v Zagrebu. Razen tega sodelujemo pri izgradnji turističnih objektov na območju Brežic, industrijskih objektov v Zvorniku, objektov na inozemskih gradbiščih v Libiji.

V kratkem bomo ob ponovno v Posočje, kamor nas vabijo, da bi nadaljevali in zaključili potrebno gradnjo.

Kompleks stanovanjskih stolpnice ob Bizeljski cesti v Brežicah

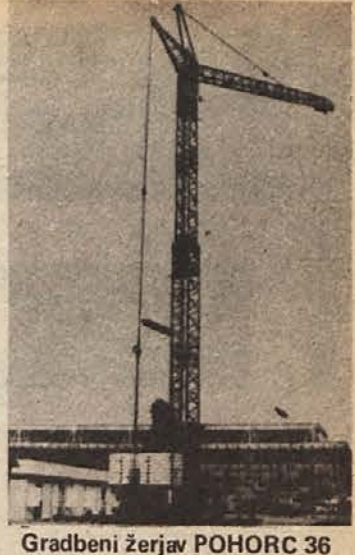

Delavski dom in hotel v Krškem med gradnjo

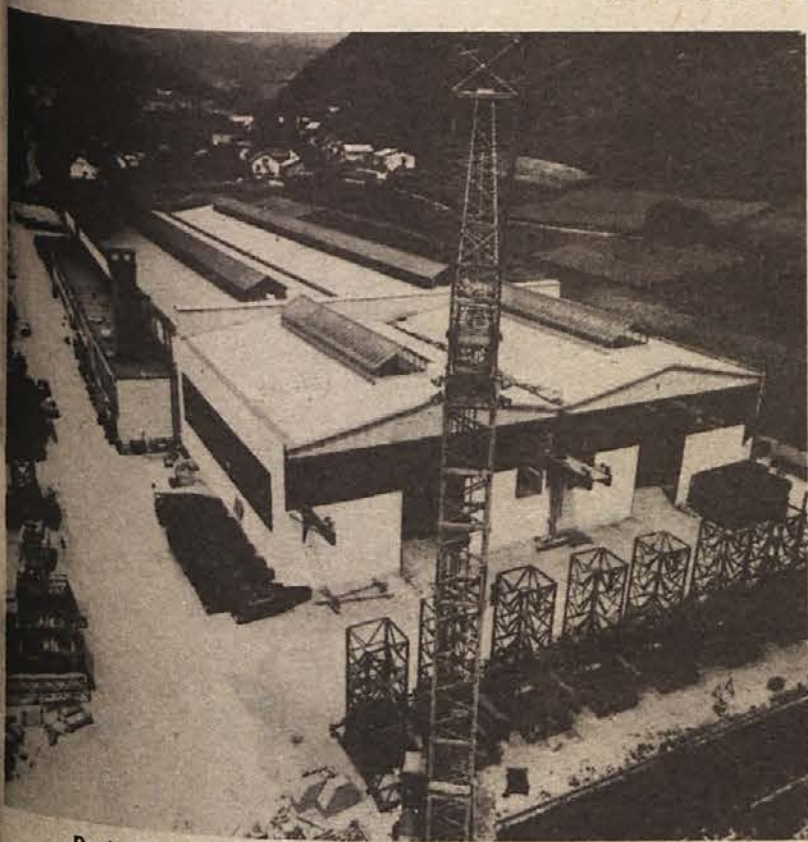
Metalna

TOZD TOVARNA GRADBENE OPREME

SENOVO

Gradbeni žerjav POHORC 36

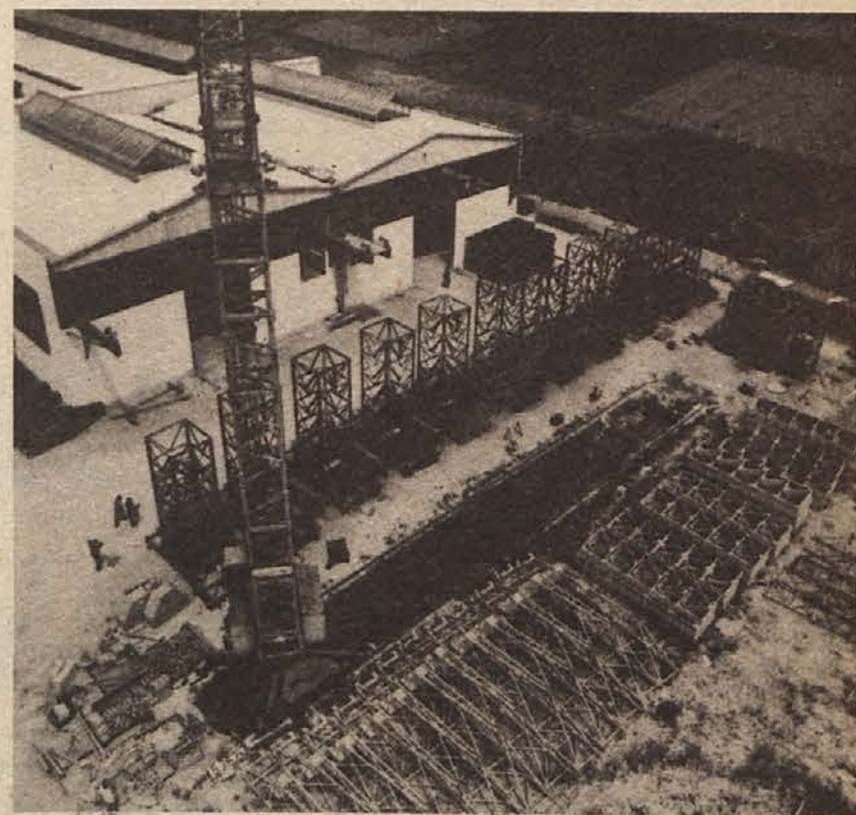

Pogled na tovarno s konice roke žerjava. V ozadju Senovo.

(Foto: Marko Klinc)

Že leta 1968, ob prvih pogovorih med predstavniki Rudnika Senovo in Metalne, posebno pa leto dni pozneje, ko se je izkazalo, da so tudi republiški organi zainteresirani za izgradnjo tovarne na Senovem, so bile v Metalni že dokaj dognane predstave o tem, kaj naj bi izdelovali. Po pretehtanih študijah je bilo odločeno za proizvodnjo gradbenih žerjavov, ki jih glede na precejšnje povpraševanje jugoslovanskega trga v obratih Metalne ni bilo mogoče izdelovati dovolj, zlasti zato ne, ker so bili obrati Metalne namenjeni predvsem za individualno proizvodnjo težkih konstrukcij in strojev s povsem drugačno tehnologijo, kakor pa je potrebna za moderno linijsko proizvodnjo.

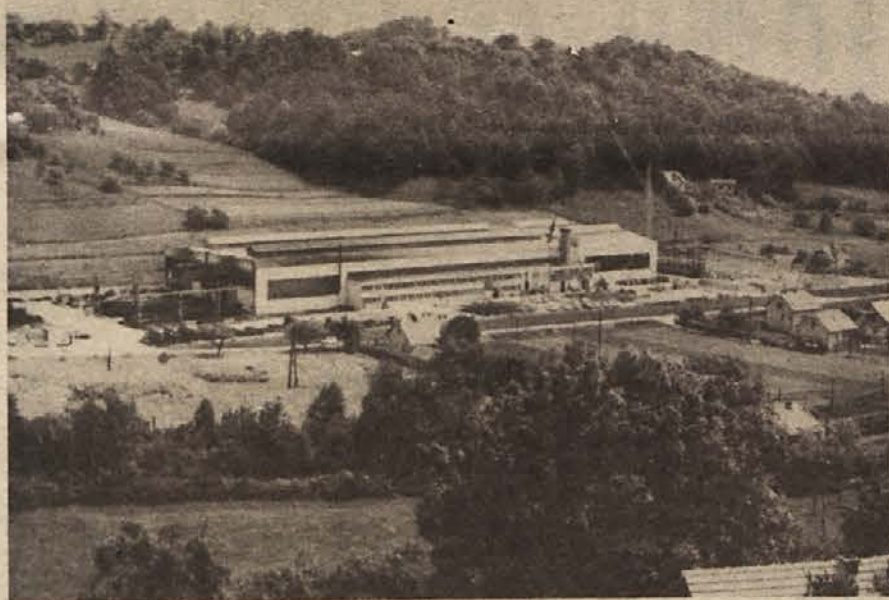
Tovarna gradbene opreme, ki obstoji iz že obstoječega, a preurejenega in na novo opremljenega strojnega obrata rudnika in popolnoma na novo zgrajene, moderno opremljene proizvodne dvorane, ima skupno nad 7000 kvadratnih metrov delavniških površin. Ves kompleks na novo zgrajenega obrata meri 16.588 kvadratnih metrov, pokrite delavniške površine pa 5.720 kvadratnih metrov. V preurejenih starih delavnicah in tej novi industrijski dvorani dela trenutno 380 delavcev, od tega 271 prekvalificiranih rudarjev, ki izdelajo preko 100

Pogled na montažni prostor in na novo zgrajeni del proizvodne dvorane.

Montažni proces 10 kom. gradbenih žerjavov X 1266 Y.

Dan otvoritve obrata za serijsko proizvodnjo gradbenih žerjavov na Senovem – 2. junij 1972 – bo zapisan v zgodovini dveh slovenskih podjetij, ki sta si po proizvodnji sicer zelo različni, a imata vendarle dosti skupnega: stvaren pogled v prihodnost, skrb za ljudi in težnjo po napredku. To sta Rudnik rjavega premoga Senovo in Metalna, tovarna za investicijsko opremo in izvajanje inženiringa v Mariboru. Za rudnik Senovo, ki je bil ustanovljen leta 1904, je leto 1972 nekakšen mejnik, ob katerem se izteka njegova zlasti v zadnjem povojnem obdobju plodna zgodovina, obenem pa je to leto tudi prelomnica iz starega v novo obdobje, ki poteka v znamenju postopne preusmeritve proizvodnje in preučevanje njegovih delavcev iz rudarjev v kovinarje. Za rudnik na Senovem je to boj za ljudi, skrb za njihovo prihodnost, kajti kljub vzornemu poslovanju je ukinitve zaradi usihajočih zalog premoga nekaj neizogibnega. Na pobudo rudnika in najvišjih družbeno-političnih forumov se je Metalna po lastni presoji in tehtnem preudarku odločila, da se pridruži temu boju. Prvi rezultati so bili že vidni. Slovenska industrija je postala bogatejša za moderen obrat serijske proizvodnje, s preučitvijo rudarjev v kovinarje je bil pridobljen močan kader industrijskih delavcev, ki so prinesli v novo delovno skupnost dediščino rudnika: delovno vnemo, discipliniranost, vztrajnost in smisel za vzajemnost, tovarištvo. Ob pridobitvi izkušenj kot sodobnih industrijskih delavcev je sedaj preobrazba dokončana in misel na povratak v jamo je postala mučna. Novi delovni pogoji, nove navade in novo delo, drugačno od tistega v jami, je napravilo nove ljudi: ne boljše, toda drugačne.

Proizvodni prostori Metalne – TOZD Tovarna gradbene opreme Senovo

Drugačne v tem smislu, da so svoje sposobnosti usmerili k nenehnemu strokovnemu izpopolnjevanju, za kar imajo v Metalni, ki je znana ne samo kot tovarna, marveč tudi kot šola dobrih kadrov, vse možnosti. Še tako moderni stroji ne pomenijo mnogo, če jim ne strežejo strokovnjaki, zato je in bo naša poglobljena skrb človek in njegovo znanje. Po pridobitvi osnovnih znanj in temeljitih industrijskih izkušenj dosega tovarna serijske proizvodnje svojo polno zmogljivost in si zagotavlja vse možnosti za nenehno napredovanje ter tako upravičuje zaupanje, ki ga je bila deležna ob izgradnji v obliki vsestranske podpore in razumevanja širše družbene skupnosti.

gradbenih žerjavov in ostale gradbene opreme na leto.

Z izgradnjo proizvodne dvorane pa investicijska dela niso bila zaključena. Tovarno nenehno dograjujemo, da bi dosegli čim boljše produktivnost dela in s tem večjo konkurenčnost tako v jugoslovanskem prostoru kot v tujini. Z lastnimi sredstvi smo dogradili južni del proizvodne dvorane ter tako pridobili 1.320 kvadratnih metrov pokrite površine, ki nam bo služila za razširitev proizvodnje.

V načrtu nadaljnjih investicijskih vlaganj pa imamo podaljšanje proizvodne dvorane na severnem delu za 30 m (1.320 kvadratnih metrov pokrite površine), ureditev skladiščnih prostorov na severnem delu proizvodne

dvorane, namestitve dveh novih mostnih žerjavov v proizvodni dvorani ter ureditev parkirnega prostora zunaj meja tovarniškega objekta.

V letu 1976 je Metalna pričela s proizvodnjo lastnega gradbenega žerjava tipa POHORC 36, ki je skonstruiran na podlagi lastnih dolgoletnih izkušenj pri projektiranju in proizvodnji gradbenih žerjavov, kakor tudi na podlagi želja kupcev, tako da odgovarja s svojo izredno kakovostjo vsem zahtevam sodobnih gradenj. POHORC 36 je v svojem razredu edinstven, ker ima v svoji kategoriji žerjavov največjo mogočno nosilnost. Velika prednost žerjava je, da omogoča enostavno in hitro postavljanje in demontiranje. Tako lahko uvrščamo žerjav v vrsto vrhunskih hitromontažnih žerjavov.

Leta 1977 je tovarna gradbene opreme pričakala s pripravami na uvajanje nove proizvodnje. V proizvodni program gradbenih žerjavov je vključen zopet nov tip žerjava LM 90.1 HC po licenci Libherr (ZRN), ki je po svojih karakteristikah najsodobnejši v družini žerjavov, izdelanih v tovarni na Senovem. Poleg tega načrtuje tovarna proizvodnjo osebnega dvigala OD 1000 za potrebe gradbeništvu, ki je tudi nov uspeh lastne projektive. To je gradbeno osebno in tovorno dvigalo za 12 oseb ali 1000 kg tovora z maksimalno

višino dvigavanja 100 m.

V Metalni – tovarni gradbene opreme Senovo je bilo od nastanka pa do sedaj izdelanih in prodanih preko 550 gradbenih žerjavov na domače in tuje tržišče.

Tako kakor druge gospodarske organizacije nas dogajanja doma in gibanja v svetu silijo, da usmerjamo svoja razmišljanja v prihodnost, pri čemer z zadovoljstvom spoznavamo, da smo z doseženo ravnijo samoupravnih socialističnih družbenih odnosov in razviritvijo proizvodnih sil dobili možnost, da si ne le v republiki Sloveniji, marveč v okviru socialistične Jugoslavije pogumneje in dolgoročneje zakoličimo pota nadaljnega razvoja in napredka.

Kot smo se leta 1973, še pred sprejemom nove ustave, organizirali kot TOZD, se moramo sedaj čimprej z vso odgovornostjo lotiti poglobljanja samoupravnih odnosov in samoupravne organiziranosti, kot smo to zapisali v zakonu o združenem delu. Dosedanje izkušnje nam kažejo, da samo maksimalno angažiranje vseh delavcev pri upravljanju TOZD in DO lahko privede do še večjih uspehov. Zato moramo razviti take samoupravne odnose, da bomo omogočili pogled, vpliv in odločanje v vse pore našega dela in življenja.

J. KODELJA

Delavci

METALNE
TOZD TOVARNA GRADBENE OPREME, SENOVO
pozdravljamo ob 7. juniju vse delovne ljudi in občane
krške občine

ČESTITAMO JIM ZA LETOŠNJI OBČINSKI PRAZNIK IN ŽELIMO PLODNIH USPEHOV PRI NADALJNJEM RAZVOJU GOSPODARSTVA IN JAVNIH SLUŽB!

slovenija avto

TOZD „Servis Krško“ s servisnimi, tehničnimi in drugimi storitvami za motorna vozila: ZASTAVA–FIAT CIMOS–CITROEN ŠKODA

TOZD „Prodaja na drobno“ – poslovalnica Krško

ČESTITA

ob prazniku občine KRŠKO
vsem svojim cenjenim strankam
in poslovnim partnerjem

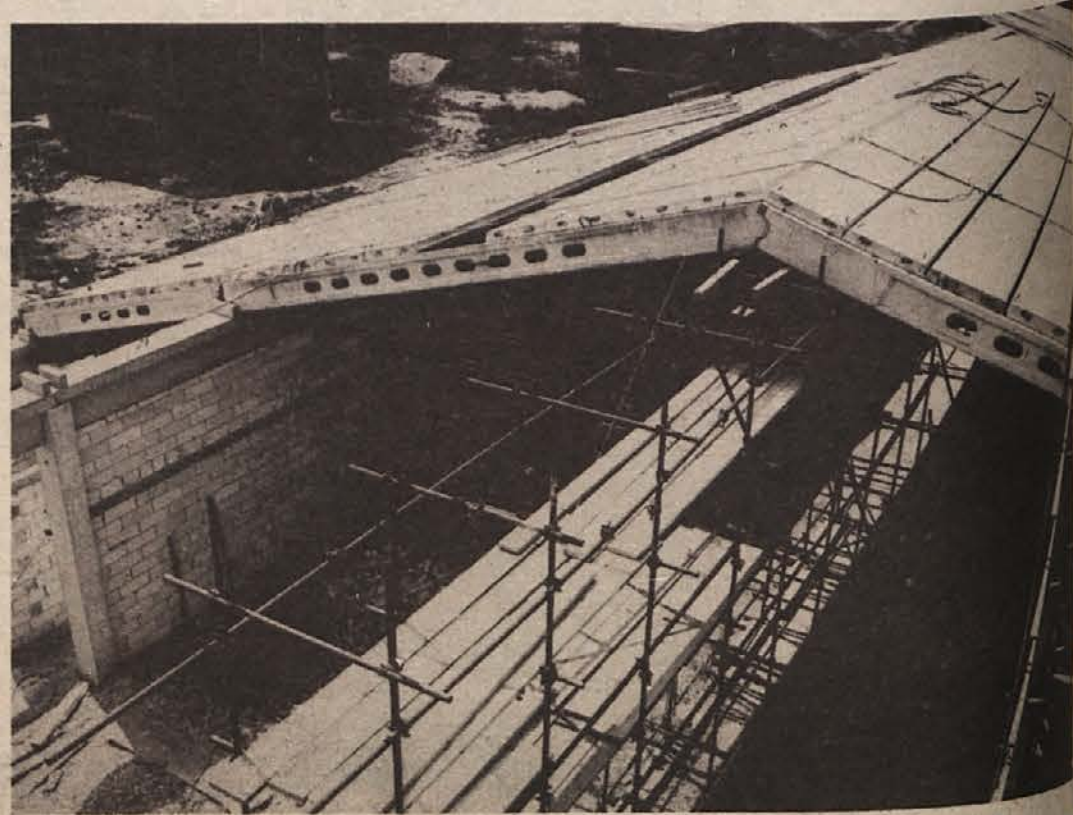
Skica makete novega hotela v Krškem

TURIST HOTEL „SREMIČ“
KRŠKO

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

PIONIR

TOZD „TOGREL“ TOVARNA GRADBENIH ELEMENTOV KRŠKO

GRADNJA MONTAŽNE HALE „TOGREL“ S STREHO NOVEGA TIPA — DVOKAPNICO — V VELIKI GORICI PRI ZAGREBU

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

specializirano
podjetje
za industrijsko
opremo

TOZD OPREMA

Krško, Gasilska 3
Tel. (068) 71-115, telex 33-764

Poslovna enota
Inženirski biro Ljubljana,
Riharjeva 26
Tel. (061) 64-791, telex 31-638

Inženiring za industrijsko opremo:
za površinsko zaščito v industriji,
aparate za razmaščevanje v tri-
in perkloretilenu TRIMATIK,
Tunele za predobdelavo, kabine in
komore za lakiranje vseh vrst.
Konvekcijske in infra peči za
sušenje in pečenje lakov.

Ventilacije v industriji,
odpraševanje in ekshavstiranje
škodljivih par in plinov. Notranji
transport v lakirnicah.
Inženiring opreme za čiščenje
komunalnih in industrijskih odplak.
Inženiring opreme za pripravo
pitne vode.

TOZD IKON

Kostanjevica na Krki, Malence 3
Tel. (068) 85-548

Poslovna enota
Inženirski biro Zagreb, Siget 18
Tel. (041) 526-472

Inženiring pnevmatsko transportnih
naprav za lesno in kovinsko

industrijo, livarstvo in kamnolome,
opremo za kmetijstvo, kleparska
dela.

TOZD STORITVE

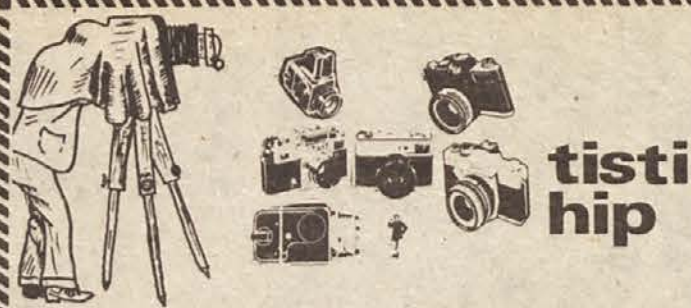
Gasilska 3, Krško
Tel. (068) 71-291

kleparstvo, vodoinstalaterstvo in
toplovoda napeljava,
izdelava odsesovalnih,
prezračevalnih in filterskih naprav
v industriji in družbenih objektih,
stavbno ključavničarstvo,
brušenje, graviranje, rezanje in
prodaja ravnega stekla,

izdelava ogledal in okvirjev,
steklitev objektov z vsemi vrstami
stekla, montaža steklenih vrat
in svetlobnih kupol,
silgarska, pleskarska in fasaderska
dela,
črkoslikarstvo.

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

Prilogo D. L. ob prazniku občine Krško
zbral in uredil: MARKO KLINC
Fotografije: MARKO KLINC

tisti hip

POGOVOR V TROJE — Zaupnemu pogovoru golobov se je pridružil še en pernat sogovornik, za katerega pa ne moremo reči, da sodi prav mednje. Gotovo se širokousti in baha, kot je petelinja navada. Take in podobne asociacije dobi opazovalec fotografije, ki jo je ponesel Janez Papež iz Kočevja. Izbrali smo jo za objavo, ker je zanimiva in ker ob nji lahko namignemo ostalim fotoamaterjem, kako se naj izognejo napaki, kakršno je napravil Papež. Janez je namreč izbral napačno osvetlitev. Ker je upošteval svetlobo ozadja, je na negativu izgubil detajle v sencah in namesto lepo izrisanih ptic iz filma izvel skoraj samo silhuete. V takem primeru bi moral svetlobno vrednost, ki jo je dobil pri merjenju svetlobe neba, zmanjšati za dve stopnji.

Iz ostalih poslanih fotografij je razvidno, da Janeza Papeža močno zanima živalski svet. To je zelo hvaležen predmet fotografije, vendar zahteva veliko znanja.

DOLENJSKI LIST

● pred 20 leti ●

Cigani ne uživajo ugleda

CIGANI NA DOLENJSKEM na splošno ne uživajo ugleda. Vse preveč so na glasu kot prijatelji drobnih premičnin, kot klateži in delomrzneži, ki radi tudi vlomijo, če nanese priložnost, kmetje pa se nenehno pritožujejo, da delajo Cigani okoli svojih taborišč precej škode, ko sekajo drevje, krmijo konjičke s tujim senom ali s pašo po poljih in travnikih in podobno. In res so Cigani vse prepogostokrat na zatožnih klopek okrajnega in okrožnega sodišča v Novem mestu, pred sodniki za prekrške zaradi pretepov in javnega nerada, da ne omenimo še kakšnega odgriznjene nosa ali nevarnega vbdljaja s pipcem, s čemer od časa do časa zaposlujejo kirurže v novomeški bolnišnici.

DELEGATI SO MENILI, da bi bilo treba izdajanje obrtnih dovoljenj poenostaviti, zlasti za kritične stroke in uslužnostne obrti. Menili so, da naj bi občine šušmarjem raje izdale dovoljenja za opravljanje obrti, če je za tako obrt krajevna potreba, kot da mu predpišejo simbolični davek.

SKROMNO IN NEOPAZNO se je v zadnjih treh mesecih razvilo v Novem mestu novo podjetje. Mnogi, zlasti obrtniki, so opazili njegove izdelke prej kot pa podjetje samo, ki se je skrilo v dva skromna prostorčka v Kandiji. Njegova električna spajkala in brzokuhalniki so prišli na trg v škatlah z rdečimi etiketami in z napisom ELA.

TATVINA JE NEGATIVEN družben pojav, je bolezen posameznikov, ki so ji zapadli iz enega ali drugega razloga, večkrat ne samo po svoji krivdi. Za preganjanje te bolezni pa niso odgovorni samo organi Tajništva za notranje zadeve in sodišča, pač pa mi vsi. Ravno pravilno zavarovanje lastnine je eden izmed zelo uspešnih ukrepov za zmanjšanje tatvin.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 29. maja 1957)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Odstraniti vzrok ljudske razdraženosti

(Velika) in občna nezadovoljnost škoduje v prvi vrsti ugledu oblasti, in slo. Vlada je po tem takem moralno obvezana, da odstrani vzrok ljudske razdraženosti in dovoli posojila. Vlada bi morala vendar še vesela biti, da so ljudje dobili pogum za ponovitev vinogradov, saj bode imela korist od tega i država sama (zemljiški in vztitinski davek od vinogradov in od vina, večji konsum tobaka, soli, piva itd. Če si vinogradniki zopet opomorejo). Opmniti pa je treba, da so v pretečenem letu še druge nezgode poostrele itak slabe gospodarske razmere v nekaterih občinah, brezprimerno grozna toča je vničila polja in nove trtine nasade, ki so bili napravljeni skrajnim trudom in večine izposojenim denarjem.

(Grško-turška) vojna se še nadaljuje. Dogovori o pogajanju se že vrše, in prej ali slej se bo sklenil mir, pa le pod pogojem, ako grška vlada izjavi, da se bo ravnala brez ugovora po

PO SVETU OKOLI

APETIT — V Avstraliji so zdravniki proučili primer neke 35-letne medicinske sestre, kate najljubša jed je bil papir. Ta veliki apetit je dobila že kot dekle, saj je v šoli pospravila kar po nekaj kosov papirja na dan, od časa do časa pa je požrla še kakšen list iz očetovega časopisa. Z leti je lakota po papirju rasla, hkrati pa si je sestra izboljšala okus; posledje je najraje jedla menice, namesto časopisnega papirja pa revijski. Zdaj se je te bolezni odvadila — če doma od časa do časa le ne pogoltne kakšnega lepega romana.

ODKRITJE — Zdaj pa končno zagotovo vemo: moški, ki nosi kravato, ima več uspeha pri ženskah, lažje najde dobro službo, hitreje napreduje. To so neizpodbitna odkritja zahodno-nemškega združenja — proizvajalcev kravat.

UČITELJEV GREH — Sodišče švicarskega kantona Valis je obsodilo nekega učitelja na tri mesece zopora zaradi opolzkih spisov. Te tri mesece so svojemu učitelju priskrbeli njegovi učenci. Nekega dne so ga obiskali in v njegovi sobi videli nekaj izvodov revije Playboy in Lui. To je bilo dovolj!

AMERIŠKI JANEZI — Kot je bil še pred časom Janez kar sinonim za Slovenca, tako je še dandanašnji Jim sinonim za Američana. Jimov je v ZDA nekaj milijonov, posebnost med njimi pa so Jimiji Smithi. Vsako leto se jih zbere okrog 600 na letnih konferencah. Kar zamislite si, kako je, ko na konferenci nekdo želi poklicati Jima Smitha, pa jih kar 600 reče: „Prosim?“

DONOSEN POSEL — Taborniki mesta Jackson v ameriški zvezni državi Wyoming so prejšnji mesec pobrali odpadlo rogovje losov. Nabrali so skoraj 2000 kilogramov rogovja in zanj dobili 324 000 dolarjev. Taborniška marljivost bo dokončne sadove obrodila v Hongkongu, kjer bodo iz losovih rogov zvarili afrodisiake za leno kri ostarelih Američanov.

Otroci žrtve pornografije

Spolno zlorabljanje otrok

Pornografska industrija, ki v mnogih deželah ustvarja bajne dobičke, je odkrila novo področje — otročjo pornografijo. Pred nekaj leti so se pojavili prvi magazini in filmi, na katerih se ne deset let stari otroci kažejo svoje spolne organe, se ljubkujejo ali pa imajo celo spolni odnos s sovrstniki. Ti prvi ilegalni magazini so stopili na pot hitrega vzpona. Danes gredo v deželah razvitega sveta, posebno pa v ZDA, odlično v prodajo. Pornografska industrija služi z izrabljanjem otrok milijone dolarjev. Magazine in filme je lahko naročiti ali kupiti, nobenih pravih ovir ni pri širjenju tega zla.

Zrtve tega početja so seveda otroci. Pornografi iščejo modele na ulicah velikih mest, na postajah in celo v družinah. Otroci so pripravljani pozirati ali odigrati spolni odnos s sovrstniki ali odraslimi včasih tudi za sladoled, kakor je drastično povedal šef newyorške policije.

Še bolj ostudno je, da so zabeležili več primerov, ko so stariši svoje otroke dobesedno prodali pornografski industriji. Neki oče je dobil 3000 dolarjev s prodajanjem svojega 12-letnega sina. Nekega socialnega delavca so zaprli, ker so odkrili, da prodaja svoje varovanje spridem odraslim možem, slike pa pornografskim revijam. Niso redki primeri, da stariši sami snemajo pornografske filme, v katerih kar sami nastopajo kot spolni partnerji otrok.

Psihiatri opozarjajo na izredno škodljive posledice takega početja, psihologi govore o ustvarjanju novih predmetov izrabljanja, a vsto le počasi giblje ameriško zakonodajo, saj zakoni, ki naj preprečijo najbolj grobo spolno izkoriščanje otrok, šele nastajajo.

Ta navidezni košček ledu je sestavljen iz 99 odstotkov vode, ki jo drži skupaj posebna snov.

Najbolj žejna snov na svetu

Raziskovalci odseka za poljedelstvo ameriške zvezne države Illinois obljublajo kirurgom (naj se še tako čudno sliši), da jim posej ne bo treba za odstranjevanje krvi porabiti gore papirnih ali tkaninskih „pivnikov“. Prav tako ti strokovnjaki ponujajo roko v pomoč gasilecem pri gašenju požarov, čistilcem, smetarjem, različnim panogam industrije in kmetijstva. Vse to z enim samim izumom.

Nedolgo tega so razvili tehnologijo proizvodnje posebne snovi, sestavljene iz rastlinskega škroba in akrilonitrila. Snov ima neverjetno sposobnost vpijanja tekočin. Superpivnik, kakor so poimenovali novi proizvod, lahko absorbira dvatisočkrat več tekočine, kot ima lastne prostornine. Prav ta izredna moč vpijanja tekočin odpira superpivniku vrata uporabnosti na najrazličnejših področjih, kjer je potrebno odstranjevanje ali shranjevanje tekočin.

Izdelovalci menijo, da bo mogoče s superpivnikov mešati različne snovi in tako dobljene sestavine uporabiti za čiščenje in odstranjevanje tekočih odpadkov, za borbo proti požarom, v medicini, z eno besedo — vsepovsod.

Zaenkrat izdelujejo snov v obliki prahu, „filmskih zvitkov“ in nekakšnih brisač.

„Moja sestra bi rada shušjala in zato jaha konja.“
„Kakšen pa je uspeh?“
„Konj je shušal že sedem kilogramov.“

Kdo dobi?

Mišji dol, Tožbanja in Zadnja vas spadajo skupaj, akoravno se drug drugega otepljejo z vsemi štirimi, kajti vaščani vsake od njih imajo druge navade.

Tožbanjci se venomer pripravljajo, tepejo in tožijo na sodni pečat, kjer redijo cel kup jezičnih dohtarjev. Vsak ima vsaj dve tožbi v ognju, ki jih lahko nekaj let pogreva. Enkrat so prepričali zavoljo kokiši, drugič je kdo po nesreči stopil ali zapeljal na sosedovo zemljo ali pa se komu zazdi, da meja ni prava, akoravno jo že nekaj deset let ni nihče premikal.

Cela tri leta so s prstom kazali drug na drugega, čez čigavo zemljo naj pelje cesta, da bi se mogel vsaj zdravnik pripeljati v vas k bolniku, če sami nimajo boljšega prevoza od lastnih nog.

Kako drugačni so vaščani Mišjega dola! Niti malo niso tako bojeviti kot Tožbanjci, kajti vedno le čakajo, da bi od kod kaj dobili. Petkrat

več jih je kot vseh ostalih, pa vendar ne spravijo vkup niti otroškega igrišča. Vodovod jim je preskrbela občina, kanale za gnojnico so dobili pred leti ob novi cesti, ki so jo speljali skozi vas. Povsod drugje pa še danes krepko diši po vaških potih in dvoriščih.

Iz tega blaženega dreveža in lenobe jih je dvignil povzdignjeni glas: „Mišjedolci, kako dopustite, da dajo vse novce za igrišče v Zadnji vasi, nam pa nič?“

Skoraj je bilo tako. Novcev je za igrišča in druge potrebe vedno premalo in vaščani iz Zadnje vasi niso čakali nanje. Mladi in nekaj starih je pljunilo v roke, zgrabilo krampe in lopate ter zavrnilo zemljo. Nakupili so, kar je bilo potrebno, in zdaj imajo igrišče. Novcev jim je kajpak zmanjkalo, zato so jih dobili tudi s tistega kupa, na katerega čaka ves Mišji dol. Menim, da so sli novci v prave roke.

MARTIN KRAPAN

Zadovoljni z malo spolnos

Sadovi antropoloških plemeni dan v Zahodni Iranu, kjer se je poltrepetno zadrževal Karl Heider, antropolog univerze v Južni Karolini, presenetili številne strokovnjake, v prvi vrsti vse tiste, ki ukvarjajo s spolnostjo.

Karl Heider je ugotovil, da plemena Dani držijo izredno spolne abstinence. Mož in ženska imata dve leti zakona in spolnih odnosov. Pri rojstvu vsakega otroka vzdržita spolnih odnosov štiri do šest let. Ob vsaki pripadniki plemena ne predzakonskih spolnih odnosov prav tako ni primerov, čež plot. Raziskovalec je koval, da bo vsled tega več spolnih sprevezanih, posebno homoseksualnih, vendar te ali drugačne

Pripadnika plemena Dani

sprevrženosti Daniji in Heiderja je k temu tega plemena pritegnili den običaj, da nosijo tega plemena na penisu ne podaljške. Ker je gre za posebno spolnosti, ga je raziskovalci močno preučevanje močno preučevali, da so Danoji, no miroljubni, da so vojni in prepričani, da umaknejo, kadar od njih jajo nestrpni. Prav zasledil, razen res redkih maščevalnosti in besed govori močno proti zahodne znanosti o ki v mnogočem Freudovem pojmu enega osnovnih gonil aktivnosti. Daniji, ki po naših spoznanjih spolne abstinence ni, razboriti, ustvarjajo drugih področjih ter še nesrečni, vse to je, kot da jih gojenje poljedelstvo povsem ta.

Heider je odkril, da spolno abstinenco plemeljuje v zapovedih duhov.

Miki Muster
Janez Trnov

Ista skupina pripeljala v selišče nazaj do reke. Sprva sledila sta Bojan in nosili živila, ki jama janski poglavar. Kalkal sem in tja, od poti v goščavo in živali.

POTA IN STRA § VIOPOTA

Dežurni poročajo

KJE JE FIČKO? — Alojzu Puhanu iz Podturna je 22. maja zvečer nekdo odpeljal osebni avto Z-750, ki ga je lastnik parkiral v Dol. Toplicah. Kdo se je odpeljal, še ugotavljajo.

SPET GOREČ AVTO — 23. maja popoldne je opazil Ivan Mlinar iz Dol. Toplice, voznik pri Cestnem podjetju Novo mesto, da se iz tovornjaka kadi. Čez Gorjance je vozil asfalt proti Beli krajini. Pri Vahti se je izpod pokrova motorja začelo kaditi, zato je ustavil. Motor je že zagorel. Voznik je sam začel gasiti z aparatom, vendar ognju ni bil kos. Na pomoč so prišli še novomeški gasilci, ki so požar ugasili, vendar je nastala velika škoda.

GOSTJE SO BEŽALI — 23. maja zvečer je 26-letni Anton Hudorovac iz Šmihela uprizoril v hotelu Metropol pravi divjaški ples. Vinjen je prišel v lokal, razbijal steklenino in se tako obnašal, da so gostje bežali iz lokala. Miličniki so razgrajčajo odpeljali do iztreznitve, moral pa bo še pred sodnika za prekrške.

DENAR STA TAKOJ ZAPRAVILA — V noči na 24. maj je bilo vlonjeno v Kino Trebnje. Dva mladoletnika sta v poslopje zlezla skozi okno in odnesla pisalni stroj, električno peč, mikrofoni, žige in reklamni material. Našla sta tudi 400 din. Ukradene predmete sta nesa v bližnji mladinski ples, kjer so jih kriminalisti našli, denar pa sta zapravila že naslednji dopoldan, še preden so ju odkrili.

NAŠLI RAZBITEGA — 23. maja zvečer je nekdo odpeljal fička Francu Sajetu iz Novoga mesta. Avto je stal v Stopičah, pozneje pa so ga našli v Črmošnjicah. Bil je razbit! Dejanja je osumljen M. K.

KRAJA CEVI — Novomeščanu Stobodanu Novakoviču, ki gradi hišo v Ločni, je nekdo v zadnjem tednu iz nedograjene stavbe odnesel 12 železnih cevi za centralno gretje, vrednih 1.200 dinarjev.

OBISK NA FARMI — Vlomilec je 29. maja obiskal perutninarsko farmo v Martinji vasi, kjer je okrog 6.000 kokoši. Koliko jih je odnesel, še ni znano, kaže pa, da jih je nekaj končalo v loncih.

POŠKODOVAN PRI RAZKLADANJU

26. maja okrog poldneva se je pri tovarni Beti hudo poškodoval Alojz Verhovec, avtoprevoznik iz Trebnje. Pripeljal je na tovornjaku železno konstrukcijo, pri razkladanju pa se je tovor razvezal in kosci so padli na tla. Zelezo je zadelo Verhovca v roko, nogo in glavo, tako da so ga hudo poškodovanega odpeljali v novomeško bolnišnico.

V enem zadnjih sestavkov smo z vodilnima načeloma solidarnosti in največje varnosti v prometu želeli prikazati pravilno vedenje v prometu. Danes pa si oglejmo praktičen primer.

Eden od treh otrok, ki so se naslanjali na ograjo mostu in gledali v vodo ter se igrali z metanjem kamnov v vodo, je stekel čez most v trenutku, ko je po mostu pripeljal avtomobil; ta je otroka zadel in prevozil; otrok

ZGODI SE NEKAJKRAT NA DAN — Gradnja sodobne ceste Novo mesto-Dol. Toplice (že poteka s polno paro) ni potrebna le iz turističnega vidika, marveč tudi zaradi odprave ozkega grla pri železniških zapornicah pri kandidski postaji. Avtomobili čakajo pred zapornicami kar naprej, s tem pa se tudi ustvarjajo kolone. (Foto: R. Bačer)

Kam so izginjali svetniki?

Trgovski poslovođa je bil zbiratelj starin, ki pa niso bile namenjene le ljubiteljski dejavnosti — Izginule kipe svetnikov do našli pri njem

„Čez sedem let vse na dan pride“, pravi pregovor, tokrat pa je še malo prej. Za vlome v kapelice in cerkve v letu 1971 so storilci šele zdaj dajali odgovor pred novomeškim okrožnim sodiščem.

Na zatožni klopi so se znašli trije Sevnici: 27-letni Franc Jazbar, 28-letni Marjan Jazbinšek in 30-letni Marjan Simončič ter 37-letni Anton Höring iz Brežic in Bruno Bregar, 32-letni trgovski poslovođa iz Ljubljane. Slednji je bil pobudnik in duša vsega dogajanja.

Bregar je bil namreč strasten zbiratelj starin. Doma pri njem so našli pravcato zbirko starih stvari. V trgovini, kjer je bil poslovođa, sta delala tudi Jazbar in Jazbinšek. Ta dva je Bregar nagovoril, naj po zakonitih krajih jemljeta zanj iz kapelic in cerkva stare kipe in svetnike.

Jazbar je 15. julija 1971 nasilno odprl vaško kapelico v Sp. Pohanci in odnesel kip sv. Jurija in sv. Franciške, za nameček pa še dva angela. Prav takrat je vlomil še v artiško kapelico in tudi iz nje pobral sv. Ano, sv. Jožefa in spet dva angela. V avgustu 1971 se je lotil celo cerkve sv. Roka v Brežicah. Tu je v družbi s Horingom, ki ga je za podvig pridobil sam, odnesel štiri kipe.

Razen dobavljača Jazbarja je imel Bregar še Jazbinska, katerega je prav tako nagovoril h

kraji starin. Ta je junija 1971 v Podgorici pri Sevnici osušil kapelico. Odnesele je dva kipa svetnikov. Kipi, ki so bili po oceni strokovnjaka iz Ljubljane vredni: svetniki okrog 2.500, angeli pa nekaj manj, so se znašli pri Bregarju. Ker je bil Bregar Simončiču dolžan denar, ni pa ga mogel vrniti, mu je zastavil 3 ukradene kipe, ostale pa je hranil doma.

Fantom, ki so šli zanj po kostanj v žerjavico, je Bregar obljubil plačilo, ko bo kipe dober prodal, vendar je samo Jazbarju plačal 900 din, ostalim pa nič. Kipci so bili namreč zaseženi, še preden jih je utegnil vneti zbiratelj spraviti v promet.

Senat, ki mu je predsedoval Janez Kramarič, je ugotovil, da Simončič ni vedel, da gre za ukradene predmete, zato ga je oprostil obtožbe, medtem ko je ostalim odmeril kazni po zaslugah. Jazbar, Jazbinšek in Höring so odkrito priznali, Bregar pa o napeljevanju ni hotel nič vedeti.

Jazbarju so prisodili 1 leto in 4 mesece zapora, pogojno za dve leti; Höringu 8 mesecev zapora, pogojno za dve leti; Jazbinsku 6 mesecev zapora, pogojno za dve leti. Nepogojno

kateri od otrok naglo stopil ali stekel na cesto. Zato bi voznik moral svoje postopanje prilagoditi takšni situaciji. To pomeni, da bi moral zmanjšati hitrost vožnje in z zvočnim signalom pravočasno opozoriti otroka na prihod svojega vozila, torej s takšne razdalje in pri takšni hitrosti dati zvočni signal, da bi lahko ugotovil reakcijo otroka in da bi imel možnosti in čas, da adekvatno reagira z vožnjo na

pričakuje.

V zmoti je bil voznik, ki se je v konkretnem primeru zagovarjal, da otrok, ki niso hodili po mostu, pač pa so stali ob ograji, ni mogoče smatrati za udeležence v prometu. Nasprotno, za prometnega udeleženca se šteje oseba, ki se nahaja na javni prometni površini ne glede na to; ali se v kritičnem trenutku premika ali ne.

Naj iz tega zaključimo: Voz-

njihovo reakcijo. Številni predpisi zahtevajo od voznika skrajno pazljivost, da bi se kar najbolj zmanjšala nevarnost ogrožanja drugih oseb in njihovega življenja. Zato mora voznik način vožnje prilagajati prometnim okoliščinam, da lahko ukrene vse, kar je potrebno, da se izogne nevarnosti, ki jo v konkretnih okoliščinah pričakuje, in zato predvsem tudi hitrost vožnje prilagoditi prometnim okoliščinam tako, da lahko vozilo pravočasno ustavi pred vsako oviro, ki jo lahko

nik motornega vozila je v primeru, ko opazi na mostu (ali tudi ob robu ceste) otroke, ki se igrajo, dolžan opozoriti jih z zvočnim signalom na prihod svojega vozila, zmanjšati hitrost vožnje, po potrebi pa tudi vozilo ustaviti. Če ne bo ravnal tako, bo njegova vožnja protipredpisna. Za prometnega udeleženca se šteje vsaka oseba, ki se nahaja na javni prometni površini ne glede na to, ali se v kritičnem trenutku premika.

JANEZ KRAMARIC

Pešec - udeleženec v prometu

je zaradi zadobljenih poškodb takoj umrl.

Voznik avtomobila, ki je videl otroke na mostu, je bil dolžan z zvočnim signalom opozoriti jih na vozilo, ko je videl, da otroci niso zaznali prihoda njegovega vozila. Moral je pričakovati kakršnokoli njihov nepreviden postopek, ki odgovarja njihovih starosti, posebno pa še če nenadoma zaslišijo ali opazijo motorno vozilo v svoji bližini. Pri tem je moral pričakovati, posebno še ker je prostor na mostu zožen in omejen, da bo

OPEČEN V GOREČEM AVTU

Franc Kovačič z Debenca je 29. maja popoldne vozil osebni avto od Trebnje proti Mirni. Na Gomili je v ovinku avto zaneslo na bankino, zdrsnil je čez vsek, nakar ga je spet odbilo na cesto. Avto se je pri tem vžgal in je povsem zgorel. Voznik Kovačič je padel iz vozila, njegov sopotnik Alojz Zakrajšek z Vrha nad Mokronogom pa je skozi zadnje steklo hudo opečen zlezal iz gorečega avta. Odpeljali so ga v ljubljansko bolnišnico, kjer pa mu niso mogli več pomagati; še isti večer je poskodbam podlegel. Na pogorelem osebnem avtu „škoda“ je za 30.000 din škode.

Pomotoma spila strup

Namesto čaja je pri delu v vinogradu Selakovičeva pomotoma popila koncentrat škropiva za trte in umrla

26. maja zjutraj je v novomeški bolnišnici umrla 74-letna Ana Selakovič iz Drage pri Metliki zaradi zastrupitve s koncentratom škropiva za trte. Tako se glasi uradni izvid. Do zastrupitve je prišlo pomotoma. Selakovičeva je od lanske jeseni živela pri hčerki Boži, poročeni v Družinski vasi. Dan pred smrtjo je v

Kljub podpisu ne drži

Nezakonito je sklicevati se na akt, ki ga ni, zato je sodišče združenega dela odločilo delavki v prid

Kaj je šteti za poizkusno delo in kako mora biti delavec z njim seznanjen, lahko izvemo iz primera Milice Maletič iz Novoga mesta, ki je zahtevala presojo sodišča združenega dela. Delavski svet TOZD stilnega pohištva v Straži ji je januarja letos sporočil, da ji preneha lastnost delavke v združenem delu, češ da poizkusne dobe ni opravila s pozitivno oceno.

vinogradu skupaj z zetom in možem Petrom Selakovičem okopavala. Ker ni pila niti vina ne piva, so zanjo prinesli s seboj steklenico čaja. Pijačo so imeli v travi ob baraki, blizu pa so bile tudi steklenice s škropivom.

Popoldne okrog 18. ure je Selakovičeva hotela piti, pri tem pa je pomotoma odprla steklenico škropiva in srknila iz nje požirek. Takoj je opazila zmotu. Domači so ji dali nato piti slano vodo in mleko, poskrbeli so za takojšen prevoz v bolnišnico, vendar ji tudi tam niso mogli pomagati. Zastrupitev je bila tako huda, da je Selakovičeva naslednje jutro umrla.

TRASA DOBRO NAPREDUJE

Gradnja široke obvoznice iz smeri Ločna-Gotna vas dobro napreduje. Številni gledalci, ki na sprehodih radi ogledujejo kaj in kako se dela, so te dni lahko videli, da so graditelji traso izpeljali že do Zabeje vasi. Buldožerji in drugi stroji rijejo zemljo že od Zabeje vasi proti Gotni vasi. Teren je bil zelo nevhvaležen, saj so morali na nekaj krajih kopati v živo skalo. Graditelji hitijo, da bi do roka - jeseni - izpolnili obveznost in cesto predali namenu.

ŠTIRJE RANJENI PRI JALOVCU

30. maja ob 7.45 se je blizu Sevnice zaradi prehitre vožnje zgodila nesreča, ki je tejala 4 poškodbe. Iz Trebnje proti Sevnici je vozil osebni avto Jože Knez iz Kmetlja. Pridrvel je po cesti, nasproti pa je prihajal tovornjak, zato je Knez sunkovito zaviral. Ob tem ga je zaneslo čez cestni nasip in se je prevrnil na streho. Pri nesreči so bili ranjeni voznik in trije potniki: Jože Junter iz Vrha, Edi Starina iz Kmetlja in mladoletna Andreja Gorenc.

KRONIKA NESREČ

LOKVICA: TRČIL V JABLANO — 23. junija zjutraj je Marjan Košak iz Drame pri Sentjerneju vozil osebni avto proti Metliki. Pri Lokvici je zapeljal preveč v desno, zdrknil s ceste in trčil v jablano. Voznika so ranjenega prepeljali v bolnišnico, gmotne škode pa je za okrog 20.000 dinarjev.

LOČNA: OTROK V KRIŽIŠČU — 24. maja dopoldne je Novomeščan Marjan Godler vozil osebni avto od Mačkova proti mestu. V Ločni, kjer je križišče s cesto proti pekarni, je nenkrat pritekel na cesto 4-letni Joško Zarabec iz Ločne 9. Kljub zaviranju avtomobilist trčenja ni mogel preprečiti. Dečka je takoj nato odpeljal v bolnišnico, kjer pa so ugotovili le nekaj odrgnin.

KANDIJA: ZAPRL PREDNOSTNO SMER — 24. maja zvečer je Alojz Pavček iz Gor. Karteljevega vozil osebni avto po Zagrebški cesti in zapeljal v križišče z Naseljem Majde Silc tako, da je zaprl prednostno smer Kristini Ostrovič iz Novoga mesta, ki je pripeljala z avtom iz nasprotne smeri. Pri trčenju je bilo škode za 8.000 dinarjev.

ČRNOMELJ: NIC NI POGLEDAL — 25. maja dopoldne je Kranjčan Karel Pintar v Črnomlju zapeljal s Trga svobode na prednostno Ulico Staneta Rozmana, da bi se prepičal, če je pot prosta. Ravno takrat pa je pripeljal mimo avtomobilist Franc Strugar iz Črnomlja in vozila sta trčili. Bilo je za 7.000 dinarjev škode.

Maletičeva je dokazovala, da ni bila seznanjena s pogoji poizkusnega dela, da je niso opozarjali na nepravilnosti in da je bila tudi dlje časa v bolnišnici. Predstavniki Novolea pa so predložili sodišču dokaze v svoj prid: podpisano izjavo Maletičeve, da se strinja s pravicami in obveznostmi iz samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. V tem sporazumu je zapisano, da za vsa dela temeljni organizaciji velja poizkusno delo. Povedali so, da predlagateljčino delo spremlja posebna komisija in da negativno ocenila, nakar je delavski svet sprejel že omenjeni sklep.

Senat je ugotovil, da delavec v tretjem gmru TOZD stilnega pohištva Novolea ima samoupravnem sporazumu poizkusno delo omenjeno v 21. in 24. členu, kjer pa tudi piše, da je delavec sprejet na delo na pogoji, ki jih določa splošni akt o sistemizaciji delovnih mest. Ker pa je sodišče nesporno ugotovilo, da tega akta Novolea nima, se tudi ne more sklicevati. Ves postopek ocenjuje vanja je bil brezpredmeten, če se šteje, da poizkusnega delo sploh ni bilo. Tako je nezakonit sklep delavskega sveta o prenehanju lastnosti delavke v združenem delu (po domače postavitve pred vratmi) Po odločbi sodišča združenega dela, ki sicer še ni pravomočna, morajo Maletičevo v petnajstih dneh nazaj na prejšnje delovno mesto.

PREPIR PRI HRAMU

26. maja malo pred 21. uro je 40-letni Pavel Vidovič hudo telesno poškodoval svojega svaka Janka Vidoviča. Oba sta iz Prušnje vasi pri Kostanjevici. Poškodovanega Janka so prepeljali v bolnišnico, kjer pa je čez dva dni umrl. Kot je znano, po prvih podatkih, sta oba Vidoviča ta dan družno zvezala trte v vinogradu v Buzovici, potem pa sta pila

LOČNA: ZARADI VZVRAČNE VOZNE — Franc Veber z Občine je 25. maja popoldne vozil proti mestu domu. V Ločni je opazil, da z dovodne poti pri gostani Kos vrnitvo vozi avto, zato je zaviral. Takrat pa se je vozil zadaj zadel avtomobil, ki ga je voznik Novomeščan Srečko Jerin Aljbinčević vili so, da je vrnitvo vozil Aljbinčević iz Jesih iz Mačkova in da nastalo za 3.000 din škode.

DOBRUŠKA VAS: ZADEL PRI RISTKI V BOLNIŠNICI — 27. maja zvečer je Janez Hren iz Vasi Strmice pri Trebelnem vozil tovornjak proti Zagrebu. Prehitel je motoristko Pavlo Vene iz Strmice, ki pri tem zadel Venetova se je padcu tako poškodoval, da so jo morali odpeljati v bolnišnico.

DOBRUŠKA VAS: ZADEL MINERALNO VODO — 27. maja okrog 2. ure je Anton Kocijan iz Vasi Cikave vozil tovornjak od Zagrebu proti Ljubljani. Pri Dobruški vasi je zapeljal v levo, naproti pa je pripeljal tovornjak Marjan Pintar iz Meglenika. Vozila sta se oprijela tem pa je iz Kocjanovega tovornjaka padel zaboj s steklenicami mineralne vode na avto Zagrebčana Slavka Paušina. Zagrebčan je bil hudo poškodovan, gmotno škodo pa ocenjuje na 33.000 dinarjev.

NOVO MESTO: TRK V KRIŽIŠČU — 27. maja zvečer je Stefan Čar-Ropar iz Regerče vasi vozil avto od kandidskega križišča proti Naselju Majde Silc po prednostno cesti, Sarajevčan Atif Demirovič je pripeljal po Zagrebški cesti in je zaprl pot. Pri trčenju je bilo za 15.000 dinarjev škode.

ČETRTKOV INTERVJU

Lahko bi šli v vsako vas

Ob dejstvu, da je bilo lani odklonjenih za sprejem v vrtec več kot 400 otrok v Novem mestu in da se letos stanje ni spremenilo, so skušali v vzgojno-varstveni ustanovi pomagati starem in otrokom s potujočimi vrtci. Kaj to sploh je in kako so ponujeno roko občani sprejeli, je povedala Majda Jelovšek, pedagoški vodja vzgojno-varstvenih zavodov v Novem mestu.

„S potujočimi vrtci smo hoteli omiliti stisko in rednem otroškim varstvu, posebno še ker so starši odklonjenih otrok v proučevanju pisali, koliko jim je do tega, da bi imel njihov otrok ne le varstvo, marveč tudi strokovno vzgojo. Vsem krajevnim skupnostim, delovnim organizacijam in šolam v občini smo poslali dopis, s katerim smo jim ponudili 60-urni vrtec v njihovem kraju, če le organizirajo bodisi šolske prostore ali pa primerno sobo. Odziv je bil izredno slab. Lani smo imeli potujoči vrtec za 80 otrok le v Novem mestu, v Stopičah in na Dvoru. Poudarim naj še, da smo se take oblike otroškega varstva lotili, kljub temu da sploh ni bilo jasno, kdo bo to financiral, in da nam hudo primanjkuje vzgojiteljic.“

In kje so bile krajevne skupnosti? Saj bi domala vsaka rada imela vrtec v vasi!

„Popoldanski vrtec, ki je dvakrat na teden po tri ure, je za starše dodatno delo. Morali bi otroka pripeljati, ga priti iskat, to pa je mnogim odveč. Čuditi

pa se je posebno krajevnim skupnostim, ki v svojih programih predvidijo vrtec kot nujno obliko vzgojnega dela z otroki, za potujoči vrtec pa jim sploh ni mar. Z malo več dobre volje bi potujoči vrtec lahko dobili malone v vsaki večji vasi.“

— Kaj počno otroci v potujočem vrtcu in kako ocenjujete uspehe takega varstva pri otrokovem razvoju?

„Šestdeseturni program v potujočem vrtcu je usmerjen zlasti v razvoj otrokovega govora in vključevanje v kolektivno delo. Uspehi so očitni, kar so ugotovile posebno tovarišice iz male šole. Z otroki, ki so lani obiskovali potujoči vrtec, ni bilo nobenih težav.“

— Kje trenutno delajo potujoči vrtci in kako kaže s to dejavnostjo v prihodnje?

„Aprila letos smo odprli tri oddelke potujočega vrta v Novem mestu, po en oddelek pa imamo še v Žuzemberku in v Stopičah. Na Otočcu pa imajo cicibanove urice, to je oblika potujočega vrta, ki dela v vasi enkrat na teden po dve uri. V bodoče so potujoči vrtci zajeti v rednem srednjeročnem programu otroškega varstva, in sicer kot stalna oblika dela z vsemi otroki od 5. do 7. leta. Zanje je predviden 80-urni program potujočega varstva, ki se bo začel septembra s šolskim letom in bo trajal vse leto kot pouk na šolah. Kajpak, če bo ta program sprejet, če se bodo zanj odločili v združenem delu.“

— Koliko morajo za potujoči vrtec prispevati starši in kdo financira zdaj to dejavnost?

„Starši plačujejo za ves čas 60-urnega pouka po 100 dinarjev, kolikor znašajo stroški za malico. Tudi v bodoče ne bo drugače. Zdaj sta vzgojno delo in druge stroške financirala izobraževalna skupnost in skupnost otroškega varstva, vendar je bilo to financiranje ad hoc. Za primer povem, da smo letos 11. aprila začeli s potujočimi vrtci, teden dni prej pa sploh še nismo vedeli, kdo bo to plačal. Z novim programom pa bo financiranje potujočih vrtev teko redno kot ostalo vzgojno-varstveno delo. Če bo program sprejet...“

RIA BACER

RIA BACER

MALI SLATNIK: SLAVNOST V GOZDIČKU

V nedeljo, 29. maja popoldne, so krajanje Malega Slatnika počastili jubileje predsednika Tita in partije s proslavo, prirejeno v vaškem gozdičku. Kot slavnostni govornik je nastopil domačin in starešina JLA Ljotić Hren, kulturni program pa so prispevali šolarji, mladina in folklorna skupina iz Novega mesta. Se dolgo popoldne je po programu odmevala vesela glasba, ker je mladina organizirala veselico.

LEP KRAJEVNI PRAZNIK: Za nedeljsko slavo Škocjana je bilo vreme kot naročeno. Proslava na prostem, s katero so počastili tudi jubileje partije in Tita, je privabila številne krajanje in goste. Posnetek: med uvodnim govorom Tineta Tomšiča. (Foto: R. Bačer)

SPORAZUM JE BIL DOSEŽEN

s. Pretekli četrtek so se sešli prebivalci Prisojne poti v Novem mestu in dela Cankarjeve ulice — vsi iz krajevne skupnosti Mestne njive — da bi se dogovorili o urejanju obel cest. Na Prisojni poti je vrsta hiš, do katerih se z vozili težko pride, in se to le v eno smer, Cankarjeva pa je kot eno starejših mestnih naselij že vsa povojna leta brez kanalizacije in asfalta. Zmenili so se, da bodo lastniki parcel iz Cankarjeve, ki mejijo na Prisojno pot, podarili del svojega večji del nekoristnega zemljišča za razširitev in modernizacijo poti. Hkrati pa bi radi prebivalci Cankarjeve urejali kanalizacijo in svojo cesto. Ljudje so pripravljivi tudi sami prispevati denar in udarniško delati, samo da bi bile zanje najbolj pereče zadeve urejene.

Ne sme biti le formalnost

Pred delavce je potrebno priti s čistimi kartami in jim pregledno prikazati obveznosti, preden se bodo odločili za samoupravne sporazume

27. maja so se na posvetu, ki ga je sklical koordinacijski odbor za planiranje pri SZDL in sindikatih, dogovorili za tritedensko akcijo, med katero mora biti končano dogovarjanje med združenim delom in samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Gre za sprejem srednjeročnih načrtov v družbenih dejavnostih.

Dogovarjanje o tem se je začelo že sredi leta 1974, medtem pa so bila v javni razpravi nova stališča, prišlo je do precejšnjih sprememb, kar vse je privedlo do tega, da so odgovorni in delegati iz delovnih organizacij dobili večkrat nov sveženj gradiva. Čistopis (ki pa tudi ni bil brez hujših napak) je prišel v roke direktorjem, predsednikom delavskih svetov in sindikatov ter vsem drugim komaj dan pred sestankom. Ravno to so nekateri na posvetu kritizirali, češ da vedno kasnim in da mora že biti konec na hitro sklicanim razpravam.

Sklenjeno je bilo, da morajo v delovnih organizacijah za zbere delavcev pripraviti celovit pregled materialnih obveznosti od tistih, ki jih določa zakon, do prostovoljnih, in to od občine do federacije. Zbori delavcev naj bi bili dobro pripravljivi in ne bi smeli izveniti v formalnost pred dviganjem rok. Ob tej priložnosti naj bi delovni ljudje tudi

sno kulturo, socialno skrbstvo in zdravstvo predvidenih nekaj več sredstev kot lani, malo manj pa naj bi dobila izobraževanje in kultura. Pri tem je potrebno poudariti, da gre za financiranje dejavnosti, medtem ko za investicije in dodatne programe teh dejavnosti zbiramo v občini še posebej. Prav to prikazati delavcem na preprost in razumljiv način pa je odgovorna naloga, ki jo je potrebno izpeljati do 14. junija.

Izvršni svet občinske skupščine je sporazume temeljito obravnaval in se zavzema za zmanjšanje obsega programov, obenem pa priporoča iskati rešitve, da bi lahko neokrnjene programe uresničili s cenejšo izvedbo. V novomeški občini so namreč potrebe, prikazane v programih, vedno veliko večje, kot imamo možnost financirati, zato, ker osebni dohodki zaposlenih zaostajajo za okrog 10 odstotkov. Toliko manj je tudi sredstev za kritje vseh ostalih potreb.

Prispevne stopnje za samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti bodo v celoti ostale na lanski ravni 32,81 odst., ker več gospodarstvo nikakor ne bi preneslo, pač pa bo letos prišlo do sprememb v posameznih stopnjah v okviru teh dajatev. Tako je za otroško varstvo, tele-

RIA BACER

Škocjan: temeljni kamen je vzidan

29. maja so v Škocjanu slavili letošnji krajevni praznik, ki ga sicer praznujejo vsako leto 23. maja v spomin na prvi napad na italijansko postojanko na ta dan v letu 1941. Tokrat so zraven stare šole postavili oder, na katerem je domače kulturno društvo izvajalo spored, kot govornika pa sta nastopila Tine Tomšič, predsednik krajevne skupnosti, in Roman Čelesnik, predsednik krajevne organizacije SZDL. Ob tej priložnosti so počastili tudi partijske in Titove obletnice.

Vrhunec je prireditve dosegla z vzidavo temeljnega kamna za novo zdravstveno postajo, ki je kraju najbolj potrebna. Za to gradnjo so krajanje sami že zbrali 700.000 dinarjev z izrednim samopriskom.

V novi stavbi bodo pritični prostori namenjeni zdravstvu, v prvem nadstropju pa bodo pisarne krajevne skupnosti in matičnega urada, sejna soba in knjižnica.

Predračun za gradnjo znaša nad 5 milijonov dinarjev, in kot so dejali na tej slovesnosti, Škocjanci računajo, da bo poslopje zgrajeno že v letošnjem letu.

URŠNA SELA: REFERENDUM USPEL

Od 412 volilnih upravičencev v krajevni skupnosti Uršna sela se je minulega referenduma za samopriskpek udeležilo 89,81 odst. volilcev (370), za uvedbo samopriskpeva pa se jih je odločilo 308 ali 74,76 odst. Proti je glasovalo 62 volilcev. Tako bodo zaposleni v prihodnjih dveh letih od osebnega dohodka plačevali po 2 odstotka, kmetje in obrtniki pa 4 odstotka.

Čez 700 hektarov zemlje ni obdelane

Po dobrih dveh letih delovanja kmetijske zemljiške skupnosti lahko ugotovimo, da je bilo narejenega precej — Prvenstvena naloga pa še ostaja: izdelava prostorskega kmetijskega plana

Precej več reda pri kmetijskih zemljiških in njihovi uporabi je rezultat dela kmetijske zemljiške skupnosti. Z odlokom so zaščitili 1690 kmetij pred delitvijo ob dedovanju in točno ugotovili, kje v občini in kakšna zemlja ostaja neobdelana.

Kmetije, ki so bile zaščitene z odlokom, so perspektivne in računajo, da bodo lahko gospodarsko napredovale in da bodo trgu dajale več. Tako so prevzemniki teh kmetij po zakonu deležni nekaterih ugodnosti. Sodeležem so dolžni izplačati izvedba te naloge in še na daljši rok. Časa, hkrati pa so začeli izdelovati kmetijski prostorski plan. Potrebnijo zaščitili pred nesmotrnim razparceliranjem. Analize, ki so bile s tem v zvezi, so pokazale, da imamo v občini 716 hektarov neobdelanih. Od tega je v travnikih in 186 hektarov posejanih, v 317 hektarov posejanih v hribovitih predelih, kjer je na posestvih ostajajo ostareli kmetijski zemljiške skupnosti opozornje in krajevne skupnosti, da bi se pogovorili z lastniki.

V letu 1976 so bile zaključene delovne hidromelioracije na 250 hektar-

ih vinograd, pa tudi za gradnjo hiš, zidanic in vikendov bo na razpolago nekaj zemlje. Gre za manjše parcele, ki za kmetijsko proizvodnjo niso interesantne. S tako pridobljenimi sredstvi pa bo kmetijska zemljiška skupnost kupovala zemljišča v območjih, kjer je možno agrarno urejanje. Taka zemljišča bodo namenjena skladi za komasacije.

V vrhu huda konkurenca

Na tekmovanju ekip prve pomoči je po dodatnem delu zmagala ekipa „Dolenjke“

24. maja popoldne je bila telovadnica grnske osnovne šole videti kot vojna ambulanta. Istočasno je več ekip tekmovalo v praktičnem in teoretičnem znanju.

Občinski odbor RK v Novem mestu je skupno s štabom za civilno zaščito organiziral VI. občinsko tekmovanje ekip prve pomoči iz delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. Prijavilo se je 20 ekip, na

tekmovanje pa jih je prišlo 17. Iz delovnih organizacij so poslali svoje zastopstvo: Novoteks in Labod kar dve ekipi, IMV celo štiri, po eno ekipa pa Novoles, tovarna Krka in trgovsko podjetje Dolenjka. Od krajevnih skupnosti pa so se pomerile ekipe iz Novega mesta-center, iz Novega mesta-Majde Šile in iz Gotne vasi. Razen teh so sodelovale tri ekipe občinske specializirane enote za prvo pomoč.

Skoro več kot nastopajočih je bilo gledalcev, tako da je imela prireditev, katere pokrovitelj je bila tovarna Labod, pravo slavnostno vzdušje. Tako so počastili tudi leto obletnic in jubilejev.

Med tekmovalci je mrgolelo zdravnikov, ki so kot vodje ekip ali ocenjevalci in izpraševalci pomagali priti do rezultatov. Izkazalo se je, da sta po 203 točke osvojili kar dve ekipi: ekipa Dolenjke in krajevne skupnosti Gotna vas. Z dodatnim tekmovanjem si je prvo mesto priborila ekipa Dolenjke, ki bo novomeško občino zastopala tudi na republiškem tekmovanju v Celju. Druga je bila ekipa iz Gotne vasi, tretja ekipa iz Novega mesta-Center itd.

JUTRI V POCASTITEV KRVODAJALCEV

v počastitev dneva krvodajalcev, zaključka tedna RK, pomembnih partijskih obletnic in jubilejev tovariša Tita bo občinski odbor Rdečega križa v Novem mestu priredil na večer praznika 3. junija ob 19.30 v novem domu JLA v Novem mestu osrednjo proslavo. Vabljeni!

VEŠČI PROSTOVOLJCI — Ranjenca poviti, nuditi pomoč pri zlomljeni nogi, pokazati precej teoretičnega znanja in še vrsto drugih stvari so morali znati tekmovalci. Spet se je izkazalo, da imamo veliko usposobljenih prostovoljcev za nudenje prve pomoči. Posnetek je z občinskega tekmovanja. (Foto: R. Bačer)

Novomeška kronika

SMEH NAVZLIC DEŽJU — Le dobre pol ure je zadostovalo, da so se obrabi vseh, ki so se v petek popoldne zbrali na novomeški avtobusni postaji, razvedrili, da jim je vsakdanje skrbi zamenjal prešeren smeh. Novomeščane je namreč obiskala „Vesela karavana 7D“ najmlajšega slovenskega tednika s pevcem Ivom Mojerjem in Vinkom Simekom (Jaka Šraufciger). Slednji ni štedil s humorjem in domisljicami, kar je pri vseh, ki so navzlic slabemu vremenu vztrajali do konca, povzročilo vale odobravanja s pripombo, da si takih prireditev želimo še več.

BRESKVE PO 30 DIN — Tudi v ponedeljek je bila ponudba na novomeški tržnici precejšnja. Na stalnih stojnicah so prodajali češnje po 22 din kilogram, breskve po 30, pomaranče po 12 din. Bilo je tudi precej novega krompirja po 12 din kilogram, medtem ko je cena paradizni-ku od prejšnjega tedna padla le za dinar, je bilo v ponedeljek za kilogram potrebno odšteti 38 din. Nadajlje je kilogram paprik veljal 60 din, cvetače in kumar 25, cena jagodam pa je bila med 40 in 50 din za kilogram.

Ena gospa je rekla, da so se na novomeškem komiteju končno spomnili, da v letu partijskih jubilejev tudi sami lahko komu kaj podelijo. Za začetek so podelili enemu od članov izvršnega sveta — kritiko.

Trideseti mejnik je mimo

Šola spodbuja kritičnost in ustvarjalnost mladega rodu, ko sledi novim kašipotom

Vzgojno-izobraževalna dejavnost doživlja globoke spremembe. Učitelji uvajajo nove, sodobnejše oblike in metode dela, da bi mladino čim bolje pripravili na naloge, ki jih bodo prevzemali kot samoupravljalci. Iz številke se sicer ne da razbrati vse, kljub temu pa veliko povedo, zato posredujemo bralcem zanimive rezultate za minulo šolsko leto, ko je zapustila osnovnošolske klopi tridesetgeneracija mladine po osvoboditvi.

Začnimo pri otroškem varstvu, V oddelke vrtcev je bilo vključenih 326 otrok ali 91 več kot prejšnje leto. V krajevnih skupnostih, kjer nimajo organiziranega varstva, pa so bili otroci deležni občasnih obiskov potujočega vrtca.

Osnovno šolo je obiskovalo 2639 učencev. Od tega jih je izdelalo razred 99 odst., kar je lep uspeh. V posebni osnovni šoli je uspešno zaključilo leto 90 odst. učencev.

V primerjavi s prejšnjimi leti se je lani močno znižalo tudi število ponavljalcev, saj jih je bilo vseh skupaj komaj 25, kar ni niti en odstotek. Odličnjakov so našli na vseh šolah 635 ali 24,1 odst., prav dobrih učencev 706 ali 26,7 odst.,

dobrih 896 ali 33,9 odst., zadostnih pa 377 ali 14,3 odst.

Učencem, ki težko sledijo pouku, so učitelji pomagali z dopolnilnimi učnimi urami. Opravili so jih nekaj nad 6600. Povsod so se zadnja leta izredno razmahnila prostovoljne interesne dejavnosti. V njih je sodelovalo več kot 90 odst. šolarjev.

Enoimenski pouk so imeli na Bizeljskem, v Brežicah in v Cerkljah ter v podružničnih šolah v Kapelah in Bušci vasi. V podaljšano bivanje je bilo vključenih 293 učencev.

Malico je prejelo v šoli 2042 otrok, kar je nekaj več kot tri četrtine, kosilo in malico pa 492 učencev ali blizu 19 odst. Med šolarji je tudi veliko vozačev, za katere imajo vpeljano varstvo pred poukom in po njem.

NA DAN MLADOSTI SPREJETI V ZK

Sedemtrideset mladih iz brežiške občine si bo letošnji 25. maj dobro vtisnilo v spomin, saj so jih na ta dan slovesno sprejeli v Zvezo komunistov. Sprejem je bil pri spomeniku v Pišcah, kjer se je predtem odvijal kulturni program, s katerim so počastili partijske obletnice in Titov 85. rojstni dan.

APLAVZ PEVKAM IZ FINSKE

Na četrtkovem koncertu finskega dekliškega pevskega zbora v slavnostni dvorani brežiškega gradu je občinstvo izredno navdušeno sprejelo gostujoče pevke. Dvorana že dolgo ni bila tako polna. Zbor je naslednje jutro nadaljeval pot v Celje, kjer je sodeloval na mednarodnem mladinskem pevskem festivalu, in dobil srebrno plaketo. Na koncertu v Brežicah je nastopil tudi mešani zbor osnovne šole bratov Ribarjev. Brežičani so nato prenočili gostje na svojih domovih.

STANOVANJA, CESTE

Samoupravna stanovanjska skupnost v Brežicah bo letos zgradila 42 družbenih stanovanj za okoli 16 milijonov dinarjev. Razen tega bodo zasebniki letos dokončali 90 stanovanjskih hiš. Med komunalnimi investicijami je pomembna še modernizacija občinskih cest iz samoprispevka. Teh bodo asphaltirali dobrih 22 kilometrov. Urejenih bo tudi več krajevnih poti, ter 1500 metrov kanalizacijskega omrežja za Brežice. Letos bodo gradili tretji zbirnik, za kar so predvideli 2,3 milijona dinarjev. Predvideno je nadaljevanje vodovoda Dečno selo-Globoko in izdelava študije ter projektov za vodovod na Bizeljskem.

V 10 letih 3000 značk

Tekmovanje za bralno značko že deset let utira učencem osnovne šole bratov Ribarjev v Brežicah pot v svet knjige, jim vedno znova odgrinja neznana obzorja preteklosti in sedanosti. Letos so v maju podelili na slovesnosti v prosvetnem domu okoli 316 cicibanovih in Kajuhovih bralnih značk, v minulih desetih letih pa tri tisoč. Mladim bralcem so ob tej priložnosti izročili tudi priznanja, dobitniki zlatih značk pa so prejeli še knjižne nagrade iz bogate ustvarjalnosti Karla Grabeljška.

Iz rok tega pisatelja so učenci prejeli letošnje značke in priznanja. Na srečanje z mladimi je povabila Grabeljška občinska matična knjižnica. Pisatelj se je rad odzval, saj z veseljem obiskuje brežiško občino, kjer je včasih učiteljval.

Za najmarljivejše obiskovalce knjižnih polic je občinska matična knjižnica v Brežicah tokrat pripravila presenečenje: nagradila jih je s knjigami in jih tako še bolj privedla nase.

J. T.

PRAZNIK. Sedmi junij je praznik občine Krško, dan spominov na trpka leta izgnanstva, na srečnih vrtnih, pa tudi dan zmagovalca, praznik napredka in prizadevanj za srečo sedanjih in bodočih rodo Letos se prireditve vrstijo že ves maj. Posvečene so bile partijskim obletnicam in Titovemu rojstnemu dnevu, pa tudi petstoletnici mesta, ki jo bodo še posebej obeležili v septembru. (Foto: Jožica Teppey)

Komu Valvasorjevo medaljo

Letos šest najvišjih občinskih odličij — Slovesna podelitev bo na svečani seji občinske skupščine

Pred vrati je 7. junij, dan slovenskih izgnancev in praznik krške občine. Z njim se bliža trenutek, ko bodo na svečani seji skupščine in družbenopolitičnih organizacij podelili letošnja častna priznanja z medaljo Janeza Vajkarda Valvasorja. Sklep o podelitvi so delegati vseh treh zborov izglasovali na zadnji seji na pobudo izvršnega odbora občinske skupščine SZDL in predsedstva skupščine.

Med kolektivnimi dobitniki častnega priznanja so letos: Rudnik rjavega premoga Senovo, Specializirano podjetje za industrijsko opremo SOP Krško in Kartuzija Pleterje. Najvišje občinsko priznanje bodo tokrat prejeli še trije posamezniki: inž. Franc Kovačič, direktor toz Imperial Krško, Janez Rošker, direktor Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem in magister Vinko Šušterič, direktor razvojnega sektorja v Celozoi.

Rudniku Senovo so namenili priznanje za veliko požrtvovalnost rudarjev v prizadevanjih za boljše življenje v razvojnem in magister Vinko Šušterič, direktor razvojnega sektorja v Celozoi. Rudniku Senovo so namenili priznanje za veliko požrtvovalnost rudarjev v prizadevanjih za boljše življenje v razvojnem in magister Vinko Šušterič, direktor razvojnega sektorja v Celozoi.

Specializirano podjetje za industrijsko opremo, ki se je razvilo iz Splošnega obrtnega podjetja, se je razvijalo in povzpelo pretežno za lastnimi močmi in je osvojilo izdelovanje naprav za čiščenje odpadnih vod, za čiščenje zraka v lesni in metalurški industriji, za zaščito

tičnega delavca, bo dobil najvišje občinsko odličje za zasluge pri utrjevanju samoupravnih odnosov v tovarni in pomemben osebni delež pri uspešno zastavljeni razvojni usmeritvi krške tovarne papirja.

Magistru Vinku Šušteriču iz Celozoi pa so namenili priznanje za njegovo delo in prispevek pri uspešnem razvojnem programu tovarne, za katerega je kot strokovnjak neposredno odgovoren.

MOTENIM OTROKOM VEČJO POZORNOST

Krško „Posebno šolo“ občine, že skupno 95 otrok od prejšnjega osmega razreda. O teh so jih v šolskem letu na novo sprejeli 17. Vodstvo ustanove ugotavlja, da zadnjih letih niso imeli težav pri vključevanju učencev v poklicno primerno njihovim zmogljivostim. Kljub temu pa bi radi, da bi na območju domače občine lahke zagotovili tudi redno poklicno usposabljanje. Tako so že lani pričeli razmišljati o ustanovitvi posebnih učnih delavnic, za katere so ponudila priložnost v starem poslovališču leskoveške osnovne šole. Nalogo so vključili tudi v sedanji srednjeročni program.

Prireditve za praznik

4. junja ob 17. uri — v osnovni šoli Leskovec otvoritev filatelistične razstave;
4. junja ob 18. in 20. uri — v osnovni šoli Leskovec peta posvaka revija pevskih zborov;
5. junja ob 16. uri — na gradu v Brestanici bo koncert moškega pevskega zbora Toneta Okrogarja iz Zagorja ob Savi in moškega pevskega zbora DPD Svoboda iz Brestanice;
6. junja ob 15. uri — na keglišču v Krškem bo kegljaški turnir za pokal občine Krško;
7. junja ob 17. uri — v Delavskem domu v Krškem bo slavnostna seja vseh zborov občinske skupščine, podelitev častnih priznanj z medaljo Janeza Vajkarda Valvasorja in slovesnost ob zaključku del pri gradnji Delavskega doma
8. junja ob 15. uri — v športni dvorani OŠ v Leskovcu bo rokometniški turnir ekip iz Avstrije, Madžarske in občine Krško.

Krške novice

ŠTIRI DNI — Pred tednom dni so se navsezgodaj v Bajino Bašto, pobrateno občino, odpeljali predstavniki krškega „Agrokombinata“ in njihovi kolegi iz Brestanice. S tem so vrtili obisk enake delegacije, ki je lani bila v krški občini. Med štiridnevnim bivanjem so imeli seveda bogat program obiskov, ogledov in pogovorov s tamkajšnjimi kmetijci in družbenopolitičnimi delavci.

DELA NADALJUJEJO — Z otvoritvijo osnovne šole Milke Kerinove v Leskovcu vseh del še niso dokončali. Ta čas nadaljujejo z urejanjem nekaterih igrišč in atletske steze, kmalu pa bodo nadaljevali tudi gradnjo malega zimskega bazena. Ob zaključku celotnega načrta bo krajevna skupnost pa tudi sosednja krška dobila pomemben športno-rekreativni center, ki mu daleč naokrog ne bo enakega.

ZA JUBILEJA — Ob Titovih jubilejih, ki jih te dni slavimo po vsej Jugoslaviji, so se še posebej

izkazali dijaki krškega Solsokega centra. Mimo izredno uspešnega obrambnega dne so po vseh razredih pripravili slavnostne ure, v prvi mladinski sobi pa tudi priložnostno razstavo Titovih zbranih del in knjig, ki prikazujejo njegovo življenje in delo.

OBSEŽNA ŠTEVILKA — V krški tovarni celuloze in papirja so zadržali letošnje 500-letnico mesta in celoti posvetili 500-letnici njegovih pravic. V dokaj zajetni številki o kratko prikazali mestno zgodovino ter vse prireditve in načrte, ki ne bodo skupno z občani uresničeni v jubilejnem letu.

NOVA SIS? — Občinska poštanska skupnost predlaga tri možne rešitve svojega sedanje „pravne stanja, v katerem poslej ne bo mogla poslovati. Njeni samoupravni organi med temi možnostmi poročajo predvsem ustanovitve skupne samoupravne interesne skupnosti za oddih in rekreacijo. Lani člani naj bi postali vsi, ki uporabljajo objekte v Poreču in na Lašunju.

PROSTE SOBOTE ZA GRADITEV TOVARNE

Delovni kolektiv krškega Imperiala je letos sklenil dati zaslužek od desetih sobot za gradnjo oziroma širjenje tovarne. Večina zaposlenih je deset sobot že odslužila.

KRŠKI TEDNIK

BREŽIŠKE VESTI

V KNJIŽNICI — Občinska matična knjižnica v Brežicah ima največ mladih bralcev. (Foto: J. Teppey)

Trebanjski zeleni načrt dozoreva

V soboto pred občinsko skupščino srednjeročni načrt o razvoju kmetijstva v trebanjski občini

Načrt srednjeročnega razvoja kmetijstva v trebanjski občini ima za seboj obsežno javno razpravo na terenu, med družbenopolitičnimi organizacijami in delegati, preden bo prišel kot predlog tudi na sobotno sejo občinske skupščine.

Prvotno gradivo je bilo deležno izčrpne kritike na občinski konferenci ZK (dvoje zasedanj) in občinski konferenci SZDL, tudi med delegati občinske skupščine je že bilo. Na svojih sestankih so ga obravnavali tudi kmetje kooperanti. Sami talni in drugi naravni pogoji niso ravno bleščeči za katerokoli vrsto kmetijske proizvodnje. Dobri del občine spada celo v kraški svet Suhe krajine, drugod se otepajo z zamočvirjenostjo (v dolini Temenice in Mirne). Trenutno si na zemlji reže kruh še 30 odst. prebivalstva, leta 1980 pa naj bi bilo takih le še 26 odst. Temu primerno je tudi upadanje deleža kmetijstva v družbenem proizvodni občine. Še pred dobrimi petimi leti je ta delež znašal 49,4 odst., trenutno znaša samo še 31,8 odst., čeprav se proizvodnja posebno v kooperaciji vztrajno veča. Sama industrija trebanjske manj razvite občine dela namreč zadnja leta velike skoke naprej, zato temu napredku kmetijstvo ni moglo slediti.

Sestavljalci načrta razvoja kmetijstva se zavedajo vseh pomankljivosti, zato predvidevajo vrsto ukrepov, s katerimi želijo utrditi kmetijstvu mesto, ki mu gre. Kmetijska zemljiška skupnost izvaja v sodelovanju s Kmetijskim gospodarstvom Slovenska vas, trebanjsko Kmetijsko zadrugo in kmeti obsežna melioracijska dela v dolini Mirne. V bodoče bodo boljše izkoristili številne stroje tudi z zaokroževanjem zemljišč.

Pomemben premik lahko pomeni še boljša samoupravna organiziranost trebanjske kmetijske zadruge. O tem je bilo še več razprav. Sedaj je predvideno organiziranje v tozd trgovine z vsemi trgovinami, reprodukcijskim materialom, prehrano, tekstilom in mesnicami, eno ali več temeljnih združnih organizacij kooperantov in kmetijske proizvodnje na družbenih zemljiščih ter skupnimi službami.

Dober začetek

Mnogi starejši aktivisti so na občinskem tekmovanju ekip prve pomoči številno udeležbo pripisovali tudi prizadevanjem delu novega referenta za civilno zaščito pri trebanjski občinski upravi Dušanu Mežnaršiču.

Ta je še pred nedavnimi stal za šolskim katedrom v Velikem Gabru. Tam imajo že tako lepe uspehe pri utrjevanju sistema družbene samozasčite in splošnojugskega odpora v krajevni skupnosti, solidarnostnih akcijah za Posočje (dvoje gasilskih društev je poslalo delovni ekipe z vsemi stroji!), letos se je Pohoda ob Zici okupirane Ljubljane udeležila vsa šola in še številni občani povrh.

Mežnaršič se je še noč pred občinskim tekmovanjem v Novem mestu pulil za nove uniforme, ki jih je Novoteks dobil iz svojega tozda v Trebinju. Nikakor ne morejo sešiti dovolj uniform za civilno zaščito, takšno povpraševanje je po njih. Kljub tem težavam je bila večina postrojnih ekip v Trebnjem oblečena prav v te sinje uniforme.

A. Ž.

VEDNO DRAGI GOSTJE — Šentruperški pionirji so se z njim lastnim delovnim poletom vključili v letošnje jugoslovanske pionirske igre. Prirajajo mnogo prisrčnih srečanj, podobno kot je bilo odkritje plošče partizanskemu zdravniku dr. Igorju-Lunačku. Na sliki: prisrčen stisk roke zdravnikovi vdovi, v ozadju stalen obiskovalec trebanjske občine Bogdan Osolnik. (Foto: Železnik)

DOBRO PRIPRAVLJENI — Strokovnemu pogledu zdravnikov na ocenjevanju doslej najštevilnejšega tekmovanja ekip prve pomoči v trebanjski občini ni ušla nobena pomanjkljivost. O napakah so se pogovorili na kraju samem, čeprav je bila pripravljenost ekip nadvse vzorna.

RAZSTAVA O CANKARJU

Komaj so v pretni izbi, sicer namenjeni telovadbi v šentruperški osnovni šoli, umaknili spominsko razstavo o partizanskem zdravniku dr. Igorju Lunačku, že je prizadeveni prof. Jože Zupan v njej razstavil številne fotografije o življenju in delu Ivana Cankarja, ki jo je sem preselil iz Novega mesta. Pohvalna obogatitev pouka ob siceršnji veliki skrbi za poznavanje literarnih umetnin velikega Cankarja.

OKREPLJENE VRSTE

Minuli četrtek so v Trebnjem zaključili 80-urni tečaj prve pomoči, ki so ga v glavnem obiskovali delavci Trima, Tregrada, Tehnike — tozd Industrije gradbene keramike iz Račje-ga sela in občinske posebne enote. Tečaj je izredno prizadevno obiskovalo 16 udeležencev, predavala pa je dr. Marjeta Pavlin. Podoben tečaj se uspešno končuje tudi na Mirni, kjer ga vodi dr. Marjan Pavlin.

TREBANJSKE IVERI

STABILIZACIJSKA SEJA — Delegati vseh treh zborov trebanjske občinske skupščine so se pred časom obvezali, da bo kar največ sklicev sej občinske skupščine na proste sobote. Tako bo tudi s sedanjim sklicem to soboto. Na dnevnem redu skupnega zasedanja vseh zborov je med drugim srednjeročni program razvoja kmetijstva v občini. Delegati vseh treh zborov občinske skupščine se med samo sejo držijo že vzpodbudnega načela za čist zrak — med sejami je namreč prepovedano kaditi!

RESNIČNO PREDNJAČIJO — Na dnevnem redu sobotne seje občinske skupščine je tudi gradivo o organiziranju svetov potrošnikov po krajevnih skupnostih. Sveti potrošnikov naj bi v vsaki krajevni skupnosti najprej na splošno ugotovili, kako je s trgovino v njihovi krajevni skupnosti, kaj imajo in kaj nimajo, med drugim tudi, kako je z rezervnimi deli za tehnične predme-

te in aparate. Znan je npr. ukrep novomeških inšpekcijskih služb, ki so lani za krajši čas celo prepovedali prodajo avtomobila fiat 126 p, ker so kot rezervni deli premogli le tesnilo za glavo motorja. Ob širši budnosti nad delom trgovine, bo mogoče še marsikaj ugotoviti. Že več kot dveletno delo šentruperškega sveta potrošnikov resnično dokazuje prednost v tej organizaciji.

PROGRAM JE VELJAVEN — Delegata zadnjega zasedanja občinske skupščine Jožeta Kocjana iz Velikega Gabra je zanimalo, če je program javnih del krajevnih skupnosti pravno veljaven, ker pred sprejetjem v občinski skupščini ni šel v predhodno javno razpravo. Programi so pravno veljavno sprejeti, ker statut občine ne določa, da bi to gradivo moralo v javno razpravo. Zapletli v zvezi z njim vsekakor potrjujejo, da bi bilo dobro, če bi bil zadnji del v širšo javno razpravo, ne le med delegate pred sprejetjem.

TREBANJSKE NOVICE

V SLOGI JE MOČ — V nedeljo so v čast letošnjim partijskim in Titovim jubilejem v skromni kozjanski vasi Trnovec izročili namenu lepo, novo mlečno zbiralnico, ki so jo zgradili člani te prve mlečne skupnosti v sevniški občini. Na sliki: med govorom Alojza Klenovška. (Foto: Železnik)

Poslej v Sevnici tudi Mercator

Kmetijski kombinat ustregel gospodinjam — Kdaj potrošniški sveti?

Prejšnji teden je v Sevnici pričela poslovati nova Mercatorjeva špecerijska trgovina, trgovina Center sevniskega Kmetijskega kombinata.

Pozornost je vredna izjava direktorja sevniskega kombinata inž. Albi- na Ječelnika ob otvoritvi, da želijo razvijati trgovino v korist kmetijske proizvodnje. Nova špecerijska bo izpolnila svoje poslanstvo, če bo nudila posebno tisto, kar je bilo ob otvoritvi poudarjeno: zelenjavo, meso in mesne izdelke.

V Sevnici poslujeta sedaj torej dve sestavljeni organizaciji združenega dela: celjska Dobrina in ljubljans-

ski Mercator. Konkurenca je za marsikoga zaželena stvar, v naši družbi pa je nepotrebna. Škoda je, ker so v preteklosti propadla občinska prizadevanja za povezovanje znotraj občine. Naj bo volja za sodelovanje med obema še tako dobra, vseeno je na dani, da bi imeli več od vsega predvsem potrošniki, če bi bila mestna trgovina v eni družini, zakaj Sevnica še dolgo ne bo niti Celje, Ljubljana, Zagreb ali

Trst, kamor še vedno hodi nakupovat vse preveč njenih prebivalcev. A. ŽELEZNIK

Posebnež

Delovni ljudje sevniske občine z nekaterimi stvarmi v zgodovini niso imeli posebne sreče, nekaj tudi po svoji krivdi. Tako so bili na znamenitem slovenskem taboru pred dobrim stoletjem odločno proti temu, da bi štajersko mesto povežali s Kranjci z mostom čez Savo. Šele po prvi svetovni vojni je dotodanje brodove zamenjal Jakilov graščinski most, za prehod čezenj pa je bilo treba odšteti mostnino.

Vse kaže, da bo treba nekaj podobnega storiti za pred dvema letoma odprti novi železobetonski most čez Savo v Boštanju. Po odgovoru na delegatsko vprašanje je namreč ta most proglašen za most izven naselja, zato republiška cestna skupnost bojda tudi ni dolžna spraviti elektrike v devet slokih drogov javne razsvetljave, ki so začuda še našli luknjo v tej naložbi republiškega značaja.

Šegavim Sevnčanom ne preostaja drugega, kot da za naslednjega pusta elektrificirajo most. Sala za bivši znameniti A drog je navsezadnje namreč le zalega. Na cestni skupnosti je inšpektor nekatere udaril za epilog celo po žepu!

A. ŽELEZNIK

POSLEJ MLADINKA — Ob dnevu mladosti so v sevniški občini slavnostno sprejeli v članstvo Zveze socialistične mladine 322 učencev 7. razredov osnovnih šol v občini. V Boštanju je članske izkaznice delil predsednik vaše mladinske organizacije Milan Podlipnik. Učenci boštanske osnovne šole so presenetili prosvetne delavce s kulturnim sporedom, ki so ga posebej za to priložnost pripravili sami.

sistema solidarnosti med občinskimi kmetijskimi zemljiškimi skupnostmi v republiki. Vrsta teh skupnosti v bogatejših občinah namreč razpolaga z velikanjskimi sredstvi, medtem, ko v nekaterih občinah, taka je tudi sevniška, zberejo le nekaj starih milijonov. Sevničani se zavzemajo za ustanovitev zveze zemljiških skupnosti, ki bi lahko usklajevala potrebe in načrte po delegatskem načelu.

Sevniški paberki

Ija razstavljene slike v mali vitrini na Glavnem trgu z aktualnimi fotografijami.

NEMOČNI PRED SMRADOM — Krajanje Drožanjske ulice (nekdanja Klavniška) vlagajo za lepši izgled tega predela Sevnice ogromno truda in tudi denarja. Zanimivo bi bilo vedeti, kje so inšpektorji, ki bi bili vsekakor dolžni kaj storiti zoper smrad, ki ga povzročajo odpadke in kosti iz klavnice. Če ne bo reda s tem, krajanje z asfaltom ne bodo mnogo pridobili, le malo hitreje se bodo lahko peljali skozi smrdno pokrajino ob vstopu v to ulico!

15 JUBILANTOV — Kar petnajst članov ZK s 30-letnim partijskim stažem je v soboto prejelo spominsko zlato značko. Med njimi je bil tudi Franc Pipan st. (na sliki)

ZA SOLIDARNOST MED ZEMLJIŠKIMI SKUPNOSTMI

Na seji republiške konference SZDL o kmetijstvu se je predsednik občinske konference SZDL Sevnica Franc Pipan zaval za stališče problemske konference o kmetijstvu v sevniški občini, ki je med drugim razkrila potrebo po ustanovitvi

BO KAJ ZELENJA? — Pred nekaterimi novimi javnimi zgradbami v Sevnici so posadili platane. Ljudje se sprašujejo, ali se bodo odgovorni odločili še za kaj drugega zelenja. Goli asfalt, čeprav še manjka marsikje, ni prav nič prijeten za oko, še manj pa za pljuča.

ZANIMIVA VITRINA — Na parketu doma v Sevnici je na novo posadila vitrina s slikami. Tudi v Sevnici, kljub znanim težavam pri financiranju tehnične kulture v občini, s prednostjo in skrbjo obnovi vedno znova in znova obnovi

SEVNŠKI VESTNIK

Nič ni skrito

Sedaj je v občini 4.000 krav in okrog 500 telic, kar je, kot pravijo strokovnjaki, malo glede na to, kar bi lahko bilo v hlevih spričo razpoložljivih hektarov travnikov. Skoraj osupljive so številke o porastu odkupa mleka v zadnjem desetletju. Leta 1965 so odkupili v občini le 625.892 litrov mleka, predani 3.699.000 litrov, leta 1980 pa naj bi jih že nad 5,5 milijonov litrov. Navsezadnje gradijo v Trebnjem tudi veliko sodobno mlečno zbirnico. Napredek v proizvodnji krompirja je nesporen: leta 1980 naj bi ga pridelali 12.000 ton za trg in 700 ton semenskega. Sedanji hektarski donos 200 centov bo treba povečati vsaj na 300, kar nekateri že dosega-jo.

ZDRAV ROD — Mladi Šentruperčani si pomagajo pri telovadbi kar na bližnjem travniku, čeprav morajo paziti na krtine, seveda le, če je lepo vreme. Sicer se gnetejo v prehodni izbi. Za prihodnje šolske leto se obeta vzporednica za prvi razred. Kdaj bodo v tej nerazviti občini v tem kraju prišli do objubljenih telovadnic? (Foto: Železnik).

Za pošten denar pošteno postrežbo

Šentruperški svet potrošnikov je bil lani edina opora inšpektorjem na vsem Dolenjskem

V običajnem poročilu o delu novomeških medobčinskih inšpektorjev pred delegati na eni nedavnih sej občinske skupščine v Trebnjem je načelnik teh služb pohvalil delo šentruperškega sveta potrošnikov, ki je edini v pokrajini opozoril inšpektorje na pomanjkljivosti v trgovini.

Opozarjati na napake v eni sami želji, da bi bilo zatem bolje, si je kot temeljno nalogo zadal ta svet potrošnikov, ki je prav gotovo edini daleč naokoli. Predsednica sveta, predmetna

učiteljica biologije in kemije Andreja Weisbacherjeva z Mirne, pove to povsem preprosto: „Šentrupert je že sam po sebi tako lep, ljudje so pridni in skrbni, zakaj ne bi storili vsega, da bi bilo res lepo?“

Šentruperški svet potrošnikov je široko zastavljen. Očesom njegovih članov pravzaprav ne bi smela uiti nobena nepravilnost. V svetu je predstavnik vsake vasi z obsežnega območja šentruperške krajevne skupnosti. Kot določa ustava, delujejo

z roko v roki s SZDL in krajevno skupnostjo.

HUDI TRGOVCI

Kljub najboljšim namenom sveta in njegove predsednice je bila že prva akcija kot drežanje v osir. Na sestanku so samo ugotovili nekatero pomanjkljivosti. Zapisnik je romal tudi v roke prizadetih delovnih organizacij, na kraju seveda tudi k inšpektorjem. Znano je, da kritike nihče nima posebno rad,

da pa bo tako hudo, si nihče od članov sveta ni niti mislil. Člani sveta, posebno pa njegova predsednica, so narmed tarča mnogih nizkih udarcev.

Predsednica Weisbacherjeva in člani se tega niso ustrašili. „Danes je v glavnem vse drago, ljudje plačujejo s težko prisluženim denarjem, zakaj ne bi bili tudi dobro in v redu postreženi?“ se sprašuje, kjerkoli je o tem govorila. Trenutno je kljub obilici dela ob koncu šolskega leta sredi priprav za novi sestanek. Nanj bodo vabili vse, tudi predstavnike trgovine.

Šentruperški svet potrošnikov je hvalevreden primer organiziranja potrošnikov.

ALFRED ŽELEZNIK

TREBANJSKE NOVICE

vse o Dolenjski v Dolenjskem listu

Nemirna Mirna praznuje

Pred mirenskim praznikom: zapis spominov aktivista, pokojnega Vladimira Berceta

Ko so bile fašistične sile na vrhu svoje moči, je bila tudi Mirna in njena okolica eno samo bojno žarišče. Pred 35 leti so člani narodne zaščite Mirna in en vod Prekove čete partizanov 4. junija 1942 razdrli železniško progo med Gomilo in Dolom. Tračnice so zmetali pod nasip, zažgali skoraj vse telefonske drogeve, poškodovali železniško postajo in kretnice na Mirni. Z Mirne pa so spustili s polno paro lokomotivo, ki se je pri Dolu zarila v zemljo in prebrnila čez nasip. Če proga ne bi bila poškodovana, bi lokomotiva zdrvela naravnost v Trebnje in bi povzročila Lahom velik strah. Med 4. in 5. junijem so partizani vrgli čez nasip 100 m tračnic pri Rakovniku in uničili telefonske drogeve, 6. junija pa so obstreljevali vlak med postajo Mirna in Rakovnikom. Na Mirni so sneli vse Musolinijeve slike in jih znesli na trg ter zažgali.

V spomin na te dogodke imajo krajinu krajevne skupnosti Mirna 6. junija svoj praznik. Letos bo to praznovanje še bolj svečano. Na ta dan bodo pod gradom odkrili spominsko ploščo; posvečena bo prvemu sestanku mirenskih aktivistov OF, ki je bil septembra 1941. Sestanek je bil sklican na pobudo CK KPS. Poleg mirenskih aktivistov OF so se sestanka udeležili tudi pokojni Tone Tomšič, dr. Jože Rus in Ljubljane pa tudi Jože Borštnar, ki se je takrat največ zadrževal v Morkonogu. Takrat so nam stvari postale mnogo bolj jasne.

Prvi odbor OF na Mirni smo po mojem spominu ustanovili konec septembra 1941. Zbrali smo se v podstrešni sobi pri tov. Riku Kolencu: Riko Kolenc, Franc Lunaček, Jože Zan, Alojz Kustek, Anton Marin (kot edini krščanski socialist) in jaz. Vem, da je bil sekretar odbora Riko Kolenc, jaz pa sem vodil blagajniške posle. Formiranju tega odbora so prisostvovali Milan Dolenc iz Morkonoga in Rudi Avbelj ter Lado Ambrožič od okrožnega odbora OF Novo mesto. Od tlej je potekalo naše delo vse bolj načrtno in organizirano. Navodila smo dobivali iz Morkonoga in iz Novega mesta, kamor sva največkrat odhajala Riko Kolenc in jaz, na naš teren pa je od tam prihajal največkrat Lado Ambrožič, pozneje pa

Takole je pripovedoval:

Na Mirno sem prišel menda julija meseca 1941 s Trebelnega, kjer sem poprej služboval. Vas in vaščane sem dobro poznal, saj sem na Mirni poprej voč let delal kot učitelj in imel mnogo stika s ljudmi, zlasti pri Sokolu. Spominjam se, da je odporiška misel na Mirni zelo zgodaj našla svoje pristaše. Bili smo na Mirni (zlasti v sokolskih vrstah) zelo dovzetni za odpor, vendar z načrtnim in organiziranim delom nismo pričeli do jeseni 1941. Med prvimi, ki sta me seznanila z ustanovitvijo OF, sta bila moj svak Marjan Jenko, ki je včasih prihajal iz Ljubljane na Mirno, in Riko Kolenc, pozneje pa mi je marsikaj zanimivega povedal tudi Franc Lunaček, ki je dobival informacije od svojega brata Pavla.

Dobro se spominjam, da me je v jeseni 1941 neko nedeljo obvestil Riko Kolenc, da bo v mirenskem gradu sestanek nekaterih najzanesljivejših pristašev OF. Tam so se zbrali: Riko Kolenc, Adolf Bulc, Franc Lunaček, Jože Zan, Alojz Kunstek, Polde Jerovšek mlajši in jaz, ne izključujem pa, da je bil še kdo drug od Mirenčanov. Govorili so nam in nam prikazovali potrebo po organiziranem odporu tovariših Tone Tomšič, dr. Jože Rus iz Ljubljane pa tudi Jože Borštnar, ki se je takrat največ zadrževal v Morkonogu. Takrat so nam stvari postale mnogo bolj jasne.

Prvi odbor OF na Mirni smo po mojem spominu ustanovili konec septembra 1941. Zbrali smo se v podstrešni sobi pri tov. Riku Kolencu: Riko Kolenc, Franc Lunaček, Jože Zan, Alojz Kustek, Anton Marin (kot edini krščanski socialist) in jaz. Vem, da je bil sekretar odbora Riko Kolenc, jaz pa sem vodil blagajniške posle. Formiranju tega odbora so prisostvovali Milan Dolenc iz Morkonoga in Rudi Avbelj ter Lado Ambrožič od okrožnega odbora OF Novo mesto. Od tlej je potekalo naše delo vse bolj načrtno in organizirano. Navodila smo dobivali iz Morkonoga in iz Novega mesta, kamor sva največkrat odhajala Riko Kolenc in jaz, na naš teren pa je od tam prihajal največkrat Lado Ambrožič, pozneje pa

nekajkrat tudi Černe-Klemen. Naše delo je bilo največ v tem, da smo širili krog somišljenikov OF, zbirali denar, obleko in orožje, skladiščili na zanesljivih mestih material, organizirali javke za ljudi ipd. Spominjam se tudi, da se je ta prvi odbor OF na Mirni bavil s čisto splošno gospodarskimi vprašanji: organiziral je na primer dobavo mladih prašičev za rejo.

Med ljudmi, ki so že zelo zgodaj predano in požrtvovalno delali za OF na Mirni in v njeni okolici, nikakor ne morem prezreti poleg odbora OF še tovarišev Franca Pirša, Antona Rolih, Janka Kolenc, Staneta Bulca, Staneta Kristofa, Slave Lunarček, Kleonore Penko,

MIRNA: ZBOR AKTIVISTOV IN BORCEV

V nedeljo ob 14. uri bo na Mirni zbor aktivistov podokrožnih odborov OF Trebelno, Mokronog in Trebnje. Pričakujejo, da bo slavnostni govornik tega srečanja v počastitev partijskih in Titovih jubilejev sodnik ustavnega sodišča in mirenski rojak Riko Kolenc odkril spominsko ploščo prvemu odboru OF na Mirni. Ob tej priliko bodo Mirenčani proslavili tudi svoj krajevni praznik, ki se ga bodo kot po navadi udeležili borci domicilnega tretjega bataljona vojske zdrave varnosti.

Pripravljali odbor družbenopolitičnih organizacij trebanjske občine kljub prizadevanjem ni mogel zbrati vseh naslovov članov pododborov OF, prav gotovo vsem tudi niso mogli razposlati osebnih vabil, zato tudi na ta način vabijo vse, da se udeležijo srečanja. Poleg aktivistov OF vabijo na shod vse, ki so med vojno delovali na tem terenu, ne oziraje se na sedanje občinske meje, prav posebno pa še nosilce partizanske spomenice, odposlanca kočevskega zbora, delegate prvega kongresa mladine, delegatke prvega kongresa AFŽ v Dobrniču, člane VOS, narodne zaščite, tehnik, bolnic, učitelje, železničarje, komisarje in komandante komande mesta, delegacije domicilnih odborov Gubčeve brigade, Dolenjskega odreda TV 4 in 5.

V mirenskem domu TVD Partizan bo na dan slavlja delala posebna informativna pisarna, kjer naj se zglasijo vsi borci in aktivisti, ki niso prejeli osebnih vabil. Vabimo vse, da se zborovanja in kulturnega sporeda udeležijo v čim večjem številu.

PRIPRAVLJALNI ODBOR
DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ
OBČINE TREBNJE

Za svatbeno mizo vsi enaki

V nedeljo, 23. maja, se je bolj v zadnjih vrstah udeležencev odkrtilja spominske plošče partizanskemu zdravniku in šentruperškemu rojaku dr. Pavlu Lunačku – Igorju skromno in tiho držal tesar Ivan Vavtar. Kot mnogi iz te krajevne skupnosti in številni gosti od vsepovsod se je tudi on prišel poklonit velikemu rojaku. Tesar Vavtar je imel še poseben razlog; že prej so nam ga izdali šentruperški prosvetni delavci. Ivan se je, ko so se v glavnem že vsi porazgubili po slovesnosti, na bodrenje učiteljev le približal Lunačkovi vdovi in ji stisnil roko.

Z Vavtanjem sta nato skupno obudila spomine na tiste težke, a po svoje tudi lepe čase. Ivan Vavtar, sedaj tesar pri SGP Grosuplje, je bil v partizanih, kakor bi rekli danes, inženirec. Bil je vodja gradbene ekipe. Le tri mesece je bil v Gubčevi brigadi, že so ga pobrali iz brigade in poslali njemu tedaj neznanim nalogam in krajem naproti. Najprej se jim je pot ustavila v Žužemberku, kjer se je brž znašel v skupini 16 podobnih fantov. „Mlajši vodnik je skrbel za gradivo in menažo, delali

samo vse, kar je dišalo po tesarstvu.“ se spominja svoja nadaljnje partizansčine.

Še posebno dobro se mu je vtisnila v spomin 23 metrov dolga in 12 metrov široka baraka v Sredgori pri Kočevju. Tam je bil že vodja gradbene ekipe. Minilo je pičlih 28 dni in se ena partizanska bolnica je bila narejena za ranjence. Baraka v Sredgori je bila tudi poročna dvorana dr. Igorja in Anje. „Klopi in mize smo postavili v obliki podkve, kot je običaj. Ženin in nevesta sta sedela na čelu. Mi smo bili pomešani med zdravnike, sestre in štabovce. Med nobenim ni bilo razlike. Svatba je bila skromna in slavnostna!“

Ivan in tovariši so dobili deset dni nagradnega dopusta. „Bilo je ravno ob koščju. Bili smo z vseh vetrov. Da bi šli domov, je bilo predelež. In marsikje tudi prenevamo. Kaj bi z dopustom leta 1944? Mahnili smo jo v Belo krajino in pomagali ljudem sušiti krmo, vsi do zadnjega.“ To pove tako preprosto, kot bi bilo večkrat in samo po sebi umevno.

ALFRED ŽELEZNIK

SNIDENJE SVATOV — Vdova dr. Igorja, Ana Lunačkova, se je v Šentrupertu rokovala z Ivanom Vavtanjem, ki je med vojno tesal in sestavljal partizanske bolnice, kot si jih je zamislil slavni partizanski zdravnik.

OF Trebnje in me postavila za sekretarja rajonskega odbora OF Mirna. Spominjam se, da so tedaj delali v tem odboru še Alojz Kunstek, Milka Rugelj, Franc Pirš, Anton Rolih, Jože Zakrajšek in Franc Lunaček, morda še kdo drug. Do nemške ofenzive konec oktobra 1943 smo delali v bivši občinski pisarni, med ofenzivo pa na Stari gorji, pozneje pa tudi na Stanu (v hiši Jožeta Goloba) in na Debencu. Po nemški ofenzivi novembra 1943 sta se rajonskega odbora OF Mirna in Šentrupert združila v en rajonski odbor OF. Spominjam se še, da so v tem novem odboru delali še Franc Milavec, postajanačelnik iz Bistrice (menda se je pisal Rutar) in Helena Ivanuš pa morda še nekateri. Sekretar tega združenega odbora je postal Franc Lunaček. Pozneje pa, ko je bil ta premeščen v rajon Dobrnič, je bil sekretar Vekoslav Perpar-Vrbinc. Jaz sem v tem odboru vodil gospodarsko komisijo, pomagala pa sta mi Peter Kump in Tone Černač. Imeli smo mnogo dela, saj smo morali oskrbovati mnogo edinic, največ materiala – hrane pa smo oddajali slovenski centralni vojaški partizanski bolnišnici (SCVPB). Po material – hrano je največkrat prihajal Slavko More, intendant te bolnice. Sedež rajonskega odbora je bil na mnogih krajih (Mirna, Stan, Debenc, Stara gora-Grič) in še morda v kakem drugem kraju.

Novembra 1944 so se rajonski odbori OF Mirna, Dobrnič in Trebnje združili. Sekretar je bil Miha Mirtič; jaz sem bil v tem odboru propagandni referent, člani pa so bili še Milka Rugelj, Lojzka Lekše, Tone Smole, Slavka Kos, Ivanka Rapuš, Angelca Jeršin, Nace Colarič, Ivan Dim, Pavle Miklič, Franc Bončina in neka Tončka in Vida. V tem odboru sem delal le dobrih mesec dni. Po nalogu CK KPS je bila v decembru izvedena popolna mobilizacija vseh moških aktivistov in v rajonskem odboru so ostali le starejši moški, vsi drugi pa smo odšli v partizanske enote.

Kmalu po italijanski okupaciji je italijanska oblast zaradi sodelovanja OF odpuščala iz službe Lunačka in mene, prejemale pa so ustavili tudi Lunačkovi, Bercetovi in Pohovi. Italijani so spomladi 1942 skušali zajeti čimveč učiteljske in mladine v fašistično organizacijo GILL. Na Mirni je bilo učiteljstvo narodno zavedno in se ni podredilo pritisku, klonil je le upravitelj Leopold Komar, ki pa se ostalim ni upal priznati, da je to storil. Prosvetne

delavce je posebej organiziral Edo Hofbek, sol. upravitelj Nemški vasi. K njemu sem bil navodila. Skrivne sestanke pa imeli tudi v Gotni vasi pri Nj. mestu. Tja sva hodila z Mirne, Lunaček in jaz. Organizirali učiteljstvo za odpor proti okupatorju in imeli dokaj lepe uspehe. Šolski upravitelj Koman pa je pomagal OF. Dolder je vodil zbor, zbor, nam je dal na razpoložljivo živiliški kart, kot fašistične otroške kuhinje, ogoljufal Italijane in s tem tudi zgradil čebelnjak na šolskem. Učiteljice, zlasti Lunačkova, so tova in Marinova, so redno mesečne prispevke za OF in imale obliko ter pletle za partizane. Po italijanski kapitulaciji septembra 1943 so nekateri učitelji dobili od okrožnega odbora Novo mesto dekrete kot partizane. Učiteljice: poučevale so čisto partizanskih solah, za kar so občasno denarno materialno moč. Poučevale so, kadar je bilo mogoče, večkrat pa so organizirale pouk kar po vaseh. Lansprež pri Mirni so bile učiteljice, ki so prihajale šolske sestre, ki so prihajale Škofje Loke. Poučevale so predmete nižje gimnazije, kar hodile tudi nekateri partizanski Mirne, ki so pozneje postali dopolnilnim tečajem v Črni učiteljice.

Rad bi povedal še nekaj o organizaciji KP na Mirni. Kakor vem, v stari Jugoslaviji je bilo osnovne organizacije KP na Mirni, bilo pa je nekaj simpatizerjev (npr. Drenik). Po kapitulaciji OF prišel na Mirno organizirani prišel Mirko Rugelj, a je že leta 1943 padel. Mislim, da je bila prva KP na Mirni osnovana oktobra 1943. Mirniški iz podokrožnega komiteta nje, nekako isti čas pa tudi v Trebnju, Alojza Kunstka je bila sekretarja. Prva sekretarka je bila Mirna Rugelj. Kmalu zatem sta bila sekretarja v članstvo OF in sekretarja Jože Zakrajšek. Spomladi 1944 je re druge, nakar je bila ustanovljena še celica KP v Gorenji vasi, sekretar sem postal jaz.

Več ali manj so podobne aktivisti in člani narodne zaščite rajonskih in vaških odborov OF v usodnih dneh NOB na območju občine Trebnje.

PAVLE MILČE

ZASLUŽENA MALICA – Od ranega jutra so Kukarjevi iz Rušetne vasi okopavali pesu na 30 arov veliki njivi ob partizanski magistrali. „Delo je težko in moški se ga raje ognejo, češ da je to naloga žensk,“ je povedala gospodinja pri malici in kratkem počitku.

Kooperanti hočejo odločati

V KZ Črnomelj sedaj ena TZO in dva tozda – Urejeni dohodkovni odnosi in večja socialna varnost kooperantov – Delež in jamstvo za TZO

27. maja so se člani Kmetijske zadruga Črnomelj in 250 zaposlenih na referendumu izrekli za novo organiziranost KZ. Tako je sedaj v KZ ena temeljna združna organizacija, dva tozda: Belsad ter Živina – meso in delovna skupnost skupnih služb.

„Dokončni predlog za tako organiziranost se je izoblikoval v razpravah v posameznih proizvodnih okoliših,“ je povedal direktor kmetijske zadruga inž. Danilo Rus. Priprave pred referendumom so bile kar se da temeljite, saj so bili zbori

zadružnikov na 19 mestih; v večini so bili zelo dobro obiskani, kar kaže, da hočejo kooperanti dejansko odločati o vseh pomembnih zadevah v okviru zadruga.

V temeljni zadržni organizaciji so poleg kooperacije še

Zveze po vsem svetu

V Semiču novi prostori za tehnično kulturo – Najboljši radioklub na Dolenjskem

Prejšnji teden so v bivšem vrtcu odprli prostore za dejavnost tehnične kulture v Semiču; v nedeljo je bila v prenovljenih prostorih razstava, na kateri so radioklub, foto-kino sekcija in modelarski klub predstavili svojo dejavnost.

„Prostore nam je dala Iskra, ki je tudi največ prispevala za ureditev in opremo,“ je povedal Oskar Cas, predsednik semiškega radio-kluba Iskra. „Naša tovarna že ves čas podpira in spodbuja delovanje radio-kluba, sedaj pa je to mentorstvo še razširila; izkazalo se je, da se je precej sedanjih Iskrinih strokovnjakov za študij tehnike navdušilo prav pri delu v radioklubu,“ je nadaljeval Cas.

Semiški radioklub je najuspešnejši tovarstveni klub ne samo v Beli krajini, marveč na Dolenjskem sploh. „Od ustanovitve 1962 do sedaj je radioklub dobil več kot 40 priznanj in diplom na tekmovanjih v domovini in tujini,“ je povedal predsednik. Lani za dan republike je za posebne zasluge pri širjenju tehnične kulture klub dobil bronasto plaketo „Boris Kidrič“, ki jo podeljuje Zveza organizacij za tehnično kulturo Jugoslavije.

„Radioklub ima danes 45 članov, od tega 23 operaterjev z opravljenimi izpiti, med njimi je tudi pet deklet. Do sedaj smo vzpostavili več kot 65.000 zvez po vsem svetu. Tudi na mednarodnih tekmovanjih dosegamo lepe uspehe; lani smo na tekmovanju Venezuela CW zmagali,“ se je pohvalil Cas, sicer vodja črnomaljskega obrata Iskre.

Klub ima kratkovalovno in UKV postajo, člani pa se ukvarjajo tudi s konstruktorstvom. Na otvoritvi no-

vih prostorov je direktor Iskre Jože Kočevar radioklubu podelil dva walkie-talkieja, 12 zaslužnih članom pa so podelili priznanja.

„Dobro sodelujemo s hrvaškimi radioklubi; s klubom iz Velike Gorice smo pripravili jugoslovansko tekmovanje „Pokuplje“. Naš klub je tudi veliko prispeval za zblizanje semiške OŠ in OŠ iz Pokupskega; aprila letos sta šoli pripravili 110-mi-

Oskar Cas: „Novi prostori veliko pomenijo za razvoj tehnične kulture v Semiču.“

nutni program, ki smo ga prenašali preko radijskih valov, prejšnjo nedeljo pa smo tako organizirali srečanje učencev, ki sodelujejo v literarnih krožkih na obeh šolah,“ je našteval Cas.

Radioklub poskrbi tudi za ozvočenje na raznih praznovah v KS Semič.

A. BARTELI

ČRNOMALJSKI DROBIR

JURJEVANJE SE BLIŽA – Kot že trinajst let nazaj, bo tudi letos jurjevanje, največja dolenjska folklorna prireditev, drugo soboto in nedeljo v juniju. Ne samo pripravljali odbor, tudi vse belokranjske folklorne skupine se vestno pripravljajo na to veliko ljudsko slavo, ki se ga vsako leto udeležijo več tisoč gledalcev iz Slovenije in sosednje Hrvaške.

ZANIMANJE ZA NOGOMET – V črnomaljski občini so mesec mladosti počastili tudi z mladinskim turnirjem v malem nogometu. Finalna srečanja so bila za dan mladosti. Prvo mesto je zasedla ekipa mlade reprezentance NK Bela krajina, drugi so bili nogometaši garnizona. 3. mesto so zasedli igralci OO ZSMS IMV, četrto pa OO ZSMS Butoraj.

LEPO VREME IN TRIM – Lepo vreme je v zadnjih dneh zvrabilo ceste mlade in stare kolesarje, ki si tako nabirajo moči za prihodnjo trimsko akcijo „Vsi na kolo za zdravo telo“. Marsikdo raje pusti avto v garaži in si razgiba od „zimskega spanja“ otrdele ude. Rekreatorji se prav radi odpravijo na izlet proti Metliki, kjer je nekatere pogosto videti, kako prislanjajo svoja kolesa okoli vinske kleti. Sicer pa tam točijo tudi sadne sokove.

NOVI MLADINCI – Za dan mladosti, 25. maj, je bila v kulturnem domu slovesnost, na kateri so sprejeli v ZSMS 305 pionirjev, učencev 7. razredov iz vse občine. Ob tej priložnosti je bil bogat kulturni program.

Črnomaljski poročevalec

DELAVNI ZA DAN MLADOSTI

Delavno je proslavilo dan mladosti 28 mladincev, ki so se ta dan udeležili delovne akcije na Lokvah pri Črnomlju. Fantje iz CSS, Belta in Iskre so zlagali material, ki ga je sedem kamionov pripeljalo na Lokve, kjer bo 3. julija osrednja republiška proslava dneva borca. Zložili so celih 70 kubikov oziroma 50 ton lesa. To pa je bila le priprava na 14-dnevno delovno akcijo na Lokvah, kjer bodo od 20. junija naprej urejali prireditveni prostor.

O POVIŠANJU STANARIN

V sredo, 18. maja, je bila v Črnomlju seja skupščine stanovanjske skupnosti. Beseda je tekla o ustanovitvi skupnih služb za samoupravne interesne skupnosti, o odloku o povišanju stanarin ter o odloku o subvencioniranju stanarin. Izvolili so tudi novega tajnika, sedaj je to Ivan Pečnik.

trgovina, skladišče, mehanična delavnica, pospeševalna in kreditno-hranilna služba. „Med TZO in obema tozdoma bodo sedaj vzpostavljene dohodkovni odnosi v duhu zakona o združenem delu. Dohodek od prodaje živine in mesa ter od v Belsadu predelanih povrtnin in sadja se bo preliv nazaj v TZO. Lažje bomo uresničevali skupne programe, saj bo proizvodnja naročena, tržišče zagotovljeno, to pa pomeni za kooperante večjo socialno varnost,“ pravi direktor.

Seveda pomeni taka organiziranost tudi večjo usmerjenost kooperantov (teh je sedaj 840, člani zadruga pa so tudi družinski člani, ki se doma

varjajo s kmetijsko proizvodnjo, vseh je 1970), ki jo je KZ usmerila v izgradnjo Belsada in klavnice; kooperanti bodo pridelovali predvsem mleko, vrtnine in krompir ter pitali govedo od 100 do 220 kg, do 450 kg pa ga bodo spitali v hlevih tozda Živina – meso, katerega dejavnost zajema tudi pridelovanje krme in klavnico. lahko pa bodo kooperanti pitali govedo od 100 do 450 kg.

Kooperanti so se z referendumom izrekli obenem tudi za plačilo deleža in jamstvo za TZO. Kdor bo podpisal samoupravni sporazum o združevanju v TZO, bo plačal 100 dinarjev deleža ter 1000 dinarjev jamstva.

A. B.

Novo razmerje OD

Na začetku aprila so delavci semiške Iskre na referendumu sprejeli novo razmerje med najnižjim in najvišjim osebnim dohodkom. Prej je bilo to razmerje 1:4, razpon OD pa od najnižjih 2.000 dinarjev do največ osem tisočakov, po novem pa velja razmerje 1:5; sedaj je najnižji OD 2.400 dinarjev, najvišji pa 12.000. Za to so se odločili predvsem zato, da bi v Semiču privabili čim več strokovnjakov, saj le tako lahko zagotovijo hitrejši razvoj tovarne, s tem pa tudi višji osebni dohodek vsem zaposlenim. V preteklih desetih letih so v Iskre veliko vlagali v izgradnjo tovarne, njeno razširitev ter ustvarjanje ematerialnih pogojev za delo, v tem času pa je veliko strokovnjakov odšlo prav zaradi nizkih osebnih dohodkov.

NA REFERENDUMU VEČ KOT 12.000 OBČANOV

Volilna komisija ima pred referendumom za uvedbo samopriskupka za financiranje javnih del v občini v letih 1978 – 1982 polne roke dela. Med drugim pripravljajo volilne imenike; pravico do glasovanja na referendumu 19. junija bo imelo okoli 12.500 občanov. Nihče ne dvomi, da bo referendum uspel, in tako se bo v petih letih iz samopriskupka zbralo 32.400.000 dinarjev.

STARI TRG PRAZNUJE

V nedeljo, 5. junija, bodo krajanje KS Stari trg praznovali svoj praznik. Proslava v Starem trgu se bo začela ob 11. uri, govoril pa bo predsednik črnomaljskega izvršnega sveta Jože Vajs. Kulturni program so pripravili domača folklorna skupina, tamburaši in učenci osnovne šole.

V vrtcu zmanjkuje prostora

Lani v metliškem vrtcu prvič niso mogli sprejeti vseh prijavljenih otrok – Čimprej bo treba vrtec razširiti za dva oddelka

Metliški vrtec postaja pretesen. Sedaj ima v njem varstvo 164 otrok, od tega 66 v jaslih; po pedagoških normativih bi jih lahko sprejel največ 132, po prostorninskih normativih pa še precej manj, saj sedaj ne pride v igralnicah niti en kvadratni meter na otroka v starejših skupinah, norma pa je 5,40 m².

„Ko je bil vrtec ustanovljen, je bilo dovolj prostora,“ pravi vodja vrtca Branka Hauptman, „v začetku letošnjega šolskega leta pa smo morali prvič zavrniti nekaj prošelj za sprejem.“ Lani jeseni niso mogli sprejeti treh ali štirih otrok, marca pa so od 14 sprejeli le štiri. „Ze sedaj imamo za jesen 40 pro-

šenj, 20 za jasli in prav toliko za vrtec, prijave pa seveda še prihajajo,“ je kar s strahom povedala Hauptmanova. V naj-

Branka Hauptman: „Prošnje za sprejem prihajajo, prostora je pa toliko kot pred leti.“

boljšem primeru bodo jeseni lahko na novo sprejeli 30 otrok, kolikor jih bo takrat prenehalo hoditi v vrtec.

Prošnje obravnava komisija, v kateri so socialna delavka, patronažna sestra, dve uslužbenki vrtca, ki spada pod OŠ Metlika, ter dve predstavnici „Beti“. „Da bi pripomogli k rešitvi težkega položaja, smo se odločili, da bomo letos naredili izjemo in sprejeli otroke v vrtec

že s 1. julijem. Radi bi tudi preuredili sedanjo pisarno v zaslišni oddelek jasli za 2-letne otroke, vendar vrtec oziroma šola za to nima potrebnega denarja.“

Prav tako bi morali imeti še dve varuški, saj morajo sedaj vzgojiteljice delati več, kot znaša njihova obveznost: namesto 5 ur morajo delati tudi po 9 ur; tudi tu je edina ovira denar. „Vrtec tudi nima hišnika oziroma gospodarja, ki bi skrbel za razna popravila, urejanje igrišča itd.; vsaj za polovični delovni čas bi ga nujno potrebovali, vendar, žal, ni denarja...“ Sedaj je v vrtcu zaposleno 15 ljudi, od tega 4 vzgojiteljice, 4 medicinske sestre, dve varuški.“

V načrtu je, da bi v tem srednjeročnem obdobju povečali vrtec za dva oddelka. Očitno je, da bo treba čimprej začeti, sicer se bo še kdaj ponovil prizor iz prejšnjega tedna, ko je neka ženska, ki ji otrok niso sprejeli v vrtec, ob malčka pripeljala kar k predsedniku občine.

A. BARTELI

HORTIKULTURNIKI NA ČEBINE

Metliško hortikulturno društvo prideja v soboto, 11. junija, izlet po Sloveniji. Med drugim si bodo ogledali steklarstvo v Hrastniku, trbovske elektro, obiskali zgodovinsko Čebine, se ustavili na Trojanah. Čebine, na izleta je 115 dinarjev, s kosilnico pa 165 din. Prijave za izlet sprejemajo do 25. maja, prijavo pa se lahko tudi nečlani.

NA SPREHODU – Tako za otrokovo vzgojo kot za počitnice zaposlenih staršev je veliko vredno, če je otrok v vrtcu. Do sedaj je bilo dovolj prostora, da so lahko sprejeli vse. Kaj pa poslej?

SPREHOD PO METLIKI

V TRGOVINI BETI prodajajo otroške, ženske in moške majice, ki s tiskom na prsih spominjajo na prireditev „Mladost, podaj mi kri-la“, ki je bila posvečena dnevu mladosti in partijskim jubilejem. Z izvirnostjo je prireditev pred hotelom Bela krajina navdušila nad tisoč gledalcev, škoda le, da ni bil nihče sposoben doseči zapore ceste, ampak je promet tekel dalje, kar je jezilo občinstvo, še bolj pa izvajalce.

GRADITELJI HIŠ OBUPURJELO nad kroničnim pomanjkanjem cementa, ki gre v prodajo kot raba zlato, le dobiti ga ni. Tisti, ki so se nekako dotolčki do njega, imajo v vrstu priložnosti za sponso. Dobro srčni posodijo kakšno vrečo, saj tako trenutek zatem kesajo, saj tako ostanejo sami brez osnovnega gradbenega materiala. Pregovor, da je dobrotla sirota, v tem primeru stoodstotno drži.

NA OBČINSKEM KVIZU Tito – revolucija – mir je zmagala ekipa izobraževalnega centra „Beti“. Dekleta so zbrala vse možne točke, drugi pa so bili predstavniki Transportno-gradbenega podjetja. Dvorana doma Partizana je bila do zadnjega kottička polna. Občinska konferenca ZSMS se je izkazala kot odličan organizator, nekoliko zmede je ustvaril le napovedovalec Toni Gašperič, ki je slabo vodil prireditve.

NOVA CESTA, ki poteka za Svetim Rokom, je polna velikih jam. Četudi bi lahko služila za čudovito obvoznico, da se ne bi valili skozi mesto teži tovornjaki, ki uničujejo asfalt, kalijo mir in ogrožajo varnost krajanov. Škoda je, da teče Kopa tako hitro, kajti pretoklo bo preveč kubikov njene čiste vode, preden bo postala zgoraj zapisana zambodresničnost.

starejši, medtem ko mi otroci ne delajo nikakršne škode; otroci znajo ceniti moje delo in občudujejo moj vrt, jaz pa rad nanje prenašam svoje znanje,“ pravi Tomc.

A. BARTELI

metliški tednik

TEMELJNI KAMEN ZA OBRAT – Direktor LIV Postojna Rafael Baraga polaga na proslavi v Osilnici temeljni kamen za bodoči obrat LIV, v katerem bo dobilo zaposlitev okoli 40 moških z osilniškega območja. (Foto: J. Primc)

Temeljni kamen za obrat položen

Zal pa se bo gradnja obrata LIV začela šele septembra – Na proslavi v Osilnici govoril generalpodpolkovnik Jože Ožbolt – Pozdravno pismo tovarišu Titu

Krajevna skupnost Osilnica je letos zelo svečano proslavila svoj krajevni praznik 21. maj in hkrati tudi jubileje ZK in tovariša Tita. Program se je začel z improviziranim napadom na Osilnico, ki je ponazarjal partizanski napad na Sela in Osilnico 21. maja 1942. Takrat napad sicer ni uspel, je pa zelo prestrašil Italijane.

V imenu sveta krajeve skupnosti Osilnica je proslavo začel, pozdravil goste in govoril o pomenu slavnj Alojz Malnar. Za njim je spregovoril generalpodpolkovnik Jože Ožbolt in poudaril bratstvo in enotnost Slovencev in Hrvatov z obeh bregov Kolpe in Čabranke.

V kulturnem delu so nastopili z recitacijami, recitalom in glasbenimi točkami vojniki vojnega pošča 3672 in učenci osnovne šole Osilnica. V imenu vojnega pošča 3672 je podpolkovnik Dušan Ivošević izročil KS Osilnica darilo, umetniško sliko s motivom iz NOB. Predsednik sveta KS Alojz Malnar pa je nato izročil sliko v varstvo predstavnici osnovne šole Osilnica.

Na svečanosti so podelili tudi bronasta priznanja in plakete OF, ki so jih prejeli Slave Ferbežar, Anton Oswald in Jože Zurga. Priznanja sta

PRIZNANJA MENTORJEM – Ob dnevu mladosti je občinsko vodstvo ZSM podelilo priznanja tudi zaslužnim mentorjem. Med dobitniki je Nace Andoljšek (na sliki levo) iz SGP Zidar. (Foto: Primc)

Drobne iz Kočevja

NOČNE POTEPIŃKE – Potepiške mačke so se tako razmnožile, središču mesta. Razkopavajo po mogoče odpadke in njih vlačijo vse po hodnikih, vežah in stopniščih. Nočni ples mačk se prične že v mraku. Stanovalcem ne kaže drugega, ko da to nadlogo sami odpravijo, ljudje mačke, naj jih hranijo, ne pa da jih v nadlogo drugim spuščajo čez noč na prosto. Posebno zbiralnišče potepišnih mačk je dvorišče hiše na Trgu zbora odposlancev št. 49.

UNIČEVALCI PARKA – Ponoči naki višje „živalske“ vrste so v nedeljo ponoči razbili zaščitne ograje lesenega mostu v Gaju in jih zmetali v Rinžo, razbili vhodna vrata na veliki stadion, na tribuni reklamne table in podobno. Kdaj se bo končalo to uničevanje družbene lastnine, ki služi izključno mladim?

KOČEVJSKE NOVICE

21. junija 1977

prejela tudi vaška odbora Papeži in Padovo, ki sta bila po oceni posebne komisije najboljše v tekmovanju za urejanje vasi na območju KS. Priznanja je podelil sekretar KO SZDL Osilnica Franc Volf.

S praznovanja so poslali tovarišu Titu pozdravno pismo. Člani kočevskega društva za vzgojo in varstvo

MLADI KOČEVEC

Te dni je izšla tretja številka Mladega Kočevca, glasila občinske konference ZSM Kočevje. Mladi pišejo v njem o svojem delu, objavljajo pa tudi svoje literarne prispevke. Večji del številke je tokrat posvečen obletnicam ZK in tovariša Tita. Med drugim sta objavljena razgovora s predvojnima komunistoma Marijo Knapič in Alojzjem Komeričkim.

ptic so ob tej priložnosti spustili golobe-pismoonoše.

Na svečanosti sta spregovorila še predstavnika LIV iz Postojne, naj-svečanost trenutak pa je bil, ko je direktor LIV Rafael Baraga položil temeljni kamen za novi obrat LIV v Osilnici, v katerem bo po dograditvi zaposlenih 41 Osilničanov. V njem bodo izdelovali hidravlične nakladalnike. Po zatrditvi direktorja LIV se bo gradnja obrata začela septembra letos.

J. PRIMC

Priznanja mladine

Predsedstvo občinske konference ZSM Kočevje je ob dnevu mladosti podelilo priznanja najbolj delavnim mladincem, mentorjem, osnovnim organizacijam ZSM in drugim, ki so prispevali k uspešnemu delu in organiziranju ZSM. Dobili so jih: najbolj delavni člani organizacije ZSM Vinko Dramac iz OO ZSM Mozelj, Milka Adamič iz OO ZSM Trikon in Vesna-Metelko iz OO ZSM gimnazija; najbolj delovni mentorji organizacij ZSM Vito Savič iz osnovne šole Kočevje, Nace Andoljšek iz podjetja Zidar Kočevje in Nada Vreček iz osnovne šole Trava; OO ZSM, ki so največ prispevale k razvoju in uspešnemu delu ZSM: OO ZSM Trikon, OO ZSM Livold – aktivni Črni potok in OO ZSM Dom Dušana Remiha Kočevje.

Ostali, ki so prispevali k boljšemu delu in organiziranju mladih: Ivan Varga, starešina taborniškega oddelka „Svobodni gozdovi“, Andrej Bončina iz OŠ Kočevje, Jožica Boldan iz OŠ Kočevje, Rudi Orel, bivši predsednik občinske konference ZSM, in kasarna „Mirko Bračić“ iz Ribnice.

Priznanja za uspešno organizacijo kviza „Mladost v pesmi, besedi in spretnosti“ in za organizacijo kviza „Tito-revolucija-mir“ so dobili: Vito Savič iz OŠ Kočevje, Boža Vesel in OŠ Kočevje, Ana Žgajnar iz OŠ Kočevje, OK ZSM Kočevje in OO ZZB Kočevje.

URESNIČEVATI ZZD

Na zadnji seji komiteja ZK Kočevje so razpravljali o uresničenju ustave in zakona o združenem delu na področju pravosodnega sistema ter o nekaterih aktualnih nalogah pri uresničenju zakona o združenem delu. Na dnevnem redu so bila tudi kadrovska vprašanja.

CESTO POPRAVLJAJO

Magistralno cesto Kočevje-Brod na Kolpi, ki je poškodovana zaradi drseče zemlje pri Kaptolu in bivšem tunculu nad Faro, zdaj posepešeno popravljajo. To je tudi potrebno, saj bo kmalu dokončan odsek Brod na Kolpi-Delnice na hrvaški strani in takrat bo tu precej večji promet. Razen tega urejajo občestne robnike med Štalcerji in Livoldom ter opravljajo nekatera druga dela.

Moški peli, ženske kazale obleke

Na treji pevsko-modni reviji so nastopili le moški pevski zbori, oblačila pa so prikazovale manekenke, medtem ko manekenov letos ni bilo

V krajevni skupnosti Dolenja vas pri Ribnici so tik pred dnevom mladosti zelo svečano proslavili jubileje ZK in tovariša Tita. Proslava je bila združena s pevsko-modno revijo in se je udeležilo okoli 800 ljudi. Na njej je najprej spregovoril predsednik občinske konference ZSM Ribnica Albin Mikulič: poudaril je pomen pesmi v današnjem času, posebno pozornost pa je posvetil liku tovariša Tita.

Na reviji so se predstavili pevski zbori iz Dolenje vasi, Zapotoka, Loškega potoka, Sodražice, Sv. Gregorja in Ribnice, ki so peli predvsem partizanske pesmi, pa tudi narodne in umetne. V zaključnem nastopu pa so združeni zbori zapeli „Našo vojsko“ in „Pesem o Titu“.

Posebno pozornost publike je pritegnila modna revija članov kluba mode Sukno Zapuže, ki so prikazovali svoje kreacije za jesen in zimo pa tudi za poletne dni. Prikazali so tudi izdelke Vezenin z Bleda, Almir iz Radovljice in Peka iz Tržiča. Skupno so pokazali okoli 50 kompletov oblačil in obutve. Manekenke Staša, Tatjana, Lenčka, Majda in Nataša so imele veliko

dela, da so razkazale vse ženske modele in nekaj otroških, medtem ko so modni kreatorji Sukna tokrat na moške pozabili. V zabavnem delu programa in med modno revijo je igral ansambel „Bele stene“ z Rakitnice.

J. PRIMC

ZDRUŽENI ZBORI – V zaključnem nastopu pevsko-modne revije v Dolenji vasi, ki je bila 21. maja, so združeni moški pevski zbori iz vse občine zapeli tudi „Pesem o Titu“. Dirigiral je Andrej Petek. (Foto: Primc)

ZELJA: ASFALTNA CESTA

Makadamska cesta iz Sodražice do Loškega potoka v ribniški občini povzroča voznikom precej težav ne le zaradi prahu poleti in snežnih zametov pozimi, ampak še zaradi ovinkov in lukenj oziroma jarkov na cesti. Posebne težave imajo zaradi take, 12 km dolge ceste občani, ki se vozijo na delo proti Ribnici. Tudi proti Cerknici ni cesta nič boljša.

M. G-č

Asfalt skozi Rakitnico

Denar zagotovljen, dela pa bodo končana julija

Dela za asfaltiranje ceste skozi Rakitnico, dolge več kot 2 km, so se začela sredi maja,

končana pa bodo predvidoma sredi julija. Veljala bodo okoli 2 milijona dinarjev, financirana pa bodo iz komunalnega sklada občine Ribnica (1,2 milijona dinarjev), rednega samoprispevka krajeve skupnosti Dolenja vas (400.000 din) in izrednega samoprispevka občanov Rakitnice (370.000 din). Dela izvaja Cestno podjetje Ljubljana, cesta pa bo široka 4,5 m, razen tega bo imela na vsaki strani še po 30 cm bankine.

Podobno so z izrednim samoprispevkom dodatno prispevali za urejanje cest na svojem območju tudi prebivalci Dolenje vasi, vodstvo KS pa upa, da bodo zgledu Dolenjevasčanov in Rakitničanov sledili tudi prebivalci ostalih vasi.

Predstavnik KS France Trdan nam je povedal, da KS sprejeti program redno uresničuje. Asfaltiranje rakitniške ceste je glavno komunalno delo na območju KS letos, medtem ko bo potem na vrsti – verjetno prihodnje leto – cesta Dolenja vas-Blate.

J. P.

TOKRAT LE ZA ŽENSKE – Člani kluba mode Sukno iz Zapuž so na letošnji modni reviji v Dolenji vasi prikazali le modele za ženske, kar pa moških ni posebno motilo. (Foto: J. Primc)

Upokojujencem manjka časa

Prizadevno delajo na raznih področjih in ne le na izključno upokojujenskih

Ribniški upokojujenci so na nedavni letni konferenci ugotovili, da so redno in hitro poravnali obveznosti do društva, da radi sodelujejo v družbenopolitičnih organizacijah, da so uspešno izvedli v svojih vrstah vpis posojila za ceste in da so vedno in povsod pripravljeni fizično in finančno po svojih močeh pomagati v vseh družbeno koristnih akcijah.

S pomočjo republiškega stanovanjskega sklada so upokojujencem priiskrbeli v Ribnici že 12 stanovanj, v Sodražici 5 in v Loškem potoku 4 enosobna stanovanja. Do leta 1980 bodo uredili še 10 stanovanj za upokojujence.

Tajnik je poročal, da so lani izvedli pet društvenih izletov, od teh tri v tujino. Udeležilo se jih je skupno 200 izletnikov, kar je za Ribnico zadovoljivo. V tem letu pa bo največ izletov v počastitev obletnice po domovini. Dogovarjajo se tudi o ustanovitvi pevskega zbora. Nameravajo prirediti še predavanja o čebelarstvu in ročnih delih.

Veliko je želja, žal pa upokojujencem manjka časa za njihovo uresničitev. Tako nekateri menijo, da moramo imeti svoj prapor. Ugotovili so, da so med upokojujenci različni stanovalci, le kmotovi še ni. Tudi te je treba dobiti v društvene vrste, saj dobivajo pokojnine iz istega sklada kot ostali. V razpravi so poveljali prizadevne društvene vodje, prav posebno pa blaginjaka tovariša Logarja, ki že 11 let nesebično in vzorno vodi finančno poslovanje. Med nasvoti in predlogi so se zborovalci dotaknili tudi samoprispevka in zahtevali, da se ob novem referendumu izglasuje za upokojujence 1-odstotni samoprispevek od

pokojujencem, in ne več 2-odstotni. Cene nenehno rastejo, da jih upokojujenci kar težko dohajajo. Pestijo jih razne bolezni, ki zahtevajo zdravljenje in dieto, da morajo res paziti na vsak dinar. Razpravljali so tudi o razstavi na ribniškem festivalu, kjer naj bi jih zastopale ženske z ročnimi deli. Ob koncu je bilo še predavanje o družbeni samozastiti. Stanko Rus, načelnik oddelka za notranje zadeve, je z domačimi besedami razložil pomen in namen družbene zaščite.

V. PREZELJ

ČREPINJE IZ LONČARIJE

PROMETNI ZNAKI – Na Prijateljstvu trgu, ki je najbolj goste naseljeno območje Ribnice in zato tudi zelo prometno, so te dni postavili prometne znake. Tako je poskrbljeno za večjo varnost pešcev pa tudi motoriziranih občanov. Znački so postavljeni na vhodih na trg iz smeri pošte in Inlesa, kjer je promet največji.

DVE ODPOVEDI – V zadnjem trenutku sta bili odpovedani dve prireditvi v domu JLA. Najprej so odpovedali razstavo člani Likovnega kluba iz Ljubljane, nato pa še kulturna skupina tamburašev in pevcev iz Ptuja, ki bi morala imeti koncert. Kot vzroka za odpoved navajajo, da bodo gostovali drugod, ker sta bili ti dve prireditvi prekasno dogovorjeni.

JAVNI NASTOP – Že po običaju ob zaključku vsake šolske sezone

NI DELA ZA MOŠKE

Med malico je videti po Loškem potoku v ribniški občini na cestah veliko belih in modrih ženskih delovnih halj. Za malice v delovnih organizacijah namreč skoraj ni poskrbljeno, čeprav je med zaposlenimi veliko žensk. Dva osrednja problema Loškega potoka sta pomanjkanje delovnih mest za moške in bolj urejena družbena prehrana za zaposlene.

M. G-č

Bratsko trgovanje

Sodelovanje pobratenih krajevnih skupnosti Prokuplje in Kočevje je rodilo prve sadove tudi že na gospodarskem področju (Itas - Fiaz, Tekstilana - Trgopromet). Boljše sodelovanje je možno še na več drugih področjih, v lesni industriji, predvsem pa na področju prehranske industrije, kmetijstva in trgovine.

Tako združuje „Agrokombinat“ iz Prokuplja več podjetij, ki pridelujejo, oziroma proizvajajo vino, žgane pijače, sadne sokove, mineralno vodo, čokolado, ratluk, karamele, sadje, povrtnine itd. Predvsem slovi njihovo vino prokupac, ki je dobilo na mednarodnih sejmih vin, sadnih sokov in žganih pijač v Ljubljani že več najvišjih priznanj. Žal po tem vinu v pobratenu Kočevju zaman sprašuješ.

Nekateri se izgovarjajo, da je do Prokuplja daleč in da se zato nakup v Prokuplju ne izplača, čeprav dobimo v Kočevju vino in sadje celo iz Makedonije, da ne omenjamo Afrike, Azije itd.

Orientalno slaščico „ratluk“ smo še pred nekaj leti lahko vedno kupili v vseh naših trgovinah s prehraninim blagom, zdaj pa je že prava redkost. Prokupske mineralne vode pri nas ne dobimo, čeprav zelo slovi po svoji kakovosti.

Občani Kočevja so gotovo pripravljeni kupovati proizvode iz pobratenih mest, seveda tiste, ki so dobri, pa čeprav bodo morali zaradi večjih prevoznih stroškov za kakšen dinar dražji. Tudi tako se bodo namreč pobrateni obeh mest bolje spoznali. **J. PRIMC**

OB TABORNEM OGNJU - Kočevski taborniki so ob tabornem ognju sprejeli mladince iz Doline. Ob tej priložnosti je gostom spregovoril starešina tabornikov Ivica Varga. (Foto: Primc)

Spet srečanje borcev in mladine

Svečan sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo v zgodivinski Taborski steni

„Zelo razveseljivo je, da je vsako leto več udeležencev na slovesnostih pri Taborski steni, kar dokazuje, da mladina in ostali občani sprejemajo revolucionarne tradicije NOB in ljudske revolucije.“ je na veličastnem srečanju borcev in mladine v Taborski steni 22. maja zapisal predsednik občinske konference SZDL Kočevje Nace Karničnik v knjigo spominov osnovne šole Vas-Fara.

Ta dan se je zbralo pri piramidi nad grobom pionirjev Jakca in Vinkca veliko udeležencev proslave, ki sta jo organizirali ZVB NOV Kočevska Reka in osnovna šola Vas-Fara. To je bila prireditev v čast jubilejev ZK in tovariša Tita ter 35-letnice pionirske organizacije in 35-letnice bojev v Taborski steni. Udeležili so se je gostje iz Ljubljane, Kočevske Reke in Kočevja ter mladina in

delegacije ZVB NOV Banjaloka, Vas-Fara, Trava-Draga, Osilnica in Kočevska Reka s prapori. Med gosti so bili narodni heroji, general podpolkovnik Jože Ožbolt, Jože Boldan-Silni, Franc Avbelj-Lojko, Bojan Polak-Stjenka, preživeli borci iz boja v tej jami leta 1942 in drugi.

Slavnostni govornik je bil predsednik ZVB NOV Kočevska Reka Ivoje Kovačič-Sine. Pohvalno se je izrazil tudi o tovariškem sodelovanju pionirjev z borčevskimi organizacijami.

V kulturnem sporedu so sodelovali učenci iz Osilnice, Trave, Podpreske, Kočevske Reke in Vasi-Fare. Od koncu

Vas - Fara: šola je gorela

Uspešno izveden obrambni dan

Dan mladosti smo na osnovni šoli Vas-Fara proslavili tako, da smo izvedli obrambni dan. Najprej smo si osvežili znanje o nalogah ekip prve pomoči, gasilcev in ekipe za vzdrževanje reda ter se pogovarjali, kakšne nesreče se lahko zgodijo v šoli, v kraju in domovini ter kako bi ukrepali.

Točno ob 9. uri je „izbruhnil požar“ v šolski kuhinji v prvem nadstropju. Ogenj so opazili gasilci društva Vas-Fara in pribrezli s svojo desetino, okrepljeno z gasilsko strokovno skupino iz Kočevja.

Medtem so predstavniki ekip za red varno in hitro spravili vse učence iz „gorečega“ poslopja, gasilska ekipa pod vodstvom Borisa Ožbolta je z gasilskimi aparati pogasila požar, člani ekipe prve medicinske pomoči iz 7. in 8. razreda pa so pregledali vse prostore in spravili vse „ranjence“ na varno in jim nudili pomoč pod vodstvom višje medicinske sestre Ljubinke Nikolič iz zdravstvene postaje Vas-Fara.

Voditeljica ekipe prve medicinske pomoči Tanja Nikolič iz 7. razreda je poročala o petih ranjenicah, vodja gasilcev Matjaž Klarič iz 8. razreda pa o tem, da je požar uspešno pogašen.

Ker učenci 7. razreda in ekipa prve pomoči 8. razreda v teh dneh končujejo tečaj prve pomoči, so pred vsemi učenci, učitelji, gasilci in drugimi udeleženci uspešno prikazali nudenje prve pomoči. Boris Leskošek, član poklicne gasilske četa iz Kočevja, je nato pokazal več gasilskih aparatov in načine njihove uporabe. Tudi učenci in odrasli so poskusili delati z aparati.

Po končani vaji in demonstraciji je ravnatelj Franc Volf pohvalil vse, ki so pripomogli k uspehu vaje, in se jim zahvalil za pomoč in sodelovanje.

MARIJA VOLF

sporeda je mladinka Verica prebrala odlomek o Taborski steni iz knjige Toneta Ožbolta „Dežela Petra Klepca“. Vsi udeleženci so se z enominutnim molkom poklonili spominu prero umrlega pisatelja Toneta Ožbolta, ki je bil začetnik teh proslav ter velik prijatelj mladine teh krajev.

Nato je tovariš Sine odkril spominsko ploščo pionirjema Jakcu in Vinku, ki jo je poklonil 9. zbor jugoslovaskih pionirjev lani 19. junija v Fari. Tovariš Sine je predal piramido s ploščico v varstvo pionirjem teh šol.

Nato je bil svečan sprejem pionirjev 7. razreda v mladinsko organizacijo. Kasneje pa so si udeleženci srečanja ogledovali jamo. Tam je obujal spomine o teh strašnih dneh Tone Hočevar, ki je bil med bojem junija 1942 v tej jami.

Pionirji so polagali kamenje na piramido padlima partizankoma. Na nasi je bilo tovariško srečanje in pogostitev s partizanskim golažem. Nato sta zbranim pionirjem spregovorila prvoborec Dragarske doline Ivan Mavrin in narodni heroj Franc Avbelj-Lojko. Člani literarnega krožka osnovne šole Vas-Fara so se pogovarjali še z nekaterimi udeleženci NOB. Srečanje je bilo prisrčno in tovariško, prav partizansko.

MARIJA VOLF

SLAVSKI LAZ: KMALU ASFALT

Cesto skozi Slavski laz ob Kolpi v kočevski občini te dni urejajo in pripravljajo za asfaltiranje. To cesto, ki je uradno regionalna, utrjujejo, širijo, kjer se da, razen tega urejajo tudi kanalizacijo oziroma odvajanje voda pod njo. Asfalt bo položen kot zatrzujajo domačini, že v mesecu dni. Zvedeli smo, da se nekateri organi zavzemajo, da bi bila ta regionalna cesta čimprej dokončana v smeri proti Dolu oziroma Beli krajini.

Bratenje ob tabornem ognju

Kočevski taborniki lepo sprejeli mladino iz bratske občine Dolina - Na srečanju tudi gost iz Vietnama

Kočevski taborniki odreda „Svobodnih gozdom“ so se tudi vključili v praznovanja ob dnevu mladosti ter jubilejih ZK in tovariša Tita. 20. maja so se udeležili proslave v delovnem kolektivu Itas Kočevje, kjer so izvedli krajši kulturni program. Z njim so se oddolžili temu kolektivu za pomoč, ki jo daje taborniški organizaciji.

Po proslavi so taborniki krenili na 5 km dolg pohod do svoje kočje za Mestnim vrhom. Tu so vadili taborniške veščine ter urejali kočjo in njeno okolico.

22. maja so pri kočji lepo sprejeli mladino in drage goste iz pobratene občine Dolina pri Trstu. Ob tabornem ognju so jim priredili krajši kulturni program in jih pogostili.

Več ur so nato preživeli v prijetnem kramljanju, pesmi in plesu. Tudi tega srečanja, kot več drugih svečanosti ob dnevu mladosti in jubilejih se je udeležil član KP Vietnam Doan An, ki je mladim zaigral na

kitaro in zapel več pesmi iz svoje domovine, razen tega jim je pripovedoval o svoji domovini in boju za neodvisnost Vietnama.

J. P.

IZ KS KOČEVJE

KMALU SEMAFOR - Sklep o virih financiranja za ureditev ceste na Trgu zbora odposlancev in semaforizirano signalizacijo na trziški žižču pri spomeniku je sprejel izvršni svet KS. Tako bo znanih dotacija republiške skupnosti za cestno 750.000 din, prispevki OZD in tozdog 495.405 din, prispevki iz sebnih avtoprevoznikov 77.265 din posojilo kočevske podružnice LB za sredstev zavarovalne skupnosti Trst glav za to območje) milijon dinov. Sprejet je tudi sklep o razpisu za jav. Sprejet je tudi sklep o razpisu za izbiro najboljšega ponudnika. Del se bodo začela 1. julija in bodo trajala do 15. septembra. Investicija je KS Kočevje.

DODATNI PROSTORI - Samoupravna stanovanjska skupnost Kočevje je dodelila prazne prostore v samskem bloku v Kočevje-mestu. Krajevna skupnost jih bo uporabila za potrebe narodne obrambe in civilne zaščite.

Uspešno delo kolektiva POŠ

Za dan mladosti pripravili razstavo svojih del in izdelali glasilo, v katerem opisujejo svojo dejavnost

24. maja so v Likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo izdelkov učencev posebne osnovne šole (POŠ) Kočevje. Pokrovitelj razstave je izobraževalna skupnost Kočevje, posvečena pa je letošnjim jubilejem ZK in tovariša Tita ter 15-letnici te šole.

Na otvoritvi je o delu, pomenu in nalogah POŠ spregovorila njena direktorica Milena Aupič. Med drugim je poudarila, da je šola v stari in neprimerni stavbi. Ze več let se vodstvo prizadeva, da bi jo preuredili tako, da bi bili prostori ustreznejši in da bi lahko v njih uvedli celodnevno šolo.

Solo obiskuje nad 80 otrok, ki so razporejeni v 7 oddelkov. Imajo tudi dva oddelka podaljšane bivanja. Med šolarji je več vozačev, nekaj pa jih stanuje v internatu (Domu Dušana Remiha).

Učenci se udeležujejo v raznih krožkih: dramskem, pevskem, lutkarskem, šiviljsko-veziljskem, imajo pa tudi šolsko hranilnico. Razen tega so vključeni v razne organizacije, taborniško, jamarsko in druge.

Na krajši svečanosti ob otvoritvi razstave so šolarji peli in recitali.

Ob tej priložnosti so se spomnili ustanoviteljice te šole, Frančke Tisa in Nade Papež, ter jima podarili šopke cvetja. Učencem in vozačem POŠ je čestital za uspešni pripravi in odprli razstavo. Ciril Štrumbler predstavnik izobraževalne skupnosti Kočevje.

Na razstavi so učenci pokazali zelo lepe vezenine, tapiserije, šiviljske izdelke, tehnične izdelke ter likovna dela. Ob tej priložnosti so izdali najnovejšo številko svojega glasila „Naš glas“.

J. P.

DOMAČIN V SALONU

Od 13. do 23. maja je bil Likovnem salonu v Kočevju razstava likovnih del (slik in kipov) domačina Antona Fabjana. Poveljica razstave, ki je bila posvečena jubilejem ZK in tovariša Tita, bila krajevna skupnost Kočevje. Anton Fabjan, ki je bil po poklicu soboslikar in črkoslikar, je bil upokojen. Vedno je rad slikal in oblikoval v lesu. Leta 1943 je bil Kočevskim zborom, in skupnost Klemenčičem poslal notranje kratkega Sokolskega doma. Umrl je od 1. do 3. oktobra 1943 v Kočevski zbor.

Vsak trinajsti krvodajalec

Nad 300 krvodajalcev daruje kri dvakrat na leto - V Kočevju 8 plaket za 25-krat darovano kri

Pred kratkim je bila v Kočevju svečanost ob dnevu krvodajalcev, na kateri je govoril predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Božo Resinovič, v kulturnem delu pa so nastopili mladina in pionirji iz Željna in nonet Rog ter folklorna skupina pod vodstvom Cveta Kržiža, ki je prvič nastopila v novih nosah. Na svečanosti v Kočevju so podelili tudi znake in plakete večkratnim krvodajalcem. Prejeli so jih:

Znak za 5-krat darovano kri: Silvo Guštin, Cveto Zorko, Igor Sinkovec, Ivan Rede, Alojz Brunec, Franc Zupančič, Jože Cebin, Niko Rožman, Ludvik Jakša, Zdenko Žafran, Jože Novak, Anton Jalovec, Marjan Kodrin, Vlado Perič, Stane Ferderber, (vsi Itas), Ivan Mrak, Jože Kovač, Vojko Bradac (vsi ZKGP), Janec Malnar, Frida Andoljšek in Bogomir Vidmar (vsi Tekstilana), Rudi Vlačič, Dušan Muhič, Miroslav Kobal, Miroslav Senčur, Vinko Šetina in Janez Košir (vsi LIK), Jože Hribar, Marija Seuček in Bojan Mulc (vsi Melamin), Jože Matjašec, Fani Klun, Milan Kovačič, Rudi Ožura, Jože Oven, Janko Šmalc (vsi Inkop), Irena Jurkovič, Rozi Božič, Darinka Frank in Darinka Hočevar (vsi Trikon), Jože Srebot in Boris Verderber (oba Avto), Marjan Klepac, Alojz Jerman in Franc Dečman (vsi Oprema), Stanislav Vidrih (Elektro), Božo Simonič, Mirko Ruparčič, Slavko Kordiš, Ivan Lakota, Branko Čurl in Peter Šterbenec (vsi Kovinar), Tončka Grabovec, Karel Šlerner in Nikolaj Tkalič (vsi Mercator, Anton Gašparac (AMD), Jože Tratnik (Okrožno tožilstvo - Ljubljana), Martina Ljubi (Vezenine), Anka Abramovič (osnovna šola), Ema Pleše, Stane Rak, Anton Slapšak in Vida Grabovec (vsi Dom telesne kulture), Peter Rade in Valter Kenda (oba Itas).

Znak za 10-krat darovano kri: Marjan Česnik, Marjan Dupin, Milan Makoter, Mirko Struna, Franc Lovšin, Konrad Salehar, Slavko Faflek, Stane Perko, Mirko Grčman, Jože Lisac, Darko Lipovec, Ivan Novak,

Znak za 25-krat darovano kri: Vinko Košir (Dolga vas), Alojz Pevec (Rudnik), Andrej Antolin in Franc Zdravec (oba ZKGP), Minka Nered (Tekstilana), Zinka Milešič, Jože Lisac in Jože Markovič (vsi Kočevski tisk).

Načrt odvzema krvi v kočevski občini je bil lani izpolnjen s 161 odstotki. Krvodajalec je vsak trinajsti občan.

Anton Štimec, Jože Volf in Anton Zuran (vsi Itas), Nada Gril (Rudnik), Marija Antolin, Andrej Hočevar in Marija Malinovič (vsi ZKGP), Ana Mladenovič in Jože Henigman (oba Tekstilana), Mirko Levstek (Kočevski tisk), Jožica Golob (Inkop), Katica Koren in Marija Turk (obe Trikon), Anton Cvitkovič in Friderik Majcen (oba Anto), Peter Pnatar (Elektro), Peter Požar (Kovinar), Matija Glad (SGP Zidar), Drago Žagar in Slavka Pogorelec (Mercator), Ivan Oberstar (osnovna šola), Vlasta Žagar (Vzgojnovarstveni zavod), Darinka Meh (NAMA), Francka Crkvenik (Pekarna), Dušan Štrumbler (SDK), Marija Turk (Petrol), Bogo Leskovšek in Marija Robida (Gasilsko društvo).

Za 15-krat darovano kri: Milan Kos, Vladimir Grmič, Vinko Znidaršič, Matija Horvat, Edvard Vertelj in Janez Dolenc (vsi Itas), Albert Mrak (Rudnik), Drago Nose (ZKGP), Slavka Živkovič, Ivanka Klepac, Majda Turk, Marija Troha in Marija Šijanec (vse Tekstilana), Jože Makoter, Jože Škvorc in Stane Špehar (LIK), Dušan Corl, (Kočevski tisk), Franc Turk in Ivan Marinč (Inkop), Vojko Kaluža (Kovinar), Erika Miklič, Jože Mikec, Anton Križ in Radmila Struna (vsi Mercator).

Znak za 20-krat darovano kri: Edmund Sočak, Ivan Vertelj, Franc Pevec, Jože Goljevšek in Stane Adamič (vsi Itas), Franc Trobec (ZKGP), Boža Poje (Tekstilana), Franc Vesel in Franc Volf (oba LIK), Ervin Ahac (Melamin), Alojz Lovšin, Karolina Vertelj in Jože Ambrožič (Inkop), Jože Kajfež (SGP Zidar), Franc Pustovrh (Ljubljanske mlekarne), Karel Mohar in Marija Mišmaš (osnovna šola).

KOČEVJE: IZDELKI POSEBNE ŠOLE - V počastitev 15-letnice delovanja posebne šole, partijskih jubilejev in jubilejev predstavnika Tita so 24. maja v Likovnem salonu odprli razstavo ročnih izdelkov učencev posebne šole. Pokrovitelj razstave je izobraževalna skupnost Kočevje. (Foto: F. Brus)

Vodi nas še dolgo, tovariš Tito!

„S teboj na čelu bomo ohranili svobodo in utirali nove poti v samoupravnem razvoju

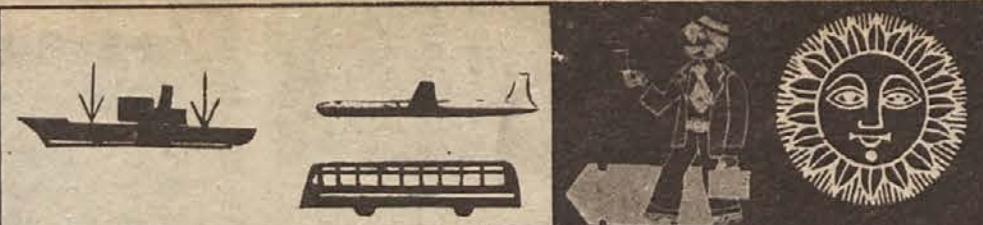
Take so bile želje in misli delavcev OZD Itas v pismu, ki so ga poslali tovarišu Titu s proslave, ki je bila 21. maja v počastitev obletnic ZK in tovariša Tita. O jubilejih je najprej spregovoril sekretar sveta ZK v Itasu Anton Koleta.

Savo Vovk, predsednik občinske skupščine Kočevje, pa je spregovoril o kočevskem gospodarstvu in njegovih glavnih nalogah. Poudaril je, da morajo tozdi OZD posebno v drugi polovici leta izpeljati nekatere zelo odgovorne naloge, ki jim jih nalaga zakon o združenem delu. Omenil je 660 čl., v katerem so OZD dolžne prilagoditi samoupravne akte temu zakonu, in določila, da so OZD

razgovoru so jim predstavili Itasa v spomin na to srečanje poklonili spominska darila. V kulturnem delu proslave je sodeloval moški pevski zbor pod vodstvom Iveta Stančiča, MKUD „Matej Bor“ z gimnazije Kočevje ter taborniki, ki so ob tabornem ognju zapeli nekaj pesmi in zaplesali kolo.

Pozdravno pismo tovarišu Titu je prebrala Mirica Dimitrijevič, ki mu je pred desetimi leti, ko se je Tito zadnjikrat dal časa mudil v Kočevju, v imenu kočevskih pionirjev in mladincev četitala za 75-rojstni dan.

TURISTIČNE

INFORMACIJE

POČITNICE ZA VSAK ŽEP

od 650 do 2.060 din v 37 hotelih ob obali

- ANKARAN
- PORTOROŽ
- SAVUDRIJA
- UMAG
- POREČ
- VRSAR
- ROVINJ
- PUNAT na otoku KRKU
- KALI na otoku UGLJANU
- VODICE pri Šibeniku
- MAKARSKA RIVIERA
- HERCEGNOVI
- DUBROVNIK

To in še več vam je na voljo v Viatorjevem počitniškem programu „MORJE 77“.

Prijave in informacije:
VIATOR
Turistična agencija
Trdinova 3, Ljubljana
Telefon: (061) 314-544,
int. 007 in (061) 316-871

in MLADINSKA TURISTIČNA POSLOVALNICA,
Novo mesto, Glavni trg 7, tel. (068) 22-555

INEX | adria aviopromet | Ljubljana

ZAČASNO ZAPOSLENIM V NEMČIJI

Poslužite se rednih tedenskih letov, ki so namenjeni samo Vam in Vašim sorodnikom doma, ter so do 50% cenejši od rednih linij. Letimo:

- Düsseldorf
- Frankfurt
- Hamburg
- Hannover
- Stuttgart
- Zagreb
- Split
- Beograd
- Düsseldorf
- Frankfurt
- Hamburg
- Hannover
- Stuttgart

Prodaja kart in informacije: ZR Nemčija:

grimex

6000 Frankfurt/Main 1 · Postfach 3009 · Wilhelm-Leuschner-Strasse 2.
Telefon (0611) 2 57 32 50, 2 57 32 51. S filijalami:

air-bus reisen

6000 FRANKFURT/Main 1 · Münchener Str. 42 · Tel. (0611) 2 57 32 01
4000 DÜSSELDORF 1 · Steinstrasse 20 · Tel. (0211) 32 98 78 + 32 63 09
2000 HAMBURG 1 · Lange Reihe 20 · Telefon (040) 24 30 29 + 24 68 08
4800 BIELEFELD 1 · Herforder Str. 31 (Berl. Platz) · Tel. (0521) 6 32 82

Ljubljana: Inex Adria Aviopromet, Titova 48, tel. (061) 313-366,
320-970 ter KOMPAS - Novo mesto in SAP - Sevnica

6800
NOVO MESTO
GLAVNI TRG 7
Tel. 068 22-555
p.p. 48

letovanja za mlade

- PORTOROŽ NOVIGRAD POREČ
- ROVINJ PULA MEDULIN
- TROGIR SOLARIS KORČULA
- BASKA VODA DUBROVNIK HVAR
- KOTOR BUDVA ULČINJ

Pozor!

naša žena

je v majski številki začela objavljati serijo o zdravilnih rastlinah in zdravljenju z njimi. Serija bo izhajala več kot eno leto. Kdor želi imeti popolno, naj pohiti, preden bo majska številka pošla. Obenem ponujamo navdse koristen priručnik

ŠČEPEC VONJA IN OKUSA

V njem bo predstavljenih 44 posameznih in še vrsta mešanih začimb in dišavnih. Spremljala jih bodo navodila za pridelovanje in okrog 100 receptov za uporabo.

Priručnik bo stal v prodaji 60 din, v prednaročilu do 15. junija pa 50 din.
Naročilnico pošljite na naslov: Naša žena, 61000 Ljubljana, Hrvatski trg 3.

PO UGODNIH CENAH
IZVAJAMO VSA ZIDARSKA IN FASADERSKA DELA.

Obrtna nabavno-prodajna zadruga - „RESA“,
Krško, tel. 71-408

NAROČILNICA

D L

Ime in priimek

Natančen naslov

Pošta

Naročam ŠČEPEC VONJA IN OKUSA

Knjigo bom plačal(a) po povzetju

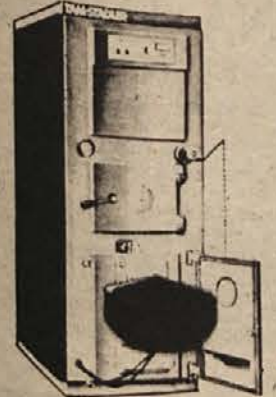
Datum Podpis

TAM-STADLER

1. TOPLOVODNI KOTLI
2. OLNJI IN PLINSKI GORILNIKI
3. ELEKTRONSKA REGULACIJA

VSE ZA OGREVANJE

SUPERAVTOMATSKO OGREVANJE Z VAKUUMEMAJLIRANIMI BOJLERJI

Mednarodni patent No.250127

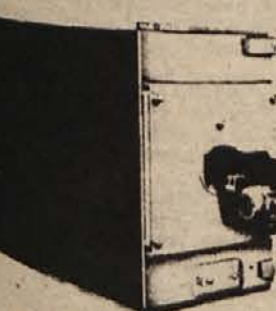
UNIVERZALNI KOTLI

- od 25.000 kcal/h naprej
- možnost kurjenja z oljem, s premogom ali plinom
- visoki izkoristki goriva
- vgrajena avtomatika za samodejno delovanje
- gorilniki
- zagotovljeni nadomestni deli in servis
- ugoden dinarski nakup

KOTLI Z DVOJNIM KURIŠČEM

- od 25.000 do 80.000 kcal/h
- možnost kurjenja s premogom, odpadki, oljem ali plinom
- visok izkoristek goriv
- samodejno delovanje

KOTLI ZA OLJE ALI PLIN

- od 200.000 do 3.000.000 kcal/h
- ugodne dimenzije
- visoki izkoristki
- za delovanje do 110°C
- za nizekotlačno paro do 0,5 atm
- kvalitetni gorilniki
- dinarski nakup

VARČNO OGREVANJE

TAM MARIBOR
OBRAT STUDENCI
62000 Maribor
Leningrajska 27

urbanex interklima

6-10. VI 1977.
OBIŠČITE

- 4. mednarodno razstavo opreme za mesta - URBA-NEX
- 4. mednarodno razstavo gretnja, hlajenja, ventilacije in klimatizacije - INTER-KLIMA

300 razstavljalcev
17 dežel
15.000 kvadratnih metrov razstavnega prostora

- Strokovna srečanja, posvetovanja, simpoziji:
- Mesta in naselja v Jugoslaviji
 - Dan javne čistoče
 - Dan vodnega gospodarstva
 - Dan javnega zelenja (parkov)
 - Dan protipožarne zaščite
 - Dan energetike in klimatizacije
 - Daljinsko ogrevanje - plinifikacija
 - Zaščita zraka pred onesnaževanjem

zagrebški velesejem

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 2. junija – Veljko Petek, 3. junija – Milla Sobota, 4. junija – Krista Nedelja, 5. junija – Ferdo Ponedeljek, 6. junija – Mile Torek, 7. junija – Bert Sreda, 8. junija – Medard Cetrtek, 9. junija – Primož

LUNINE MENE

8. junija ob 16.07 uri – zadnji krajec

BREŽICE: 3. in 4. ameriški barvni film *Kraljevi fleša* 5. in 6. 6.

ameriški barvni film *Človek iz doline*. 7. in 8. 6. egiptski barvni film *Stopnice za služinčad*.

KRŠKO: 4. in 5. 6. jugoslovanski film *Dekliški most* 8. 6. francoski film *Dogodek v avtokampu*.

KINO KRKA-NOVO MESTO: Od 2. do 5. 6. italijanski barvni film *Polnočne strasti*. 5. 6. ameriški barvni film – matineja *Zdaj ga vidiš*, zdaj ga ne vidiš. Od 7. do 9. 6. francoski barvni film *Detektiv maček*.

SEVNICA: 4. in 5. 6. italijanski film *Velika avantura*.

RIBNICA: 4. in 5. 6. francoski barvni film *Vlak*.

TREBNJE: 4. in 5. 6. ameriški barvni kriminalni film *Inšpektor Braniger*.

PRODAM kosilnico Alpina v dobrem stanju. Ivan Doberdrug, Prečna 30, Novo mesto.

PRODAM košnje-travnik. Turk, Kirdičev trg 1, Novo mesto, telefon 23-402.

PRODAM ali zamerjam pletilni stroj Standard za šivalni stroj, prodam tudi UKV radio z gramofonom. Telefon: 23-403.

PRODAM kosilnico BCS 110, dobro ohranjeno, za 15.000. Gričar, Hrastovica, Mokronog.

PRODAM otoški voziček. Mestne njive 5, Novo mesto.

PRODAM žetveno napravo za motorno kosilnico BCS. Slavko Golob, Dol. Stara vas 19, Šentjernej.

UGODNO prodam oblaginjen kavč, dva fotelja, omaro za dnevno sobo in pomivalni stroj Zanussi Končar, star dve leti. Naslov v upravi lista (1689/77). Telefon 22-429.

PRODAM garažo v bloku v Kristanovi 34. Gregorčič, Kristanova 34, Novo mesto.

PRODAM komplet akvarij z ribicami. Naslov v upravi lista. (1723/77).

PRODAM pribl. 2 ha sena prve in druge košnje. Jože Kozina, Zalog 7, Novo mesto.

KOŠNJO pri Zalogu prodam. Ana Lavrič, Loke, Straža.

PRODAM ojačevalec FBT Solid State (120), kitaro Gybson, kopjo HB. Mihajlovič, Vodnikova 9, Brežice.

PRODAM nov gumi voz (13 col.). Vlado Knez, Ždole 43, Krško.

POCENI PRODAM skoraj nov zahodnonemški šotor za 4-5 oseb in motorni čoln znamke Maestral 12 in Tomos 4, obje rabljeno eno sezono. Kozole, Nad mlini 19, Novo mesto, telefon: (068) 21-517.

DAM V NAJEM ali prodam valjni mlin v Šentjerneju, Ignac Kušljan, Šentjernej.

POCENI PRODAM vhodna hrastova dvokrilna vrata ročne izdelave, ter motorno kosilnico Irus 8 KM z jermenico. Brulc, Vinja vas 13, Stopiče.

UGODNO prodam stroj za izdelavo cementne strešne opeke s kapaciteto 600 kom. na uro in 1000 kom. podlog. Naslov v upravi lista (1750/77).

PRODAM štedilnik Gorenje (pol elektrike, pol plina) in hladilnik. Praščevič, Nad mlini 43, Novo mesto ali telefon: 22-882.

PRODAM pralni stroj Gorenje in malo rabljen štedilnik Gorenje na trda goriva. Šmarjeta 11, Šmar. Toplice.

KUPIM

KUPIM dobro ohranjen osebni avto R 8. V zameno dam lahko stavbni les ali deske. Naslov v upravi lista (1688/77).

PREKLIC

PREKLICUJEM besede, ki sem jih izrekel DOMINIKU GRČARJU s Cviljba kot neresnične. ANTON KOVAČ, ŽUZEMBERK 45.

ANTON KOVAČ, ŽUZEMBERK 45, prepovedujem delanje škode po mojem vinogradu v Liscu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

OPOZARJAMO ŠLAVKO SELAK, najпусти družini KRALJ in PAVLIN pri miru ter jih ne obrekuje,

sicer jo bomo sodno preganjali. Družini KRALJ in PAVLIN. Lamutova, Novo mesto.

DEDIČI po pokojni NEŽI BELJAN iz Delača 3 prepovedujemo kakršnokoli izkoriščanje posestva Vrha 9, DRAGU KLARIČU in njegovi ženi ALOJZIJI iz Krkovega. V nasprotjem primeru ju bomo sodno preganjali. V imenu dedičev: ANA SIMONČIČ.

JOZEFA CINKOLE iz Dobruške vasi 8, prepovedujem vsako vožnjo preko mojih parcel na Vinjem vrhu, parc. št. 96/2 in 99 KO Bela Cerkev. Osebo, ki te prepovedi ne bo upoštevala, bom sodno preganjal.

ANGELA GRANDOVEC, Vel. Podčubjen 11, Uršna sela preključim neresnične besede, ki sem jih izrekla zoper Petra Zamide in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

PRODAM takoj vsejivo hišo pri Skočjanu na Dolenjskem. Naslov v upravi lista (1762/77).

UGODNO prodam domačijo na hribočku med Mokronogom in Sevnico. Primerno tudi za vikend. Oglasite se dopolne na naslov, ki je v upravi lista (1694/77).

RAZNO

POROČNI PRSTANI! – Tudi pri nakitu se moda spreminja: iz starega vam naredi nov prstan Otmir Zidarčič, zlatar v Ljubljani, Gospoška 5. – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ZAKONSKI PAR brez otrok išče mlajšo upokojeno za pomoč v gospodinjstvu. Možnost posedovanja. Dol. Kamence 5, Novo mesto.

TESAR s hišo in zemljo išče upokojeno, ločenko ali dekle, staro od 40 do 55 let, za skupno gospodinjstvo. Lahko grem tudi k njej. Naslov v upravi lista (1691/77).

PRODAM takoj vsejivo hišo pri Skočjanu na Dolenjskem. Naslov v upravi lista (1762/77).

UGODNO prodam domačijo na hribočku med Mokronogom in Sevnico. Primerno tudi za vikend. Oglasite se dopolne na naslov, ki je v upravi lista (1694/77).

POSEST

PRODAM takoj vsejivo hišo pri Skočjanu na Dolenjskem. Naslov v upravi lista (1762/77).

UGODNO prodam domačijo na hribočku med Mokronogom in Sevnico. Primerno tudi za vikend. Oglasite se dopolne na naslov, ki je v upravi lista (1694/77).

ČESTITKE

DANES PRAZNUJE svoj 53. rojstni dan LOJZE PLEVEC iz SLOV. BISTRICE. Ob prazniku mu iskreno čestitajo in mu želijo še veliko zdravih, srečnih in uspešnih let v krogu svojih najdražjih, ženo Marico in ostale pa lepo pozdravljajo KAVŠKOVI in JANČEVI iz NOVEGA MESTA.

DANES PRAZNUJE svoj 53. rojstni dan LOJZE PLEVEC iz SLOV. BISTRICE. Ob prazniku mu iskreno čestitajo in mu želijo še veliko zdravih, srečnih in uspešnih let v krogu svojih najdražjih, ženo Marico in ostale pa lepo pozdravljajo KAVŠKOVI in JANČEVI iz NOVEGA MESTA.

OBOVESTILA

VALILNICA na Senovem obvešča svoje stranke, da prodaja po ugodni ceni 1 leto stare kokoši, bele težke, rjave in grahaste srednje težke, zelo dobre nesnice, domače hranjene. Istočasno obveščamo, da še vedno valimo in imamo na zalogi piščance različne starosti. Kokoši in piščance lahko dobite vsak dan razen nedelje. Priporoča se Mijo Gunjilac, 68281 Senovo ali telefon: 75-375.

IZVAJAM tesarska in opažarska dela po nizki ceni. Anton Bercko, Soteska 26, Straža.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ivan bobič
soboslikarstvo
in pleskarstvo

Sprejme več vajencev za izučitev soboslikarske in plesarske stroke. Možnost izučitve vse vrste soboslikarskih in plesarskih del in polaganje tapet. Pismene in telefonske prijave pošljite na gornji naslov.

Motorna vozila

PRODAM novo Simco 1005 LS. Telefon: 21-681.

UGODNO prodam VW 1200, letnik 1974, in kombi zastavo 750, letnik 1973. Naslov v upravi lista (1767/77).

PRODAM novo katrco, rok dobave 6. 6. 1977. Naslov v upravi lista (1744/77).

PRODAM zastavo 1300, letnik 1968, registrirana. Možnost plačila s čekom. Naslov v upravi lista (1745/77).

PRODAM NSU 1000 C, letnik 1971. Telefon: (068) 21-102 popoldan.

UGODNO prodam zastavo 1300, letnik 1968, generalno popravljen. Sandi Perko, Lapušnik 12, 68297 Šentjanž.

PRODAM BMW 1602 z rally opremo. Naslov v upravi lista (1751/77).

PRODAM VW 1200, letnik 1965. Martin Cvelbar, Šmarje 5, Šentjernej.

UGODNO prodam VW kombi. Jože Bevc, Statenberg 9, Trebelno.

PRODAM traktor Ferguson 35 KM, snopovozalko BCS, traktorske brane, mlatinico (2 x čiščenje) in jermenico za Ursula, tudi za Porschaja. Struna, Potov vrh, Novo mesto.

PRODAM fiat 750, letnik 1972 registriran do maja 1978. Prečna 29, Novo mesto.

PRODAM princa 1000 ali zastavo 1100, oba dobro ohranjena, ter troje novih oken z roletami 155 x 185 cm. Jože Agnič, Gotna vas 51 c, Novo mesto.

PRODAM opel kadett L kupe, letnik 1969. Joža Cesar, Biška vas 30, Mirna peč.

PRODAM fiat 132, letnik 1975. Informacije od 14. do 17. ure. Naslov v upravi lista ali telefon (068) 21-148. (1764/77).

PRODAM kombibus Mercedes D 306, devet sedežni s pogodbenim delom. Naslov v upravi lista (1766/77) ali telefon: (061) 87-913.

PRODAM kombi IMV-KURIR (kasoner) v odličnem stanju. Medle, Zabja vas 47, Novo mesto, telefon 23-673.

PRODAM karamboliran wartburg, letnik 1974. Penca, Mokro polje 1, Šentjernej.

PRODAM ALFASUD, letnik 1974, prevoženih 40.000 km. Telefon 22-821.

UGODNO prodam enoosni traktor Maček s koso, frezo in gosonicu v odličnem stanju. Janez Vrhovšek, Šutna, Podbočje.

PRODAM fiat 750, letnik 1970. Jenič, Gotna vas 50 a, Novo mesto.

PRODAM zastavo 750, letnik 1969, registrirano do februarja 1978, motor generalno popravljen, 12.000 km prevoženih po generalni. Matija Miškovič, Zalog 1, Novo mesto.

PRODAM pony expres za 2.000 din. Drska 27, Novo mesto.

PRODAM kombi IMV, letnik 1970. Ogled vsak dan po 15. uri. Soteska 35, Straža.

PRODAM

PRODAM vprežni obračalnik za seno po zelo ugodni ceni in 4 zidne nosilce (traverze), dolžina 5,50 m. Anton Osolnik, Muhaber 12, Novo mesto.

PRODAM 60 let staro hrastovo pohištvo (renesansni stil) za dnevno sobo. Informacije: Jože Grišič, Trdinova pot 7, Metlika.

V SPOMIN

6. junija bo minilo žalostno leto, odkar si tako nenadoma odšel od nas, ljubi sin, brat, svak in stric

LOJZE KERIN

z Broda

Misel nate bo ostala večna! Vsem, ki se ga še vedno spominjate, najlepša hvala!

Vsi njegovi!

ZAHVALA

Kruta usoda nam je iz tihe družinske sreče iztrgala našo zlato ženo, mamo, staro mamo in teto

ROZALIJO ZUPAN

roj. Lužar

iz Dol. Ponikev pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, posebno družini Lavrič, prijateljem in znancem za podarjene vence, šopke in za sočustvanje z nami. Posebno se zahvaljujemo kolektivu ZD in Lekarne Trebnje, organizaciji ZB, pevcem in duhovniku za opravljeni obred. Vsem, ki ste našo drago pokojnico spremlili na zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Žaljujoči: mož Ludvik, hčerka Milka z družino in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše dobre mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE POVHE

z Blata 15 pri Trebnjem

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom Blata, prijateljem in znancem, ki ste jo obiskovali v zadnjih urah življenja, ji s tem lajšali bolečine in nam pomagali v najtežjih trenutkih. Še posebej se zahvaljujemo dr. Kranjcu in dr. Pavlin-trenutkih. Še posebej se zahvaljujemo dr. Kranjcu in dr. Pavlin-trenutkih za njuno zdravniško pomoč. Hvala vsem sorodnikom, kolektivoma Ljubid in PTT iz Novega mesta, sodelavkam iz ZPT, Ljubljana, pevskemu zboru iz Trebnja, ZVVI Trebnje ter vsem ostalim za podarjene vence in cvetje. Iskrena hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, jo spremlili v tako velikem številu na njeno zadnji poti, duhovniku za opravljeni obred ter cerkvenemu pevskemu zboru za žalostinke. Še enkrat vsem najlepša hvala.

Žaljujoči: otroci z družinami, sestre ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega draga očeta, moža, brata in strica

ANTONA JAKIJA

kmetovalca iz Praprotnice pri Mirni

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih trenutkih čustvovali z nami in nam pomagali. Posebna hvala vaščanom za vso pomoč, kolektivoma „Dolenjka“ iz Novega mesta in „Dana“ z Mirne za podarjene vence in cvetje. Hvala pevskemu zboru iz Šentlovrenca in župniku iz Gabrovice za opravljeni obred in poslovljene besede. Hvala vsem znancem, prijateljem in sodelavcem, ki ste pokojnika in tako velikem številu obiskali in ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Žaljujoči: sinovi Lado, Tone, Janez, hči Francka, žena Nežka, sestra Jožefa ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega očeta in starega očeta

MARTINA PLEŠKA

iz Otočca

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za vso pomoč in izrečeno sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. Vodniku za lajšanje bolečin, gradbenemu podjetju Novograd in župniku Erjavcu za opravljeni obred ter vsem ostalim, ki ste našega očeta v tako lepem številu spremlili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaljujoči: hčerke Branka, Ivanka, Kristina in Slavka z družinami, sinovi Ivan in Franc z družinama ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice in prababice

FRANČIŠKE PROKŠELJ

iz Učakovcev pri Vinici

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in znancem za vso pomoč in izrečeno sožalje, za podarjene vence in cvetje, ter vsem ki ste jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti.

Žaljujoči: vsi njeni

PETEK, 3. JUNIJA: 17.15 Krížem kražem (Lj) - 17.25 Pisani svet (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Milo zveni, sto dukatov velja - barvna oddaja iz cikla Jugoslovanska folklor (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Izбира študija in poklica - barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Tedenski notranjopolitični komentar (Lj) - 20.00 Propagandna oddaja (Lj) - 20.05 Koncert orkestra slovenske filharmonije - barvni prenos (Lj) - 21.05 Propagandna oddaja (Lj) - 21.10 Razgledi: Miru in kruha - barvna oddaja (Lj) - 21.40 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - barv. odd. (Lj) - 21.45 J. Shaw: Bogataš in revež - barvna nadaljevanka (Lj) - 22.35 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA, 4. JUNIJA: 8.00 Colargol - barvna lutkovna serija (Lj) - 8.10 Deklica Delfina in lisica Zvitorepka - barv. odd. - 8.35 Zajček v škripcih - oddaja iz cikla V znamenju dvočkov (Lj) - 8.55 Pravičica o Janku in Metki (Lj) - 9.25 Človek in zemlja - serijski barvni film (Lj) - 9.55 Izбира študija in poklica - barvna oddaja (Lj) - 10.25 Dokumentarna oddaja (Lj) - 11.00 S. Čurkovič: Tretji za preferans - barvna drama TV Bg (Lj) - (do 12.10) ... Športno popoldne, ... Obzornik (Lj) - ... Mozaik (Lj) - ... Mladinski film (Lj) - ... 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski zunanjopolitični komentar (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 French Can-Can - barvni film

NEDELJA, 5. JUNIJA: 8.20 Poročila (Lj) - 8.25 Za nedeljsko dobro jutro: Čez tri gore - 20 let Koroškega akademskega okteta, barvna oddaja (Lj) - 8.55 625 (Lj) - 9.35 A. J. Cronin: Zvezde gledajo z neba, barvna nadaljevanka (Lj) - 10.25 Sezamova ulica - barvna oddaja (Lj) - 11.25 Mozaik (Lj) - 11.30 Ljudje in zemlja (Lj) - 12.30 Poročila (do 12.35) - Nedeljsko popoldne: Krížem kražem, Pisani svet, 16.30 Halle: Evropsko prvenstvo v boksu, barvni prenos EVR/Zgb II - 17.45 Atletska tekmovalja za Hanžekovičev memorial Z/II - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 M. Šavič: Morava 76, barvna nadaljevanka TV Bgd in TV Lj - 20.55 Propagandna oddaja (Lj) - 21.00 Mostarski ikarji, barvna serija Karavana - 21.30 TV dnevnik (Lj) - 21.55 Sportni pregled - 22.15 Nogomet Argentina: ZRN, barvni posnetek iz Buenos Airesa (Bgd)

PONEDELJEK, 6. JUNIJA: 16.30 Kmetijska oddaja TV Novi Sad - posnetek (Lj) - 17.10 Vrtec na obisku: Obisk v mestu Živžav, barvna oddaja - 17.20 Človek in zemlja, barvna serija - 17.50 Obzornik - 18.05 Zdravilo, človekov prijatelj in sovržnik, barvna oddaja - 18.25 Mozaik - 18.30 Dogovorili smo se - 18.45 Mladi za mlade (Zg) - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 S. Rozman: Reportaža o primeru tehnika Matka,

IZ NOVOMEŠKE
PORODNIŠNICE

V času od 19. do 25. maja 1977 so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Ajdič iz Cerovca - Andrejko, Marjana Zvab iz Dolenje vasi - Antona, Zofka Jakoš z Mirne - Matejo, Majda Peterlin iz Slovenske vasi - Jožeta, Stanjoka Kujdelič iz Črnomlja - Snežana, Marjeta Lukačič iz Krškega - Tatjana, Ljubica Pečar iz Kohanjca - Mirjano, Marija Bizjak iz Učakovcev - Mateja, Dušana Vovk z Rateža - Petro, Dragica Ledetič iz Lipnika - Biserko, Helena Rogič iz Leskovca - Dejana, Anica Bučar iz Meniške vasi - Sašo, Marjanca J. nič iz Stopič - Tomaža, Ar. A. Kuretič iz Črnomlja - Aleša, Danica Simonič iz Moverne vasi - Brigito, Erika Rabič iz Krškega - Tjašo, Emilija Sinur iz Trebnjega - Jožo, Irena Črnič iz Črnomlja - Petra, Darinka Pirč iz Zgornjih Mladetič - dekllico, Hilda Lah iz Okroga - dekllico, Ivanka Drčar iz Podgore - dečka, Anica Krašovec iz Stranske vasi - dekllico, Anica Miklavčič iz Jablanca - dekllico, Marija Ferlin iz Češče vasi - dekllico, Marija Nemanič iz Božakovega - dekllico, Marija Zaplatar iz Škovca - dečka, Martina Vidrih iz Pijavice - dečka, Marija Zvar iz Krnelje - dekllico, Ljudmila Jevnik iz Dolnje Stare vasi - dekllico, Ljubica Mišević iz Cegelnice - Slađžano in Terezija Jazbec iz Sevnice - Milanko. - CESTI-TAMO!

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

LJUBLJANA

Odbor za medsebojna razmerja

objavlja
prosto delovno mesto

STROKOVNEGA SODELAVCA

- tajnika strokovnega odbora za gostinstvo in turizem Novo mesto 11 magistrskih del in 22 nalog srednješolcev. Glavni trg 7.

Pogoji: višja izobrazba ekonomske ali pravne smeri, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece. Osebni dohodki po samoupravnem sporazumu.

Prijave sprejemamo 15 dni po dnevu objave.

Kandidati lahko pošljejo svoje ponudbe z dokazili, opisom dosedanjega dela, življenjepisom in potrdilom o nekaznovanosti prek Medobčinskega odbora GZS Novo mesto, kjer bodo prejeli tudi želene informacije.

ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA
PODJETJE ZA PREDELAVO
TERMOPLASTIČNIH MAS
"TERMOPLASTJKA",
KOČEVJE, KOLODVORSKA 14

Komisija za razpis prostega delovnega mesta

razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJJE

Pogoji: srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri z najmanj triletno prakso v knjigovodstvu. Delo je samostojno

Osebni dohodek po samoupravnem sporazumu

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o strokovni usposobljenosti in potrdilom o nekaznovanosti ter opisom dosedanjega dela na naslov: "Termoplastjka", Kočevje, Kolodvorska 14, v osmih (8) dneh po dnevu objave z oznako "Za razpisno komisijo".

Kandidate, ki se bodo prijaviili na razpisano delovno mesto, bomo obvestili v osmih (8) dneh po izteku prijavnega roka.

Poklicna oblačilna šola
Sevnica

razpisuje za šolsko leto 1977/78 90 prostih mest konfeksionarjev.

Vpis v 1. razred šole je mogoč vsak dan, razen sobote, od ponedeljka, 6. 6. 1977, do vključno ponedeljka, 20. 6. 1977, od 7. - 14. ure.

Ob vpisu učenci predložijo:

1. spričevalo o končani osnovni šoli,
2. zdravniško spričevalo,
3. izpolnjeno in z 2 din kolkovano tiskovino za vpis v srednjo šolo (Obrazec 1,20).

Za oddaljene učenke imamo pri šoli dom; učenke, ki želijo stanovati v domu, izpolnijo ob vpisu v šolo še prijavo za dom.

Seznam sprejetih učencev bo objavljen na šolski oglasni deski do 30. 6. 1977.

Gozdno gospodarstvo
Novo mesto

TOZD "GOZDARSTVO"
STRAŽA
razpisuje:

1. delovno mesto vodje TOZD
2. delovno mesto obratovnega knjigovodja
3. delovno mesto šoferja avtobusa - kombija

z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati
Pod 1.: Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati

- da je diplomiran gozdarski inženir z najmanj 3 leti uspešnih delovnih izkušenj v gozdarstvu ali gozdarski tehnik z najmanj 3 leti uspešnih delovnih izkušenj v gozdarstvu; 10 leti uspešnih delovnih izkušenj v gozdarstvu; moralno-politične kvalitete

Pod 2.: Imeti mora ekonomsko srednjo šolo in 2 leti prakse v knjigovodstvu

Pod 3.: Imeti mora poleg zdravstvenih pogojev vozniški izpit za D kategorijo, najmanj eno leto prakse.

Pismene ponudbe naj kandidati pošljejo v 15 dneh po dnevu objave na TOZD "Gozdarstvo" Straža.

Temeljna organizacija kooperantov "Gozdarstvo" Novo mesto razpisuje: delovno mesto vodje TOK.

Pogoji: Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da je diplomiran gozdarski inženir z najmanj 3 leti uspešnih delovnih izkušenj v gozdarstvu ali gozdarski tehnik z najmanj 10 leti uspešnih delovnih izkušenj v gozdarstvu;

- imeti mora strokovne in organizacijske sposobnosti in moralno-politične kvalitete.

Pismene ponudbe naj kandidati pošljejo v 15 dneh po dnevu objave Temeljni organizaciji kooperantov "Gozdarstvo" Novo mesto.

Temeljna organizacija kooperantov "Gozdarstvo" Črnomelj razpisuje: delovno mesto vodje TOK.

Pogoji: Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da je diplomiran gozdarski inženir z najmanj 3 leti uspešnih delovnih izkušenj v gozdarstvu ali gozdarski tehnik z najmanj 10 leti uspešnih delovnih izkušenj v gozdarstvu;

- imeti mora strokovne in organizacijske sposobnosti in moralno-politične kvalitete.

Pismene ponudbe naj kandidati pošljejo v 15 dneh po dnevu objave Temeljni organizaciji kooperantov "Gozdarstvo" Črnomelj.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom, za sočustvovanja, izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter spremstvo na zadnji poti

MARIJE RADOŠ

iz Hrasta 21

Posebno se zahvaljujemo za dostojen pokop umrle, organizaciji ZZB NOV Hrast, godbi, župniku, govdnici pred hišo žalosti in govdniku ob odprtem grobu, ter vsem, ki so kakorkoli pomagali pri pogrebu pokojnice.

Zalujoci: sinovi Jože, Martin in Slavko, hčerki Anika in Micika z družinami ter drugo sorodstvo.

1

Janez Trdina

ROŽE IN TRNJE

Otrok raste, če ga nihče ne „prestopi“. Čez kogar stopi noga kakega hudobnega človeka, ostane poleg narodne misli do smrti majhen, pritiklavček. Pustivši za zdaj dečke na strani, pogledimo najprej, kake so v detinstvu dojenjske deklice. Teko jim blaženi dnevi, ker jih odgaja vseobča ljubezen. Strežejo jim rodilji, sosebno zlate mamice, strežejo jim bratci in sestrice, ali tudi od družine, zlahte, sosedov in znancev se jim daje vsaka prijetnost, vsaka volja, ki je mogoča. Gorenjske resnosti tu ne iščimo! Hišniki jedo neokusen, črn kruh in belca štruca iz mesta in bližnje krčme. Družina mora biti zadovoljna marsikdaj z nezabeljenimi žganci, za hčerko se kuha sladki kafeč, puje kostanj in vsaka druga dobrota, ki je na prodaj. Skrb zanjo je res prevelika, za kmeta

predraga, ali vse bi človek mogel prezreti in odobriti, ko Dolenjec ne bi zalival otrok tudi - z vinom.

Tukajšnji pregovor pravi, da mora dolenjsko dete na pol ust sesati, na pol ust že pijančevati. Videl sem dostikrat, ko se je dojenček branil materinih prsi, da so ga tolažili z vinom. Dolenjec zaničuje vodo, če ima vino; daje ga tudi otrokom brez vode. Če se upijanjajo ali če se ga navadijo in ga zahtevajo naprenehoma, ne dela mu to nič preglavice, nič straha za bodočnost, marveč se smeja in veseli. Pijanci in pijanke se odreja jo že v otročji dobi. Sivi ded, brezzoba baba se ponasa ravno tako neumno v tej reči kakor zaljubljeni starši. Nikogar ne peče vest, da se bo s pijačo dete za celo življenje spridilo. Veliko je takih, ki ostro grajajo druge, sami pa niso nič boljši.

Janez Okleš ima čez 70 let in se šteje med prve modrijane prečenske županije. Pravil mi je mnogokrat, kako popačen je mladi rod, ker je prejel tako nespametno odrejo. Po trgati me pokliče v hišo na mošt. Poleg njega je sedela štiriletna vnuka in pila starino. Starec jo vpraša: „Anča, ali si kaj rada žejna?“ Vnuka: „O rada, oče, prav rada.“ Okleš: „Zakaj pa?“ Vnuka: „Zato, ker mi daste piti vna - ne vode; vode nisem nikoli žejna, je tako pusta in grda.“ Okleš: „Koliko pa piješ?“ Vnuka: „Kadar nisem pridna, samo eno kupico, kadar sem pridna, pa dve.“ Okleš: „Kdaj si pa pridna?“ Vnuka: „Če popijem prvo kupico v en dušek.“ Abotni starac se je bolj veselil tem odgovorom, kakor če bi mu bil dal kdo pet goldinarjev. Neki drug, tudi jako postaven mož je ponudil petletni deklici kupico in ji dejal, ko je izpila, da naj reče zdaj: „Bog pomagaj!“ Deklica se odreže:

„Oče, kaj pa mislite? Bog pomagaj je takrat, kadar moram vodo piti.“

Če razvajeni otrok ne more dobiti vina s prošnjo, se jezno namrdne in si ga gre včasih iskat sam. Če je prilika, ga ukrade, če je ni, pa gre k sosedovem moledovat zanj, ali pa tudi že - v krčmo. Prišla je k nam sedemletna deklica brez denarja po vino. Ker so točili tudi njeni roditelji, se čudim in vprašam, za koga bo ta polič vina. Brez srama in straha pravi: „Zame. Doma mi ga niso hoteli dati, pa sem rekla: Kaj res mislite, da ga brez vas ne morem piti, pa sem vzela skrivaj polič in šla k vam.“ Hotel sem vedeti, kdo bo plačal. Ona pravi: „Jaz že ne, naj plačajo oče, ker mi ga niso dali doma; se bodo jezili, ali naj se le, se jim že prav godi. Ali ni to grdo, da ga pri nas smejo piti dekle, meni, ki sem domača, ga pa branijo.“ Ko ji gospodar reče, da ji brez plače ne da vina, se tako razjezi, da ni z nobenim človekom naše hiše ne besedice več spregovorila.

V mesto, v krčmo, na shode in svatbe jemljo s sabo matere že pet in šestletne hčerke in jim ponujajo vino, dokler ne pocepajo na klop ali na tla omamljene kakor muhe. Dolenjska mati je doma večidel dosti nemarno oblečena, mali deklici pa rada kupi vse, kar misli, da se ji bo podalo. Po celo uro jo oblači in lišpa, nazadnje ji dene na glavo pisan venec in jo postavi pred ogledalo in ji pravi: „Zdaj se pa le poglej, kako si lepa, vidiš, zdaj sem te tako napravila kakor za poroko. Taka pojdeš v cerkev, kadar boš nevesta.“ Ob nedeljah in drugih slovesnih prilikah se skušajo matere, katera bo oblekla lepše svojo hčerko, in grajajo proti njej sosednja dekleta, da so veliko grje ko ona in oblečene bomo kakor beračice. Nobena ne misli, da bo s tem brezumnim

vedenjem in govorjenjem vcepila v nežno srce nevarno kalico napuha in gizdavosti. Tudi ne skrbe za otroke vselej po svoji glavi in pameti, rade jih poprašujejo za njihovo mnenje in voljo; kaj hočejo jesti, piti, kak robec da jim kupijo, katera barva jim je najbolj všeč na obleki itd.

Zgodaj jih začenjajo učiti očenaš in druge molitve. Mali ne morejo se razumeti, kaj molijo. Mehanično blebetajo svoj očenaš, in kar so se naučili v otročjih letih, delajo tudi pozneje, blebetajo ga brez premisleka tudi v dvajsetem, štiridesetem in šestdesetem letu in to prazno čenčanje zove se na Slovenskem molitev! Od konca me je jako veselilo, da otroci tako radi Boga časte. Poznam šestletno deklico, ki moli že dve leti naprej. Mali včasih še sami prosijo in priganjajo matere, da jih navadijo kako novo molitev. Ali ta gorečnost mi je omrzela, ko sem zapazil, da dohaja iz mlakužnih virov. Otroci se delajo pobožno zato, da jih hvalijo, da jih obsipljejo z darovi, posebno pa zato, da dobe več vina. Navadno jih po vsaki radovoljni molitvi napajajo. Lepo pa se mi zdi, da jih uče hvaležnosti proti dobrotnikom in Bogu. Prejemši kruh ali kak drug dar, sklepajo ročice ali pa polagajo dlan na dlan in govore: „Čast Bogu!“ ali kaj drugega takega. Dolenjski otroci pa so dolžni tudi veliko več hvaležnosti nego gorenjski, ker se brigajo zanje v vseh rečeh drugi ljudje. Gorenjski gre do, če so lačni, poleti in jeseni po domačih in tujih vrlih in se tako napasejo, da jim ne diši ne kosilo ne večerja. Če smo našli kaj na tleh, nismo delali kvara, če ne, smo si naklatili in natrgali sami. V teh krčjih leže po tleh hruške in jabolka, ali dostikrat jih nihče ne pogleda.

Odgovor na vsak zakaj

Inž. Franc Kovačič je iz generacije tistih zavzetih aktivistov, ki je bila še iz partizanskih let pripravljena nbitko v prvih vrstah, iz generacije, ki si je z dolgoletnim delom pridobila bogate družbenopolitične izkušnje. To je bila šola dela z ljudmi, med katere je vedno rad šel, pa četudi se je bilo treba ostro spoprijeti v bitki za napredek.

Željo po strokovnem znanju je uresničil s študijem ob delu. Usmeril se je na kmetijstvo, najprej na srednje šolo in nato še na višjo agronomsko šolo, kjer se je s kmetijstvom ukvarjal na odgovornih položajih takratnega okraja. Zdaj je direktor tozda Imperial Krško, predtem pa se je kot načelnik oddelka za gospodarstvo pri občinski skupščini deset let posvečal razvoju Krške občine. V dobro mu štejejo predvsem njegova prizadevanja za večjo odprtost občine, pa tudi njegove napore za združevanje sredstev med skupščino in delovnimi organizacijami ter skrb za gospodarne naložbe, pri katerih je znal vselej priskrhiti najbolj perečim potrebam.

Danes ob obilici problemov svoje temeljne organizacije ne utegne veliko razmišljati o preteklosti, vendar v odgovor na postavljena vprašanja v nekaj skopih besedah le premeri svojo pot. Na njej se je naučil doslednosti, ki mu je zvesto vodilo. Predvsem hoče jasen cilj, čisto podoba jutrišnjega dne, svoje in skupne prihodnosti. In za kolektiv Imperiala brez oklevanja odgovarja, dve, kaj hoče, da se bori za uresničenje postavljenih ciljev, za utrditev samouprave na novih ustavnih temeljih, ko pravi:

„Naša temeljna organizacija ima jasen razvojni pro-

gram, vendar do njega nismo prišli po gladki poti. Zavedali smo se, da ustvarjamo dohodek v Krškem in da smo odgovorni za naš razvoj tukaj, ne kje drugje. Spopasti smo se morali z miselnostjo, ki je bila pri Žitu Ljubljana močno naklonjena koncentraciji. Naša temeljna organizacija se je že od vsega začetka brez popuščanja borila za svoje pravice. Zakon o združenem delu je samo potrdil našo pot, našo naravnost. Vesel sem tega, saj dokazuje zrelost kolektiva, njegovo samostojnost in odgovornost.“

Franc Kovačič ves živi s tovarno, vendar kljub pomankanju časa ni opustil družbenopolitičnega dela, v katerem je poglavlje korenine. To mu pomaga, da mu drevesa ne zakrijejo pogleda na gozd, da opazuje dogajanja še z druge perspektive in v drugem zrcalu. Ponosen je na hitri vzpon Imperiala, vendar preskromen, da bi se hvalil, čeravno ve, da mu v občini prav za to pripisujejo precejšnje zasluge, zlasti njegovemu razumevanju bistva samoupravljanja in pretehtanemu vodenju.

Polovičarstva ne pozna, od njega so vedno zahtevali temeljitost. Če se danes spominja nazaj, še prav dobro ve, da mu kot fantiču štirinajstih let ni bilo lahko zapustit-rodnostno gnezdo na skopi hribovski zemlji v Osredku na Kozjanskem in iti v svet s trebihom za kruhom. Moral je zdoma in se takoj spoprijeti z življenjem.

Občinska skupščina Krško mu za letošnji občinski praznik izročja v zahvalo za dosledno požrtvovalnost in desetletja plodnega dela priznanje z Valvasorjevo medaljo.

JOŽICA TEPPEY

Doan An v Kočevju o Vietnamu

Kot agronom bo pomagal svoji opustošeni zemlji

Klub OZN Gimnazije Kočevje je priredil pogovor z Vietnamcem Doan Anom, inženirjem agronomije, ki je v Kočevju na strokovnem izpopolnjevanju. Govori zelo dobro srbohrvaško, čeprav se je tega jezika učil le tri mesece. O svoji domovini je govoril tako živo in iz srca, da nam je bilo takoj jasno, da bi bilo za Američane boljše, če se ne bi vmešavali v življenje teh ljudi. Spoznali pa smo tudi, kako malo smo vedeli o Vietnamu in o boju njegovega ljudstva.

Takšna nadloga, kot je bil pri nas nacizem, so bili pri njih Japonci in Francozi, nato pa še Američanci. Boj je trajal 30 let. An pravi: „Pri nas so se borili vsi... milijon kot eden, kajti nič ni lepšega od svobode in neodvisne dežele. Vedeli smo, da svoboda mora priti.“

An se posebno zgraža nad Američane. Na južni in severni Vietnam so vrgli osem milijonov ton bomb, to je več sto kilogramov na prebivalca. Po vojni so ostale nekatere vasi prazne. An razloži preprosto: „Vsi so bili pobiti.“ S prepričanostjo trdi: „Američani se ne morejo boriti tako kot mi. Američani so se borili za vojno.“ Pred tremi leti sta Nixon in kasneje Ford podpisala, da bodo ZDA plačevale odškodnino. Vendar pravi Doan An: „Američani vedno lažejo! To je njihova politika.“

Dobro se spominja prve bitke. Zpomnil si je samo eno: „Naprej! Uničiti sovražnika...“ Se le po boju je pogledal okrog sebe in se začudil: „Se sem živ...!“ Toda ljudje se niso mogli samo boriti. An pravi: „Studentje so se borili in se učili.“ Učili so se

„Plavi“ v kleščah „rdečih“

Po nočnem preplahu pohod in nato napad – Tudi dekleta v strelskih vrstah

„Juriš! Naprej!... in „rdeči“ so se dvignili ter med krikom hura, pokanjem pušk, mitraljezov, bomb, min in granat v naskoku zavzeli 21. maja manjšo vasico nekje na Kočevskem. „Plavi“ so se umikali v hrib nad vasjo, „rdeči“ so izobesili na najvišji zgradbi svojo zastavo, razpostavili pri najpomembnejših objektih in smereh straže, glavina pa je medtem najprej v razvitih kolonah, nato pa v strelcih zasledovala sovražnika.

To je bila zaključna vaja enote teritorialne obrambe litijske občine, ki je bila na sedemdnevem urjenju v vzgojnem središču teritorialne obrambe za dolensko pokrajino, ki je nekje na Kočevskem. V litijski enoti je kar 33 mladincev, med njimi 9 deklet. Mladinki Cvetka Ivančič in Marinka Jere, ki imata komaj 17 let, sta tudi jurišali hkrati z mladinci-prostovoljci skupaj s teritorialci. V krajšem odmoru med dvema jurišema sta povedali, da se tudi mladinke urijo povsem enako kot ostali teritorialci in da prenašajo enako vse napore vojaškega življenja.

Medtem je telefonist, ki je bil skrit za grmom, že prenašal povelje glavnega poveljstva komandirju podrejene enote: „Juriš! Juriš!“ Enote so se spet dvignile in v obliki klešč naskakovale vzpetino. Takrat pa so se dvignili tudi branilci in krenili v proti napad, da so se morali „rdeči“ umakniti na prvotni jurišni položaj. Tu so se uredili, odpohčili in nato krenili v nov napad...

Ko je bila uro kasneje vaja končana, so jo ocenili kot uspešno ter opozorili na nekatere pomankljivosti, ki jih bo treba še odpraviti.

MITING TERITORIALCEV

Teritorialna enota iz občine Krško, ki je bila te dni na sedemdnevni vojaški vaji v Centru za vzgojo enot teritorialne obrambe dolenske pokrajine, ki je na Kočevskem, je 25. maja izvedla partizanski miting, posvečen dnevu mladosti in jubileju ZK ter tovariša Tita. Ta njem so razen teritorialcev sodelovale še kulturne skupine iz občine Kočevje, mitinga pa so se udeležili tudi predstavniki občinskih skupščin in družbenopolitičnih organizacij občin Krško in Kočevje.

LUDVIK GOLOB MED TERITORIALCI

Član IK predsedstva CK ZKS Ludvik Golob in predsednik medobčinskega sveta SZDL Dolenjske Niko Rihar sta 27. maja obiskala Center za vzgojo enot dolenske pokrajine, ki je nekje na Kočevskem. Ogledala sta si enote, ki so vadile, in se pogovarjala s predstavniki centra o delu tega vzgojnega središča.

PRVENSTVO LETALCEV

V Brežicah bo 9. junija slovesna otvoritev športnega prvenstva pripadnikov jugoslovskega vojnega letalstva. Udeleženci bodo teknovali v vseh posavskih občinah. V streljanju se bodo pomerili v Sencvi, v plavanju v Krškem, zaključek tekmovanja pa bo 12. junija v Arčičah. Ob tej priložnosti prirejajo Arčičani področno srečanje pihalnih orkestr.

Litijska enota je prva, ki je prišla letos na urjenje v to središče (zdaj pa bo na vrsti enota iz krške občine). Razen urjenja vojaških veščin je bilo na vaji zelo razgibano tudi idejno-politično in kulturno

delo. Teritorialci so skupaj z litijskimi kulturnimi skupinami izvedli 20. maja tudi zelo uspešen partizanski miting, ki je bil posvečen jubileju ZK in tovariša Tita.

J. PRIMC

MLADI V BOJU – Marinka Jere, 17 let (levo), njen brat Tone, 18 let (v sredini), in Cvetka Ivančič, 17 let, so mladinci-prostovoljci, ki so dodeljeni isti enoti litijskih teritorialcev. Na nedavni vaji na Kočevskem so prenašali enake vojaške napore kot ostali teritorialci. (Foto: J. Primc)

JEZERO POD ZEMLJO – Kočevski jamarji so te dni odkrili v Suhi krajini podzemno jezero, ki je 149 m pod zemljo. S čolnom so se tudi popeljali po njem.

S kanujem do „Dolenjskih Benetk“

Zapis pred prvim tekmovanjem kajakašev na reki Krki, ki se 5. junija začne na Dvoru

Krka – 94 kilometrov dolga kraška reka me je z vsemi svojimi lepotami in čari navduševala vse od otroških let. Prvič sem se pobilže spoznal z vso njeno privlačnostjo po zaslugi novomeškega akademskega slikarja Vladimira Lamuta, ki sem ga po Krki kot kratkohlačnik prevažal s čolnom. Iskala sva primerne motive za slikanje.

Vedno sem gojil skromno željo, da bi preplul Krko od njenega izvira pri vasi Krka do izliva v Savo pri Brežicah. Brez posebnih priprav sva se lanskega avgustovskega jutra vkrcala v „barko“. Najine edine priče na novomeškem kopaljšču Loka so bile divje race, ki so se spuščale iz jutranje megle, in trije mladeniči, ki so si na vszegodaj hoteli priveszati dušo.

Prve težave so se začele že pri Seidlovem jezcu. Čez betonske kocke, ki so jih pritrdili za zavarovanje jezcu, je bilo težko plezati. Če bi se na vsakem jezcu toliko zamudila, potem bi nama verjetno uspelo ta dan priveslati le do Otočca. Pri drugih sva bila tudi bolj korajžna in spretna, zato je šlo kot po loju. Brez večjega strahu sva potem vse štiri naravne jezove na najini poti do Kostanjevice brez obotavljanja „pre-skočila“.

Ko sva se pred Otočcem naveličala veslanja in se naju je jela prijemati utrujenost, sva kanu zasidrila in se ločila ribolova. Ko je vaba potonila

vzklikali: „Sonce! Sonce!“

An nam je zaigral tudi na kitaro in zapel njihove narodne oz. borbene pesmi, ki govore o življenju ljudi v rovih in pragozdovih, o žalostnih dekletih in ženah in o otrocih, ki hrepene po domovini brez bomb in streljanja.

ANDREJ LEVSTEK

PESEM O VIETNAMU – Sedem let je bilo Doan Anu, ko je v Vietnamu izbruhnila vojna, ki je nato trajala 30 let.

pod črnim oblakom rib, je iz globine priplaval velik krap, ki je brez obotavljanja zagrabil in svojo požrešnost plačal z življenjem.

Vožnja do Otočca in dalje proti Dobravi je bila navdve zanimiva. Na Krki in ob njej je bilo videti polno življenja. Poleg kopalcev so nama največ družine delale divje race, divje kokoši, labodi, rečni galebi, štoklje, pižmovke in podgane. Od Otočca do Dobrave, kjer so se pri mostu v Dobravi kopali brigadirji mladinske delovne brigade, ki je raziskovala Krko, je šlo gladko in hitro. Opazovala sva življenje ob sebi in pod seboj. Navdušena sva bila! Krka je sicer precej oskrunjena, vendar življenje ob reki teče v svojem ritmu.

Do mostu v Mršči vasi, kjer je konec novomeškega ribniškega revirja in prevzemajo „oblast“ ribiči iz Kostanjevice, nama je potovanje hitro minevalo. Pri Mršči vasi, ko se Krka poglubi, postane lena in se razljuje, pa si nisva hotela priznati, da želiva oba, da bi potovanja bilo že konec.

ZARUBLJENI FORD PROGAN NA KOZJANSKO

Zarubljeni ford consul L zasebne gostilničarke Olge Colner iz Dolenjskega Boštana je v torek na dražbi kupil Stefan Goleš iz Sentjurja pri Celju. Firbce v ta dogodek je bilo več, na kraju pa so varščino v višini 10.000 položili le avtomehanič Franc Babič in sin Ewald iz Krškega ter novi lastnik. Babiča sta dajala le 90.000 dinarjev, Goleš pa je avto kupil za 145.000 dinarjev. Po mnenju njegovega mehanika je voz „med brati“ vreden 190.000 dinarjev, ker je bil podoben v nedeljo na sejemu za to ceno. Zanimivo je, da gostilničarka ni izkoristila prednosti, saj bi do začetka dražbe ob 8. uri ob poravnavi obveznosti na davkarji avto lahko odpejal.

Podzemno jezero v Suhi krajini

Velik uspeh kočevskih jamarjev ob 10-letnici društva

Prvomajске praznike je deset kočevskih jamarjev izkoristilo za spust v Šolново brezno pri Prevolah v Suhi krajini. Pridružili se jim je tudi Ciril Hrovat s Prevol.

Opremljeni s 150 m jeklenimi lestvic, z 200 m vrvi in s poljskim telefonom za zvezo z zunanjim svetom smo se odpravili v podzemeljski svet, kamor se ni stopila človeška noga. Naši prvi poskusi, da bi prišli do dna brezna, niso uspeli, ker nam je primanjkovalo opreme. S prvim delom v zadnjih dveh letih pa smo si naredili dovolj jeklenih lestvic, da smo lahko tvegali in zahtevni podvig.

Za spust do dna brezna, ki je globoko 149 m, smo potrebovali dva dni. Prvi dan smo prenesli vse opremo do globine 80 m in jo pustili na polici. Naslednji dan pa smo nadaljevali spust. Najtrud je bil obilo poplavljan z lepo, ki se nam je odkrila. Videli smo obilico kapnikov in zavez, med njimi tudi več aragonskih kapnikov, ki so redkost tudi v svetu. Podobni so morskim jeklom ter popolnoma beli. Posebno nas je presenetilo jezero, dolgo 50 in široko 20 m. Na srečo smo imeli s seboj gumijast čoln, da smo se popeljali po njem.

Uspeh, ki smo ga dosegli, nam je vili veselje za nadaljnje delo. Z njim smo lepo proslavili desetletnico obstoja Društva za raziskovanje jam v Kočevju.

M. CILENŠEK

Kajakaši odkrivajo Krko

Kajak-kanu klub Rašica pravija pod pokroviteljstvom vomeške tovarne zdravl „Kri“ prvo mednarodno tekmovanje kajakašev, in sicer z naslovom Krka 77. Tekmovanje – začne se bo 5. junija – bo razdeljeno na dva dela. Na krašji, 12 kilometrov dolgi progi od Straže do Otočca se bodo pomerili tekmovalci (start ob 12. uri), rekreativci pa bodo startali tri ure prej in sicer pod Dvorom. Organizatorji so na prvo tovrstno tekmovanje na Krki povabili predstavnike iz petdesetih jugoslovskih klubov, udeležili pa se ga bodo tudi tekmovalci iz Avstrije, Italije in ZRN.

SLAVKO DOBROVA

Kajak-kanu klub Rašica pravija odkrivajo Krko

Kajak-kanu klub Rašica pravija pod pokroviteljstvom vomeške tovarne zdravl „Kri“ prvo mednarodno tekmovanje kajakašev, in sicer z naslovom Krka 77. Tekmovanje – začne se bo 5. junija – bo razdeljeno na dva dela. Na krašji, 12 kilometrov dolgi progi od Straže do Otočca se bodo pomerili tekmovalci (start ob 12. uri), rekreativci pa bodo startali tri ure prej in sicer pod Dvorom. Organizatorji so na prvo tovrstno tekmovanje na Krki povabili predstavnike iz petdesetih jugoslovskih klubov, udeležili pa se ga bodo tudi tekmovalci iz Avstrije, Italije in ZRN.

S to prireditvijo skuša organizator in pokrovitelj pritegniti v Krko vse ljubitelje kajakašstva in kanuizma v Sloveniji in Jugoslaviji, da bi čimbolj organizirano spoznali tudi lepote ene iz naših najbolj čistih rek v naši republiki.

Na prireditvi bo nastopilo tudi nekaj Novomeščanov, ki se že dolgu Žužemberčanov, ki se z zdravilnega časa ukvarjajo s tem zdravilnim športom in imajo lepo možnost, da se po „Krki 77“ na kajakaškem pikniku pogovorijo o organizirani dejavnosti.

NE LE LEPA – TUDI BOGATA: štiri kilograme težak krap, vjet med 32-kilometrov dolgo vodno rajžo. (Foto: S. Dokl)